

GED

GEREGELD!

GRATIS
MEENEEM-
EXEMPLAAR

WINTER / LENTE 2021

MAGAZINE OVER ERVEN,
SCHENKEN EN NALATEN

5 EERLIJKE VERHALEN

Kijk, daarom
heb ik een
testament!

SPORTIEVE STREKEN

Topsport
en folklore
in de regio

FISCALE TIPS

Slim geven of
straks nalaten?

VERZAMELEN!

Het erfgoed
van de kapper,
de tandarts en
de loodgieter

LUCILLE WERNER
en het cadeautje
van haar handicap

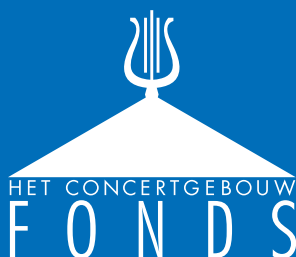

Het wonder

Steeds minder kinderen maken kennis met ‘klassieke’ muziek. Ligt dat aan die muziek? Zeker niet.

Het Concertgebouw organiseert heel veel educatieve concerten, en iedere keer weer zien we kinderen het wonder van muziek beleven. Ze willen méér, en dat is precies wat wij allemaal willen.

De muzikeducatie in Het Concertgebouw zou niet mogelijk zijn zonder een bijdrage van Het Concertgebouw Fonds. En dat Fonds bestaat dankzij muziekliefhebbers die ons met donaties en legaten helpen bij het doorgeven van muziek. Wij nodigen u van harte uit hieraan mee te doen. Nu of later.

Een taboe wordt bespreekbaar

Het taboe is zeker nog niet weg, maar het onderwerp is wel steeds meer bespreekbaar. Wat hebt u geregeld in uw testament? De redactie van *Goed Geregeld!* vroeg het aan vijf Nederlanders. Hun verhalen zijn openhartig en waarom ook niet? Tv-presentator Jack Plooi vertelt dat hijzelf onterfd werd, zonder dat daarover in de familie was gesproken. Een harde les en de directe aanleiding om zijn eigen testament zorgvuldig te laten opstellen. En daarover te praten met de toekomstige nabestaanden.

Dat is de kern van het verhaal: u kunt het beste maar weten hoe u het later wilt hebben en dit bespreken met wie het aangaat. Dat geldt bijvoorbeeld ook als u een deel van uw erfenis wilt nalaten aan een goed doel (en dus niet aan de kinderen, als die er zijn). Hebt u plannen in die richting? Kijk dan ook eens op onze website (www.goedgeregeldmagazine.nl). Op onze digitale Geefwijzer, een samenwerking met het Kenniscentrum Filantropie, worden bijna 7.500 goede doelen gepresenteerd, te selecteren op organisatiegrootte, categorie, doelgroep, werelddeel en/of land.

Maar misschien heeft u heel andere persoonlijke wensen. Dat kan gelden voor de erfenis na uw overlijden, maar ook voor een levenstestament. Hierin kunt u zaken regelen voor een latere levensfase, als u daar misschien geestelijk of lichamelijk zelf niet meer toe in staat bent. Maak het bespreekbaar en regel het goed via uw notaris.

Goed Geregeld!, dat wordt gemaakt in samenwerking met de Nederlandse notarissen, maakt lastige onderwerpen bespreekbaar, zonder zwaar-moedig te worden. Daarom hebben we ook aandacht voor wonderlijk erfgoed, zoals dat van de loodgieters, de kappers en de tandartsen. En in deze editie ook een mooi verhaal over Nederlandse streeksporten, zoals kaatsen, klootschieten, ringrijden en de schutterijen. Allemaal zaken die de moeite waard zijn om te bewaren voor een volgende generatie.

Juist die zorg voor de volgende generatie, daarom gaat het in *Goed Geregeld!* Juist die zorg maakt ons zo menselijk. Veel leesplezier!

Redactie Goed Geregeld!

Inhoud

Lucille Werner

blijft (met haar Foundation)
knokken voor mensen
met een handicap > 12

10 keer de praktijk
Notaris, mag ik even
wat vragen? > 20

**VAK
WERK
ERF
GOED**

Elk vak, elk beroep
heeft zijn erfgoed
> 18/44/76

Hoe vijf Nederlanders
het **Goed Geregeld**
hebben > 28

Elke streek een eigen sport > 52

Het stille verdient van financieel misbruik > 62

Verder in dit nummer:

NIEUWS & TIPS > 6

Weetjes en nieuwtjes over erven, schenken en nalaten.

EEN DIERBARE IS OVERLEDEN, WAT NU? > 38

Praktische zaken regelen, hoe doe je dat in verdrietige tijden?

10 FISCALE TIPS VOOR SCHENKEN EN NALATEN > 70

Wie rekent af met de fiscus? En liefst niet te veel!

VOORKOM RUZIE BIJ DE KIST > 78

Het is vaak te voorspellen, dus doe er nu wat aan!

Wat te doen met een half miljoen? > 46

Colofon

Goed Geregeld! (over erven, schenken en nalaten) verschijnt twee keer per jaar en komt tot stand in samenwerking met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB).

Productie

Ronald Koopmans
Roel Smit

Redactie

Roel Smit (hoofdredacteur),
Berber Bijma, Peter Boorsma
Dorine van Kesteren,
Corien Lambregtse,
Barbara Schilperoort

Art direction en vormgeving

Ronald Koopmans

Fotografie/beeld

Marcel Molle, ANP Foto,
iStockphoto, Henk Bootsma,
Silke Tulk, Bernie van Lierop,
Archief Zeeuwse Ringrijders
Vereniging

Uitgever

Hoeksjan Redactie
en Communicatie
Bloesem 23
2441 DK Nieuwveen
T (0172) 786454
E info@hoeksjan.nl

Losse nummers

Goed Geregeld! wordt onder andere verspreid via notarissen en (kandidaat)notarissen. Losse nummers (€ 7,95 inclusief verzendkosten) zijn verkrijgbaar via www.bol.com of door een e-mail te sturen aan de uitgever.

Verzending notariaat

De leden van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) kunnen voor bijbestellen en voor het aan- en afmelden van een kantoor contact opnemen met: Hoeksjan Redactie en Communicatie
T (0172) 786454
notariaat@hoeksjan.nl

Advertentie-acquisitie

Sales & Services
Gerrit Kulsdom
Postbus 2317
1620 EH Hoorn
T (0229) 211 211
E gerrit@salesandservices.nl
ISSN: 2666-5026

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet genoemde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de grootste zorg is besteed, aanvaarden de redactie en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Stockphoto

IN SPITSBERGEN GAAT ALLES VAN WAARDE ONDER HET IJS

Steeds meer mensen reizen af naar het Spitsbergen: dat is de plek om de wereldgeschiedenis voor eeuwig (of voor zolang het duurt) te bewaren.

Het afgelopen jaar werden diverse broncodes en versies van software opgeslagen onder een eeuwige ijslaag. Op Spitsbergen vinden we het World Arctic Archive (voor data) naast de al langer bestaande Wereldzaadbank (Global Seed Vault), de kluis waarin de zaden van alle belangrijke gewassen op aarde liggen opgeslagen.

Waarom Spitsbergen? Daarvoor zijn verschillende redenen. Het gebied ligt niet op de breuklijn tussen tektonische platen en dat verkleint de kans op natuurrampen. Ook is het gebied – dat onder Noors gezag valt – rustig: er is sprake van politieke stabiliteit en Noorwegen doet er alles aan om de sereniteit van het gebied te behouden. Daarnaast is het gebied bedekt met een dikke laag permafrost (grond die al meerdere jaren bevroren is) en dat maakt het uitermate geschikt voor de opslag van de zaden en ander materiaal dat lang bewaard moet worden.

De Wereldzaadbank heeft een kluis met drie kamers waarin een temperatuur van zo'n minus 18 graden Celsius wordt gehandhaafd. In elk van de drie kamers kunnen 1,5 miljoen monsters worden opgeslagen. Elk monster bevat gemiddeld 500 zaden van een bepaalde soort, dus in theorie is er ruimte voor 2,25 miljard zaden.

De kluis van het World Arctic Archive voor digitale data bevindt zich in een oude mijn (ook onder permafrost) en beschermt de gegevens (waaronder kopieën van oude documenten, schilderijen en muziekstukken) onder meer tegen nucleaire straling en elektromagnetische pulsen. Wie gegevens opslaat in de kluis, kan erop rekenen dat deze data sowieso meer dan 1.000 jaar bewaard blijven.

Stockphoto

NIEUWS ENTIPS

Redactie Roel Smit

Ga voor schenking op papier langs de notaris

Heeft u geld 'vastzitten' in bijvoorbeeld uw eigen woning, maar wilt u voorkomen dat de kinderen straks veel erfbelasting moeten betalen, dan is een 'schenking op papier' wellicht een optie. Daarvoor moet u echter altijd eerst langs de notaris, zo heeft de Rechtbank Noord-Holland onlangs opnieuw bepaald.

Bij een schenking op papier legt u op papier vast dat u iemand over een bepaalde tijd een bedrag geeft. Bijvoorbeeld omdat u het geld nu nog niet kunt missen. Of omdat het 'vastzit' in uw huis. Een schenking op papier heet in notariële akten vaak een 'schuldigerkenning uit vrijgevigheid'.

Als u zich aan een aantal regels houdt, kan schenken op papier voordelig zijn. Daarom maken vooral ouders hiervan gebruik om hun vermogen over te dragen aan hun kinderen. Het bedrag dat de ouders op papier schenken, telt namelijk niet mee met hun erfenis. De kinderen betalen daardoor later minder erfbelasting.

Afgezien van de notariële vastlegging, gelden voor een schenking op papier ook bepaalde regels. De

belastingdienst beschouwt een schenking op papier als een schuld; de ontvanger heeft uw schenking als het ware direct weer aan u terug geleend. U moet elk jaar minstens 6 procent rente betalen aan de ontvanger. Bovendien moet de ontvanger aangifte schenkbelasting doen als het bedrag hoger is dan de geldende vrijstelling (ruim 5.000 euro als kinderen een schenking van hun ouders krijgen).

Omdat niet werd voldaan aan het vereiste van de notariële akte, stelde de Rechtbank Noord-Holland de fiscus onlangs in het gelijk in een zaak waarbij ouders en kinderen het onderling hadden 'geregeld'. De hoogte van de erfenis pakte daardoor 45.000 euro hoger uit dan ze hadden bedoeld. Met navenante nadelige gevolgen voor door de kinderen te betalen erfbelasting.

Stockphoto

Fairchild 71C

Nabestaanden van super-verzamelaar doen vliegtuigen met pijn van de hand

Hoe mooi een verzameling ook is en hoeveel tijd er ook in is gaan zitten, soms kunnen nabestaanden niet anders doen dan de hele boel verkopen. Dat gold ook voor de vliegtuigen van Richard van As, eigenaar van een gyrocopter-museum op het vliegveld Midden-Zeeland bij Arnhem.

Hij had vele tientallen van deze vliegtuigen met een rotor zonder motor, maar overleed vier jaar geleden. Met pijn in het hart besloot de familie de boel te verkopen, wat in het najaar van 2020 via een online veiling gebeurde.

Een moeilijke dag was het, zei Jopie van As, die met Richard getrouwd was, tegen Omroep Zeeland. "Ik moet me er echt overheen zetten. Ik woon hier al dertig jaar en de vliegtuigen hebben veel emotionele waarde. Toch moet het gebeuren, want ik word ouder en mijn kinderen wonen ruim tweehonderd kilometer verderop. Daarom wil ik dichterbij gaan wonen

en kan ik de collectie niet langer bewaren."

De meeste herinneringen zitten voor dochter Jolanda van Tol aan de Fairchild. "Dat vliegtuig komt uit 1937 en heb ik samen met mijn vader opgehaald in Philadelphia. Het waren de mooiste twee weken van mijn leven, waarin we veel hebben beleefd. De onderdelen zijn verscheept naar hier en mijn vader heeft hem toen opnieuw in elkaar gezet. Dat was vanaf die dag ons vliegtuig", aldus Jolanda van Tol tegen Omroep Zeeland.

Toen de Fairchild klaar was, wilde Van Tol er graag met haar vader in vliegen, maar die vond dat niet nodig. "Het prepareren van de toestellen was het avontuur voor mijn vader, dat deed hij het liefst", zegt van Tol. "Toch vind ik dat vliegtuigen niet aan de grond moeten staan, maar horen te vliegen. Daarom doen we ze weg."

De opbrengst van de veiling van zo'n 350 vliegtuigen en vliegtuigonderdelen is niet bekendgemaakt.

NALATENSCHAP VERONICA NAAR MUSEUM ROCKART

Popmuseum RockArt in Hoek van Holland heeft in augustus 2020 uit een nalatenschap een groot aantal items van zeezender Radio Veronica verworven.

De stukken zijn afkomstig uit de persoonlijke collectie van Bull Verweij, oud-directeur van Radio Veronica.

De laatste uitzending vanaf het zend-schip was op 31 augustus 1974. Een jaar later werd het schip de haven van Amsterdam binnengesleept waar het langere tijd afgemeerd heeft gelegen. Om eventuele souvenirjagers vóór te zijn is het schip zo goed als mogelijk ontmanteld en is de inboedel opgeslagen. Na het overlijden van Verweij bleek toch één en ander verdwenen. Om de overgebleven collectie zo goed mogelijk bij elkaar te houden, hebben de erfgenamen besloten deze over te dragen aan Museum RockArt in Hoek van Holland.

Spaarnestad Photo

‘WINKEL’ VOOR VERKOOP VAN KUNST UIT NALATEN- SCHAPPEN

Het begon acht jaar geleden met een winkel aan de Amsterdamse Ceintuurbaan: de Erfenis Store.

De winkel (een pop-up-store) moest weg, want de eigenaar had andere plannen met het pand en oprichter Franck Hakkert is er eigenlijk ook de man niet naar om lang in de winkel te staan. De website (www.erfenisstore.nl) bleef echter en vervult nog steeds een rol bij het aan de man brengen van kunstvoorwerpen uit nalatenschappen.

Het idee ontstond toen Franck Hakkert in de erfenis van zijn vader kunststukken aantrof en niet wist wat hij ermee moest. Dat probleem bleken meer mensen te hebben en zo ontstond de Erfenis Store, waar men kunstwerken kan aanbieden en tegen een vooraf vastgestelde prijs (en tegen betaling van een afgesproken commissie aan het bedrijf) kan verkopen. Blijkens de site is op dit moment een collectie schilderijen van Nederlandse en buitenlandse kunstenaars in de verkoop.

“Het idee sloeg in als een bom”, zegt Franck Hakkert, die volgens eigen zeggen nog steeds op zoek is naar een geschikt pand op een goede plek tegen een redelijke prijs. Dus wie iets in de aanbieding heeft, kan zich melden.

istockphoto

Miljardair (89) voltooit levenswerk met wegschenken 9 miljard dollar

Het is leuker te geven terwijl je leeft dan na je dood. Chuck Feeney, de man die ooit een vermogen van 9 miljard dollar had, heeft dat meer dan ieder ander in praktijk gebracht.

Sinds 1982 heeft hij geprobeerd zijn enorme vermogen kwijt te raken en gaf hij zijn geld uit aan allerlei goede doelen. In september 2020 schonk hij zijn laatste centen weg en hief hij zijn filantropische organisatie op.

De 89-jarige Amerikaan had zijn fortuin vergaard met de verkoop van zijn bedrijf Duty Free Shoppers, de winkels achter-de-paspoort-controle, dat wereldwijd ruim 400 vestigingen heeft. Feeney groeide op in een eenvoudig gezin en leerde naar eigen zeggen van zijn moeder dat delen het beste recept voor geluk is.

Daarom gaf hij sinds de jaren tachtig geld aan doelen. Bijna de helft van het geld ging naar onderwijs. Met de andere helft probeerde Feeney onder andere de vrede in Noord-Ierland te bewaren, de doodstraf in de VS af

te schaffen, racisme en mensenrechtenschendingen te bestrijden, de zorg in Cuba en Vietnam een impuls te geven en ongelijkheid in Zuid-Afrika te verminderen. Zijn liefdadigheidsorganisatie, de Atlantic Philanthropies, had meer dan 300 werknemers in tien kantoren over de hele wereld.

Warren Buffett en Bill Gates, beiden miljardair en filantroop, zeggen dat Feeney hen geïnspireerd heeft om geld weg te geven en noemden hem “hun held en rolmodel”.

Feeney hoeft zijn laatste levensdagen overigens niet in armoede te slijten. Hij heeft nog een spaarpotje van zo'n 2 miljoen dollar pensioengeld achter de hand. Feeney staat er overigens om bekend weinig geld aan zichzelf uit te geven. Hij woont eenvoudig en vliegt altijd economy class.

“Het voelt erg goed om dit af te ronden”, zegt Feeney. “Ik dank iedereen die met ons op deze reis is meegegaan. En voor degenen die zich afvragen of je moet geven tijdens leven: probeer het, je zult het leuk vinden.”

iStockphoto

DUIZENDEN VRIJWILLIGERS ZOEKEN GRAFHEUVELS UTRECHTSE HEUVELRUG

Ruim 4.500 mensen hebben achter hun computer meegedaan aan het speuren naar archeologisch erfgoed op de Utrechtse Heuvelrug. Ze zochten het afgelopen jaar op 300.000 hoogtekarten van 300 bij 300 meter naar resten van grafheuvels (uit 2.800 – 500 voor Christus) en Celtic fields of raat-akkers uit de IJzertijd (1.000 voor Christus tot 200 na Christus).

De vele data die dit heeft opgeleverd, worden momenteel verwerkt. Het project Erfgoed Gezocht is een coproductie van Universiteit Leiden en Landschap Erfgoed Utrecht, in opdracht van de provincie Utrecht en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Eerder werd het met succes uitgevoerd in Gelderland. Dit eerdere project (op de Veluwe) leverde spectaculaire resultaten op: binnen een maand waren er al 100.000 kaarten onderzocht en 1.806 potentiële grafheuvels geïdentificeerd.

Door een nieuwe techniek (Light Detection And Ranging) is de hoogte van Nederland heel gedetailleerd in kaart gebracht en toegankelijk gemaakt voor iedereen. Bijzonder is dat je met deze techniek zelfs door vegetatie heen meet, waardoor nu veel verborgen archeologie ineens 'zichtbaar' is. Een enorme kans voor archeologen, maar het betekent ook meer werk. De gedachte van Erfgoed Gezocht is dat een gebied als de Utrechtse Heuvelrug veel te groot is om alleen door professionele archeo-

logen onderzocht te worden. Daarom besloten de archeologen het publiek om hulp te vragen.

Bovendien is statistisch gezien de kans op verkeerde waarnemingen veel kleiner als een groot aantal mensen eenzelfde gebied bestudeert. Wie aan de onderzoeken heeft meegewerkt is niet bekend; het grootste deel van de deelnemers bleef anoniem.

De resultaten van dit project moeten nieuwe kennis opleveren over ons verleden. Mensen bewust maken van het bestaan van archeologisch erfgoed is dan ook de eerste doelstelling. De tweede is het produceren van een betrouwbare kaart, waarop het historisch erfgoed is aangegeven, zodat gemeenten en bosbeheerders daarmee rekening kunnen houden bij het uitvoeren van werkzaamheden.

Een eerste analyse wijst uit dat de deelnemers onder meer 110.000 potentiële grafheuvels hebben aangewezen. "Daarin zit uiteraard veel overlap", zegt Eva Kaptijn, projectleider van Erfgoed Gezocht. Als de coronacrisis het toelaat, dan volgen nu veldexpedities waaraan ook vrijwilligers kunnen deelnemen. Doel is dan onder andere met grondboringen te onderzoeken of iets dat eruit ziet als een historische grafheuvel er ook daadwerkelijk een is.

www.erfgoedgezocht.nl

Hoe gaat dat: as verstrooien vanuit vliegtuig?

Als het kan en mag, is er altijd wel iemand die het tegen betaling wil doen. Dat geldt ook voor het verstrooien van de as van een overledene vanuit een vliegtuig. Een van de bedrijven die deze dienst aanbiedt, is AeroLin, dat vliegt vanaf het Zeeuwse Arnemuiden.

Asverstrooiing boven zee is altijd toepasbaar, claimt het bedrijf. "Maar onder bepaalde voorwaarden en met een vergunning is het boven land ook mogelijk." Het bedrijf heeft een Csenna vliegtuig voorzien van een speciaal ontwikkelde asverstrooier. Hierdoor is het in combinatie met speciale gps-apparatuur mogelijk de verstrooiing zeer nauwkeurig uit te voeren.

Wat dat kost? 250 euro voor verstrooiing boven zee, waarbij nabestaanden vanaf het strand kunnen toekijken. Wilt u zelf verstrooien, dan wordt het zo'n 300 euro voor twee personen. Andere opties zijn tegen een meerprijs ook mogelijk.

iStockphoto

Foto Ruud Hoff / ANP

VEEL GEDOE ROND NALATENSCHAP PRINSES JULIANA

Ze is zestien jaar geleden al overleden, maar de nalatenschap van prinses Juliana (koningin van 1948 tot 1980) blijft de gemoeden nog regelmatig bezighouden. Het afgelopen jaar was er vooral commotie over de afspraken die haar erfgenamen hadden gemaakt om zo min mogelijk erfbelasting te hoeven betalen.

De erfgenamen hebben gebruik gemaakt van een speciale regeling van de Belastingdienst, die het mogelijk maakt erfbelasting niet in contanten, maar in kunstobjecten te betalen. Het moet dan wel gaan om kunstvoorwerpen waaraan het Rijk bijzondere waarde hecht en in het algemeen is de afspraak dat ze daarna zichtbaar moeten zijn voor het publiek, dus bijvoorbeeld in musea komen. In dat geval mogen de erfgenamen 120 procent van de waarde van die kunst in mindering brengen op de erfbelasting.

Een commissie van kunst- en cultuurkenner adviseerde de minister van Financiën en inderdaad werd de erfbelasting deels betaald in de vorm van kunst. Een deel daarvan blijft nu echter niet te hangen in publiek toegankelijke musea, maar bijvoorbeeld in het Paleis op de Dam (in de niet goed toegankelijke werkkamer van de koning) en in Paleis Noordeinde, dat maar een paar dagen per jaar toegankelijk is. Een paar jaar geleden veroorzaakte de erfenis van Juliana ook al ophef, toen bleek dat de Oranjes enkele werken hadden verkocht aan particulieren.

istockphoto

Kruidvat concurreert met Hema voor testamenten

De Hema had de stap al eerder gezet, maar nu is ook het Kruidvat zover. Je kunt er niet alleen terecht voor drop, deodorant en condooms, maar ook voor een samenlevingscontract of een testament.

De drogisterijketen biedt sinds augustus 2020 eenvoudige notariële diensten aan, voor lage tarieven. Een samenlevingscontract, zonder ingewikkeldheden, kost 199 euro. Voorwaarde is wel dat er geen kinderen zijn en dat "jij en je partner de gevolgen van je samenlevingscontract begrijpen", aldus Het Kruidvat op de eigen website. Heb je wel kinderen, dan zijn twee testamenten en een samenlevingscontract nodig (399 euro).

Ook een testament is voor 199 euro te koop. Daarin kun je wel een legaat voor een goed doel opnemen, een voogd aanstellen of een bewindvoerder aanwijzen, maar bijvoorbeeld niet je kind onterven, een andere erfgenaam dan je partner of kinderen aanwijzen of een specifieke zaak aan een ander toewijzen dan aan je erfgenamen. Testament of samenlevingscontract koop je online, vervolgens vul je een vragenlijst in en sturen de winkelketens je een conceptcontract. En dan bezoek je voor de officiële ondertekening een van de aangesloten notaris-kantoren.

De prijzen van het Kruidvat en de Hema liggen op een ongeveer vergelijkbaar niveau.

Net als toen de Hema met een eigen notarisdienst begon, was er ook deze keer veel discussie. Kan dat wel? Notarisdiensten als standaardpakketjes aanbieden via een winkelketen? Nick van Buitenen van Grafhorst Notarissen en voorzitter van notarissenorganisatie KNB vindt het een slecht idee. Voor hem is het maken van een testament of samenlevingscontract altijd maatwerk. "Onze akten passen niet naast de shampoo", zegt hij. "We zijn immers geen papier- of letterleverancier, maar leveren een dienst. Dit soort advertenties suggereren dat de dienst van de notaris altijd hetzelfde is. Klopt uiteraard niet. De akte is de vastlegging van ieders persoonlijke wens. Voor het traject daar naar toe betaal je als klant. Vraag je meer (tijd, advies, dienst) dan krijg je meer en betaal je meer. Iedereen kan dat zelf bepalen."

Er zijn echter ook andere geluiden. "Mij is opgevallen", zegt Arnoud Oostveen, mediator en fiscaal-juridisch adviseur bij echtscheidingen, "dat het notariaat niet altijd even goed duidelijk heeft kunnen maken wat zijn toegevoegde waarde is. Veel mensen zien een akte als een verplicht nummer, een kostenpost." Wordt ongetwijfeld vervolgd.

Wat is uw verhaal?

Sneeuwlandschap met sloot

Jan Mankes

1913. Olieverf op doek, 31 x 43 cm

MUSEUM BELVÉDÈRE, HEERENVEEN-ORANJEWOUD

(in bruikleen van de Ottema-Kingma Stichting)

Aangekocht met steun van de Vereniging Rembrandt
(mede dankzij haar BankGiro Loterij Aankoopfonds)
in 2011

Misschien herinnert u zich nog wanneer uw liefde voor kunst is geboren. Een museumbezoek dat indruk maakte, een kunstwerk dat u trof, iemand die een boeiend verhaal vertelde over een schilderij of een beeldhouwwerk. Ervaringen die u ook anderen gunt.

De Vereniging Rembrandt steunt al 137 jaar Nederlandse musea bij het realiseren van kunstaankopen die ertoe doen. Met haar 16.000 leden staat de Vereniging Rembrandt voor het verrijken van het openbaar kunstbezit, voor nu en om door te kunnen geven aan volgende generaties. Want niets van wat nu allemaal te zien is, kwam of komt vanzelf in een museum terecht.

Sinds haar oprichting heeft de Vereniging Rembrandt grote en kleine musea, van Alkmaar tot Zwolle, gesteund bij de verwerving van onmisbare werken. Zo hielp zij Museum Belvédère bij de verwerving van dit weidse sneeuwlandschap van Jan Mankes (1889-1920). Dit in wit- en grijs tinten opgezette landschap in de omgeving van Heerenveen toont het oog van Mankes voor de poëzie van het alledaagse. Mede dankzij deze aankoop kan Museum Belvédère de kunst van Mankes op zijn best laten zien.

De Vereniging Rembrandt kan haar werk uitsluitend doen dankzij de contributies, giften, erfenissen en legaten van haar leden. Een eigen Fonds op Naam oprichten, bij leven of na leven, behoort tot de mogelijkheden, waarbij de naam van het fonds en de doelstelling door de oprichter(s) in overleg met de Vereniging zelf worden bepaald. Om zo een dierbare blijvend te herinneren, een familienaam in stand te houden of te helpen verzamelen op een gebied dat u aan het hart gaat.

Zo is aan iedere nalatenschap een verhaal verbonden dat verteld zal blijven worden. Wat is uw verhaal?

Geef uw liefde voor kunst door

Meer informatie

Hebt u vragen over nalaten, wilt u advies of overweegt u de Vereniging Rembrandt te benoemen in uw testament? Kijk voor meer informatie op www.verenigingrembrandt.nl/nl.steun-ons/nalaten, of neem contact op met Leonie Pels Rijcken, telefonisch via 070 427 17 20 of per e-mail pelsrijcken@verenigingrembrandt.nl.

L

Lucille Werner

'IEDEREEN MOET MEEDOEN; DAT IS MIJN VERHAAL'

Tekst **Roel Smit** / Fotografie **Marcel Molle**

Haar levenslust en enthousiasme zijn aanstekelijk: Lucille Werner doet haar eigen handicap vergeten. Dat gunt ze iedereen. Vandaar dat ze zich met haar eigen *Lucille Werner Foundation* inzet voor een andere beeldvorming van mensen met een handicap. En daar wil ze volgend jaar als lid van de Tweede Kamer heel graag mee doorgaan.

Haar moeder zei altijd: 'Lucille, jij ziet altijd uitdagingen in dingen die eigenlijk onmogelijk zijn.'

En inderdaad, misschien is *living on the edge* wel haar handelsmerk. Ze vindt dat in elk geval geen probleem. Van al het werk dat ze deed met haar Lucille Werner Foundation is ze het meest trots op iets wat ze bijna vijftien jaar geleden bedacht: het tv-programma *Mis(s) Verkiezing*, waarin vrouwen met een handicap streden om de titel Miss Onbeperkt Nederland. Wat moest ze veel weerstand overwinnen, wat waren er veel mensen die het niet zagen zitten ('dat was toch aapjes kijken') en wat werd het een succes. Twee jaar achtereen werd de prijs uitgereikt door toenmalig premier Jan Peter Balkenende. Het baanbrekende *format* trok internationale aandacht en kreeg in verschillende varianten een vervolg.

Een dag voor het interview met *Goed Geregeld!* is er een nieuwe 'onmogelijke uitdaging': Lucille Werner blijkt voorlopig op een tiende plek te staan op de kandidatenlijst van het CDA voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021. Hoewel haar oom (Jos Werner) jarenlang fractievoorzitter van het CDA was in de Eerste Kamer, zagen weinigen dit aankomen. 'Zo doe ik het meestal: >>

‘Er is veel
te doen.
Dat vraagt
wat van de
maatschappij,
maar ook van
gehandicapten
zelf’

LUCILLE WERNER

‘Wie ziek is of een handicap heeft, stopt vaak met dromen’

mijn eigen pad bewandelen en daarbij – zeker in het begin – niet al te veel mensen betrekken. Misschien komt dat nog uit mijn pubertijd, toen ik zo heel graag Madonna wilde worden. Met een pen als microfoon zong ik al haar nummers mee. Ik vertelde iedereen wat mijn ambitie was, maar die danspasjes kreeg ik natuurlijk niet onder de knie.’ Lucille Werner heeft bij haar geboorte een hersenbeschadiging opgelopen, waardoor ze moeilijk loopt. ‘Toen bleek dat ik geen Madonna zou worden, ben ik dingen die ik wilde, vaak in stilte gaan voorbereiden. Toen ik mijn eerste televisieprogramma mocht doen, heb ik mijn zus gebeld en gezegd: bel jij mama even, ik kom zo dadelijk op tv.’ En zo gaat het nog steeds. Ook met de nieuwe stap naar de Haagse politiek.

IEDEREEN MOET MEEDOEN

Als kersvers Kamerlid zou ze zich het liefste inzetten voor een ‘inclusieve samenleving’, zoals dat in Haags jargon wordt genoemd. In gewoon Nederlands, noemt Lucille dat: ‘Iedereen laten meedoen, wat je achtergrond of je beperking ook is. Dat is de kern van mijn verhaal. Laat ik het anders zeggen: ik denk niet dat je mij de portefeuille Financiën moet geven; dat wordt geen succes. Haha.’

In die zin hoopt ze dus dat haar nieuwe werk als volksvertegenwoordiger een breder vervolg kan worden op wat ze met haar eigen foundation de afgelopen vijftien jaar heeft gedaan: mensen met een handicap veel meer laten

deelnemen aan de maatschappij. ‘Van de 100.000 openbare locaties in Nederland, zijn er maar een stuk of 14.000 toegankelijk voor mensen met een handicap.’ Er is veel te doen, zegt Lucille. Dat vraagt wat van de maatschappij, maar ook van gehandicapten zelf.

Dat blijkt op de dag van het gesprek, als in een studio in Amsterdam ook de foto’s gemaakt moeten worden. Ze heeft gisteren veel van zichzelf gevraagd, veel media-aandacht, te gast bij *Jinek* in de late avond en een mindere nachtrust. ‘Vandaag functioneer ik dus even wat minder, is alles wat verkrampt. Vandaag kan zelfs een lage stoep een *challenge* zijn.’

En daarvan merk je als toeschouwer dan weer helemaal niets.

Wat is je advies aan mensen mét een handicap?

Lucille Werner: ‘Durf te dromen. Als je ziek bent of een handicap hebt, dan stoppen mensen vaak met dromen. Maar er is nog zoveel te dromen. Ik kreeg eens een mooie brief van een meisje dat aan bed gekluisterd was. Als ze naar Bali wilde, dan zocht ze dat op internet, een bezoek aan New York? Dat ging aan de hand van de foto’s. Ze vond dat ik makkelijk praten had. En ze had ook echt veel beperkingen. Maar ze kon wel prachtig schrijven. Dat heb ik haar gezegd. Doe daar wat mee! Ik hoorde een tijdje niets van haar en heb weer eens contact gezocht. Ze stuurde me linkjes naar de columns over haar manier van leven, die ze in de plaatselijke krant had

geschreven. Echt heel mooi. Ik heb niet voor iedereen een oplossing, maar je kunt vaak meer dan je denkt, ondanks beperkingen.’

Wat is je advies aan mensen zónder een handicap?

‘Zie de talenten van mensen met een handicap, hoewel dat natuurlijk een enorm cliché is. Maar toch, het gebeurt in de praktijk nog veel te weinig. Ik heb dat zelf ook ervaren: waarom moest ik naar de havo, de mavo was toch ook prima? Dat gebeurt nog steeds: kinderen die op grond van hun handicap een te laag schooladvies krijgen. Je ziet wat er niet is, in plaats van dat je ziet wat er allemaal wél is. Daar blijken mensen met een handicap het meeste last van te hebben. En wist je dat één op de vier mensen in Nederland zich met enige regelmaat ongelijk behandeld voelt?’

‘Niet-gehandicapten voelen zich ook vaak onhandig in de buurt van iemand met een handicap; hoe moet je je gedragen? Dat is helemaal niet erg. Ik ben daarin heel simpel: ik pleit voor de *vrijheid van onhandigheid*. Gewoon doen, in gesprek gaan, het gaat vanzelf wel over. Op een gegeven moment ga je zien dat die beperking maar een heel klein stukje van die hele mens is. En laten we ook stoppen met onszelf vast te zetten in woorden: er worden de meest exotische namen bedacht voor mensen met een handicap, een beperking, een vlekje. Stoppen daarmee! Als de intentie goed is en je niemand wilt kwetsen, noem het zoals je wilt.’ >>

DE KUNST VAN HET DOORGEVEN

VOLGENS HELEN VAN DER MEIJ-TCHENG
EN LORENZ VAN DER MEIJ

Lorenz: 'De afdeling 19e eeuw is een plek waar ik al sinds mijn vroege jeugd bijzonder graag ben. Ik ben hier opgegroeid. De sfeer. De schilderijen. Alles klopt. Kunst hoort bij ons leven. Vandaar dat ik deze afdeling vandaag de dag dus ook graag steun.' Helen: 'Het Rijksmuseum is het belangrijkste huis van Nederland. Kunst wordt hier uitzonderlijk goed geconserveerd. Je kan er op vertrouwen dat wat je geeft, voor altijd voortleeft. En daar dragen wij uiteraard graag aan bij.'

INFORMATIE OVER SCHENKEN EN NALATEN:
RIJKSMUSEUM.NL/STEUN OF VIA 020 6747 000

RIJKS MUSEUM

FOUNDER

PHILIPS

HOOFDSPONSOREN

BankGiroLoterij

ING

kpn

ANBI

DIEREN BESCHERMEN: IK DOE HET MIJN HELE LEVEN AL...

Woest werd ik als schooljongens met kikkers gooiden. Dan ging ik op ze af, hoe klein ik ook was. Dieren beschermen, ik doe het mijn hele leven al. Daarom ben ik nu ambassadeur van DierenLot, de organisatie die zich het lot aantrekt van al die dieren die worden mishandeld, zomaar op straat worden gezet, worden opgesloten in veel te kleine hokken of op een andere manier - ook in het wild - een buitengewoon beroerd bestaan leiden. DierenLot steunt zo'n driehonderd kleine en middelgrote organisaties die vooral lokaal en regionaal actief zijn. Met heel weinig geld blijkt veel mogelijk: vervoer per ambulance, steun bij de verbouwing van een opvang, de kosten voor diervoer, enzovoort. Het gaat mij om de dieren en om de mensen met passie. En om die bij elkaar te brengen. In april was er weer zo'n grote landelijke bijeenkomst waar gepassioneerde DierenLot-hulpverleners uit het hele land bij elkaar kwamen om kennis, informatie en ervaringen te delen. Daar leef ik maanden van tevoren naartoe. Dieren moeten geholpen worden. Zij kunnen niet voor zichzelf opkomen. Het ó zo belangrijke werk van de duizenden vrijwilligers is onmisbaar en moet door blijven gaan. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst. Help hen. Neem DierenLot op in uw testament. Doe het vandaag nog!

Lenie 't Hart (78), ambassadeur DierenLot, dierenverzorgster en dierenactiviste, was verbonden aan de zeehondencrèche in Pieterburen (1971-2014). Ze is officier in de Orde van Oranje Nassau en officier in de Orde van de Gouden Ark.

#samenvoordieren

Vul de bon in, knip hem uit en stuur hem op aan Stichting DierenLot, Antwoordnummer 4088, 3500 VB Utrecht (geen postzegel nodig). U kunt de bon ook eerst inscannen of kopiëren.

Ik wil meer weten over nalaten voor hulp aan dieren in nood

- ☐ Ik heb DierenLot al opgenomen in mijn testament.
- ☐ Ja, ik ontvang graag een uitgebreidere brochure over nalaten aan DierenLot.
- ☐ Ja, ik heb vragen over nalaten aan DierenLot, neemt u telefonisch contact met mij op.
- ☐ Ja, ik heb interesse in nalaten aan DierenLot, belt u mij voor een persoonlijke afspraak bij mij thuis.
- ☐ Ja, als DierenLot voor mijn dieren zorgt na mijn overlijden, neem ik DierenLot graag op in mijn testament. Neemt u contact met mij op.
- ☐ Ja, ik neem DierenLot op in mijn testament en oormerk graag mijn nalatenschap aan een of meer van de Erkend Beneficianten van DierenLot. Neemt u contact met mij op.

Naam

☐ Mw. ☐ Dhr.

Adres

Postcode/Woonplaats

Telefoon

Geboortedatum

E-mail

Stichting DierenLot

Dam 20-22

4241 BN Arkel

Telefoon: 0183-563 912

E-mail: nalaten@dier.nu

www.dier.nu

STICHTING
DierenLot

Invullen in blokletters a.u.b.

‘Ze zeiden
over mij:
geef dat
kind maar
een extra
grote pop,
want ze zal
niet veel
kansen
krijgen in
het leven’

*Wat betekent een
Kamerlidmaatschap
voor de Lucille Werner
Foundation?*

‘Persoonlijk zal ik een aantal dingen niet meer kunnen doen, maar de foundation zal gewoon verder gaan. Andere mensen kunnen dit uitstekend van mij overnemen. We hebben voor de komende jaren ook een aantal stoute plannen. We zijn bijvoorbeeld bezig met een tv-serie over een jongen die in een rolstoel zit en die al op jonge leeftijd van zijn leraar te horen kreeg dat hij moest accepteren dat het in het leven niet veel zou worden. Hij trekt zich terug, gaat vloggen, wordt razend populair, maar dan komt tijdens een live uitzending naar voren dat hij een handicap heeft... De rest moet je maar gaan zien. Het wordt een mooie serie.’

*Het verhaal van Lucille
Werner zelf?*

‘Nee, dat niet, maar er zijn

wel overeenkomsten. Een arts heeft vroeger over mij ook wel eens gezegd: geef dat kind maar een extra grote pop, want ze zal niet veel kansen krijgen in het leven. Ik was nog maar een jaar of vier, maar begreep heel goed hoe dat was bedoeld. En eerlijk gezegd, heb ik weinig met poppen gespeeld. Ik associeer ze altijd met dingen die niet mogelijk zijn. Toen ik klein was, zeiden mensen bij ons in de buurt: bij dat gezin van Werner hebben ze een ongelukkig kind gekregen. *Ongelukkig!* Hoe verkeerd kan een woord zijn? Natuurlijk is niemand blij met een handicap, maar daarom hoef je toch nog niet ongelukkig te zijn?’

*Ben je dankzij je handicap
geworden wie je nu bent?*

‘Ik weet dat het een tikje controversieel klinkt, maar je mag een handicap best wat vaker als een cadeautje zien. En geloof me, ik weet echt

Lucille Werner (1967) kreeg landelijke bekendheid als presentator van het woordspelletje Lingo, dat ze van 2005 tot 2014 voor de TROS presenteerde. Ze begon haar loopbaan als presentator in 1996 bij Joop van den Ende. Sinds 2019 werkt ze voor KRO-NCRV. In haar eerste programmareeks voor deze omroep koos het Nederlandse tv-publiek een Minister voor Gehandicaptenzaken. In 2006 richtte ze haar eigen stichting op: de Lucille Werner Foundation. Deze stichting heeft als doel de beeldvorming over mensen met een handicap positief te beïnvloeden. Via de stichting kwamen onder andere verschillende tv-formats tot ontwikkeling. Lucille Werner kreeg verschillende onderscheidingen en werd in 2010 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.
www.lwfoundation.nl

wat een handicap betekent en welke beperkingen daardoor ontstaan. Maar je kunt het ook anders zien: mijn handicap en ik zijn tot elkaar veroordeeld, we moeten het samen doen, er samen het allerbeste van zien te maken. Met dat gegeven kun je nog heel veel lol hebben. En dat probeer ik elke dag.’ <<

Elk vak, elk beroep heeft zijn erfgoed. En soms is het de moeite waard dit te bewaren.

Tekst Roel Smit
Fotografie Marcel Molle

Het installatiemuseum van
oud-loodgieter Jaap Schut

**‘DIT MAG NIET
BIJ DE OUD-
IJZERBOER
BELANDEN’**

“Ets wat je niet meer nodig hebt, kun je weg-
gooien of bewaren”, zegt Jaap Schut (67).
“En ik heb altijd de neiging het laatste te doen.”
Mijn grootvader en mijn vader waren niet veel
anders. En dan ontstaat zoiets als dit.” Zijn ogen
glijden liefdevol over de grote collectie apparaten,
materialen en gereedschappen, die samen een
beeld geven van het vak van de loodgieter, ofwel
de installateur. Ze geven ook een beeld van het
bedrijf Schut Sanitair, dat in 1901 door zijn groot-
vader werd opgericht en waarin drie generaties
hun brood hebben verdiend.

Het was vijf jaar geleden dat Jaap, na problemen
met zijn gezondheid, besloot het bedrijf te ver-
kopen. De hal, waarin nu de collectie is onder-
gebracht, bleef buiten de verkoop. Voormalig
loodgieter Jaap Schut is er regelmatig te vinden,
om zijn spullen te ordenen, de collectie met nieuwe
aankopen of ‘krijgertjes’ aan te vullen, of een
enkele keer een rondleiding te geven. ‘Vlak voor de
coronacrisis had ik nog een groep schoolkinderen
van een jaar of tien. Die vonden het geweldig.’

En soms – zoals vandaag – gaat hij op zoek naar
iets waaraan iemand anders behoefte heeft, zoals
originele kousjes voor al even originele gaslam-
pen in het stoomgemaal van Putten. Jaap was er
tijdens zijn vakantie op bezoek, raakte in gesprek
met de beheerder, en van het een kwam het ander.
‘Kijk, ik heb nog wel tien doosjes met elk een stuk
of tien kousjes. Wie wat bewaart...’

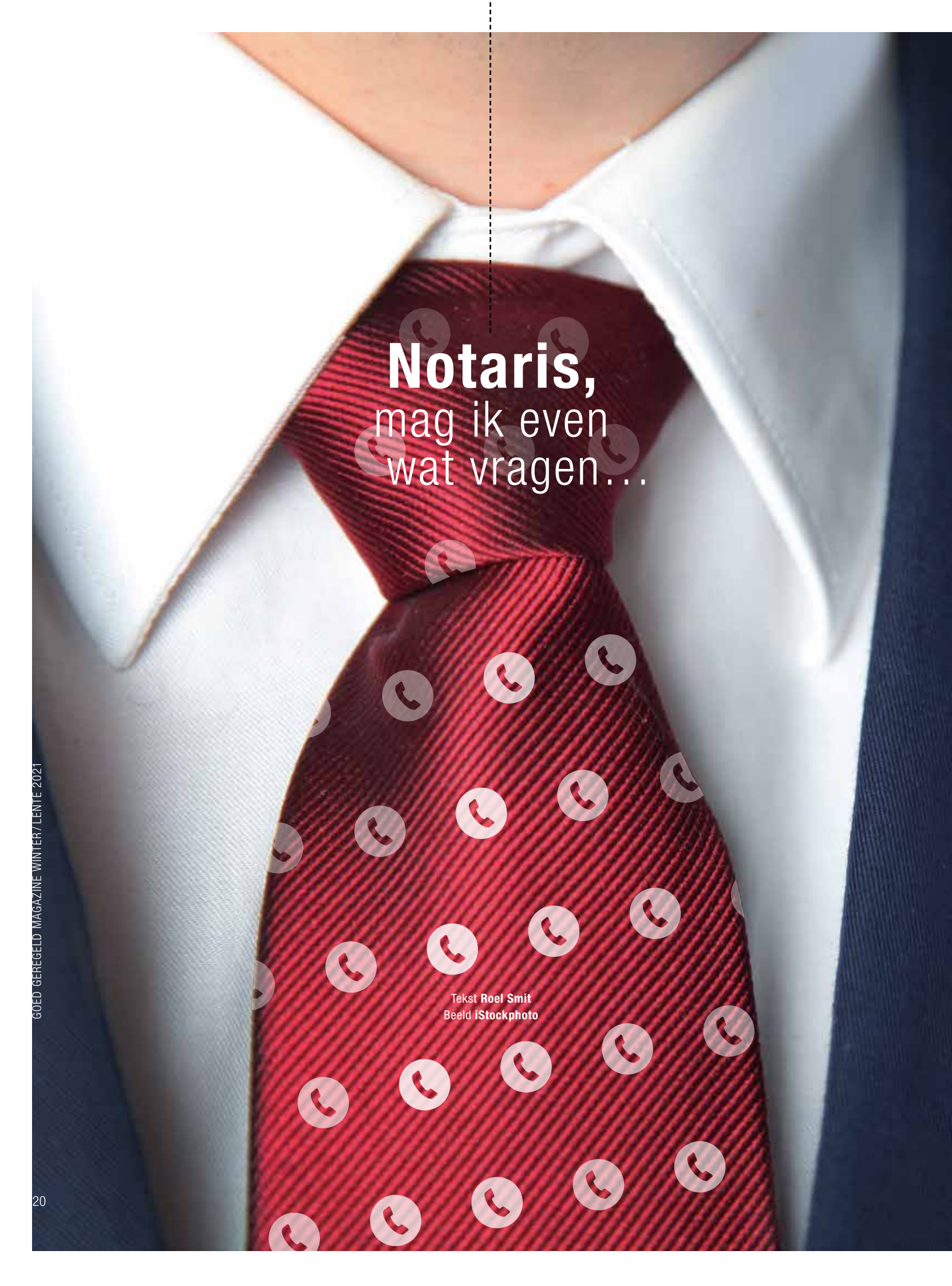
Vrijwel alle materialen waarmee loodgieters ooit
gewerkt hebben, zijn er te vinden, maar ook de
gereedschappen die gebruikt werden om die mate-
rialen te verwerken. ‘Kijk deze koorden met houten
ballen – ik heb ze in verschillende maten – werden
gebruikt om loden water- en afvoerpijpen recht te
trekken.’

In een glazen vitrine staat een stapel kartonnen
doosjes: het zijn tientallen ombouwsetjes uit de
jaren zestig van de vorige eeuw. Gastoestellen
werden met deze ombouwsetjes omgebouwd
van stadsgas op aardgas. Stortbakken van ijzer,
porselein en PVC. Gaskachels in allerlei soorten
en maten. Aan de wand hangen een stuk of
70 warmwatergeisers, de oudste dateert van rond
1880. Veel van die spullen hebben Jaap en zijn
medewerkers vroeger zelf weggehaald bij klanten
om nieuwe te plaatsen. Ze hebben de ‘oudjes’ niet
weggegooid maar bewaard. Andere spullen heeft
hij later gekregen van oud-collega's of aange-
schafte, bijvoorbeeld via Marktplaats of Catawiki.

En nu? Het liefst zou Jaap Schut er een installa-
teursmuseum van maken. Of beter nog: samen
met anderen een ambachtenmuseum oprichten.
Hij denkt dat daarvoor belangstelling zal zijn, maar
het moet dan de komende jaren wel gebeuren. En
als het niet lukt? ‘Als ik er morgen niet meer ben,
vrees ik dat veel toch bij de oud-ijzerboer terecht
komt. Ik moet er nu nog niet aan denken...’

Even een kijkje nemen in het installatiemuseum?
De redactie van Goed Geregeld! maakte een video
van 1 minuut. Gebruik de QR-code of kijk op
www.goedgergeldmagazine.nl (Extra's winter-
editie 2020-2021).

Notaris,
mag ik even
wat vragen...

Tekst Roel Smit
Beeld iStockphoto

1. Trouwen met of zonder notaris

Als je trouwt, doe je dat sinds 2018 niet meer automatisch in volledige gemeenschap van goederen. Je deelt niet meer alle spullen die je voor je huwelijk hebt gekregen en daarna nog zult ontvangen. Hoe moet je dat vastleggen en is daarvoor een notaris nodig?

De notaris:

Iedereen die trouwt, houdt nu in beginsel het vermogen dat hij of zij voor het huwelijk heeft opgebouwd. Alles wat tijdens het huwelijk wordt verkregen en wat al gemeenschappelijk was, belandt in de gemeenschappelijke pot, tenzij u het via huwelijkse voorwaarden anders regelt. Zijn er geen huwelijkse voorwaarden en komt het tot een scheiding, dan is niet altijd eenvoudig te bepalen wat van de een is en wat van de ander. Een goede administratie is noodzakelijk, maar het bijhouden daarvan is niet iedereen gegeven.

Huwelijkse voorwaarden kunnen alleen bij de notaris worden gemaakt. Dat is verstandig als u wilt afwijken van wette-

lijke regels ten aanzien van het opbouwen van pensioen en vermogen, maar ook voor ondernemers die risico's lopen. Zijn er huwelijkse voorwaarden, dan wordt het privévermogen van de niet-ondernemende echtgenoot beschermd.

2. Nu al geven aan de kleinkinderen?

Ze zeggen dat het verstandig is nu ik er nog ben, alvast wat weg te geven aan de kleinkinderen om te vermijden dat ze straks veel erfbelasting moeten betalen. Hoe doe ik dat?

De notaris:

Als u het leuk vindt om nu iets weg te geven aan de kleinkinderen, dan zou ik dat zeker doen. Gaat het om grote bedragen, bedenk dan wel dat bij een erfenis kleinkinderen een veel groter bedrag belastingvrij kunnen ontvangen (ruim 20.000 euro per kleinkind vrijgesteld) dan wanneer ze bij leven een schenking van u krijgen (ruim 2.200 euro vrijgesteld).

Het is natuurlijk altijd heel leuk om bij leven te schenken, maar je weet niet wat je >>

Moeten we niet eens langs een notaris? Hoe gaat het straks als een van ons er niet meer is? *Goed Geregeld!* legt tien praktijksituaties voor aan een notaris van de Notaristelefoon.

zelf nog nodig hebt. Zet u het in uw testament, dan weet u in elk geval zeker dat u het geld zelf niet meer nodig hebt. In een testament kunt u voor de kleinkinderen een legaat laten opnemen.

3. Mijn vader heeft mij onterfd

Mijn vader is kort geleden overleden. Bij het bekendmaken van het testament is gebleken dat hij mij heeft onterfd, ten gunste van zijn nieuwe vriendin. Hij kende haar nauwelijks een jaar. Kan ik hier, als enig kind, iets tegen ondernemen?

De notaris:

Dat ligt eraan of uw vader getrouwd was of een notariële samenlevingsovereenkomst was overeengekomen met zijn vriendin. De wil van uw vader is uiteraard leidend. Het is niet verplicht om de onterving vooraf met kinderen te bespreken.

Als kind kunt u wel aanspraak maken op uw legitieme portie. Dat is een vordering (in geld) ter grootte van de helft van waar u anders aanspraak op had kunnen maken. U hebt ook recht op informatie over het vermogen van uw

vader. Het testament van uw vader zal waarschijnlijk bepalen dat u pas recht heeft op uitkering van uw legitieme portie na het overlijden van de vriendin van uw vader. En dan moet u dus maar afwachten of er tegen die tijd nog iets over is van het vermogen van de vriendin.

4. Hoe verdelen we de erfenis?

Na mijn vader is ook mijn moeder overleden. Ze had geen testament, maar een ingewikkeld vermogen (geld, kunstvoorwerpen en antiek). We zijn met drie kinderen en willen het netjes afwikkelen. Hoe pakken we de verdeling van de erfenis aan? Kan een professionaal ons helpen?

De notaris:

Als u goederen gaat verdelen onder erfgenamen, dan adviseer ik eerst de waarde te bepalen. Bij de verdeling van de erfenis kan dan die waarde worden verrekend.

Als de oldtimer naar een van de kinderen gaat, dan is het logisch dat de andere kinderen dit gecompenseerd krijgen met een extra geldbedrag. In de praktijk worden hier veel fouten mee gemaakt, zeker als

er erfgenamen zijn die aanspraak kunnen maken op een verschillend aandeel, zoals kinderen en kleinkinderen. Als je zo'n verdeling maar één keer in je leven maakt, sluipt er al snel een foutje in.

Een notaris kan helpen bij het maken van de berekeningen of kan het familieoverleg bijwonen waarin de verdeling wordt afgesproken. Soms is alleen een check op hetgeen de familie heeft afgesproken al verstandig. Dat hoeft niet altijd veel tijd en geld te kosten.

5. Oma laat na aan minderjarige kleinkinderen

Mijn moeder heeft in haar testament bepaald dat na haar overlijden ook een geldbedrag naar alle kleinkinderen gaat. Kan dat? En als die kleinkinderen nog minderjarig zijn als hun oma komt te overlijden?

De notaris:

Oma kan in haar testament zeker een bedrag bestemmen voor kleinkinderen. Zijn deze nog minderjarig als ze komt te overlijden, dan wordt het geld in beginsel beheerd door hun beide ouders totdat ze acht-

tien jaar zijn. Als oma dat niet wil, dan kan ze iemand aanwijzen die – in plaats van de ouders – het bewind voert. Dit kan ook een van de ouders zijn. Ze kan ook bepalen dat het bewind doorloopt na het achttiende levensjaar, bijvoorbeeld tot 25 jaar of totdat het kleinkind zijn of haar opleiding heeft voltooid.

6. Wanneer treedt mijn levenstestament in werking?

Ik wil een levenstestament om zaken te regelen voor als ik daar zelf geestelijk niet meer toe in staat ben. Maar wie bepaalt of het moment is aangebroken dat dit levenstestament in werking treedt? Wie bepaalt dat ik ergens niet meer toe in staat ben?

De notaris:

De eerste optie is dat een volmacht direct ingaat. Dan geeft u bijvoorbeeld een kind of iemand anders toegang tot uw bankgegevens en de mogelijkheid om voor u financiële handelingen te verrichten. Een andere optie is dat u iemand een volmacht geeft die pas gebruikt kan worden als een arts heeft vastgesteld dat u het niet meer

“Ik hoop dat iedereen straks oud kan worden met een gezond hart”

“Mijn erfelijke hartziekte werd pas op mijn veertigste ontdekt. Dankzij de toegenomen kennis wisten twee van mijn kinderen al voor hun twintigste dat zij ook deze aandoening hebben. Dat voorkomt voor hen ernstige hartklachten op latere leeftijd. Als we samen geven aan onderzoek zullen generaties na ons een gezonder leven kunnen leiden. Daarom steun ik de Hartstichting via mijn testament. Want ik hoop dat iedereen straks oud kan worden met een gezond hart.”

Vindt u het ook belangrijk dat behandelingen van hart- en vaatziekten steeds beter worden? Lees er alles over in ons magazine 'Een zaak van het hart'. Met boeiende verhalen over het werk van de Hartstichting en praktische informatie over geven via een testament.

U kunt het magazine aanvragen via onderstaande antwoordkaart, maar ook telefonisch of online: 0800 821 24 80 en hartstichting.nl/magazine

Vraag ons gratis magazine aan

Naam:*		☐ Vrouw ☐ Man
Adres:*		
Postcode:*	Woonplaats:*	
Geboortedatum:		
E-mailadres:**	Telefoonnummer:***	

Stuur deze antwoordkaart retour aan Hartstichting, Antwoordnummer 300, 2501 VB Den Haag

* Verplichte velden ** Dit e-mail adres gebruiken wij om u eenmalig een enquête te sturen. *** Met het invullen van uw telefoonnummer geeft u ons toestemming om u te bellen in het kader van ons werk, voor (klant)onderzoek en/of om steun te vragen.

De Hartstichting gaat vertrouwelijk om met uw persoonsgegevens. Voor meer informatie verwijzen we u naar [Hartstichting.nl/privacyverklaring](https://hartstichting.nl/privacyverklaring)

GG2020

Ondersteunt u ook onderzoek ter voorkoming van Astma en COPD in de toekomst?

Door uw steun kunt u onderzoek naar longziekten mede mogelijk maken. Dat kunt u doen door middel van een gift (die onder bepaalde voorwaarden belastingvrij kan zijn), door middel van een legaat of door Stichting Astma Bestrijding als erfgenaam aan te wijzen.

Uw giften kunt u overmaken naar rekeningnummer
NL54 GILL 0265 9532 00 (InsingerGilissen Bankiers N.V.)
t.n.v. Stichting Astma Bestrijding te 's-Gravenhage.

www.astmabestrijding.nl

STICHTING PARKINSON NEDERLAND

Postbus 75510 1070 AM Amsterdam
Secretaris: mr. ALM Schulte - info@stichtingparkinson.nl

Stichting Parkinson Nederland heeft
het oogmerk de kwaliteit van het
leven van en de zorg voor de
Parkinsonpatiënten te verbeteren.

IBAN: NL07 INGB 0009 4757 27
t.a.v.: Stichting Parkinson Nederland

www.stichtingparkinson.nl

Een gespecialiseerde notaris kan de nalatenschap goed afwikkelen in het belang van alle erfgenamen

zelf kunt. Dat is wel heel zorgvuldig, maar als iemand vergeetachtig wordt, kan dat onderzoek argwaan opwekken. Dat kan nare, pijnlijke situaties opleveren.

U kunt ook houvast zoeken in het benoemen van twee gevolmachtigden die samen moeten werken, hoewel dat voor banken niet altijd even goed werkbaar blijkt te zijn. Die hebben liever met één gevolmachtigde te maken. Ook is het aan te raden een toezichthouder te benoemen, zodat een gevolmachtigde rekening en verantwoording moet afleggen. Ik zeg altijd: kies een gevolmachtigde die je deskundig acht en vertrouwt, bijvoorbeeld één van je kinderen, en geef andere kinderen bijvoorbeeld de rol van toezichthouder zodat ze op de hoogte blijven van wat er gebeurt.

7. Een goed doel als executeur

Ik wil een goed doel opnemen in mijn testament. Dat goede doel is bereid te zijner tijd op te treden als executeur. Is dat verstandig?

De notaris:

U mag zelf bepalen

wie de executeur is. U kunt dus ook een goed doel benoemen als executeur. Niet alle goede doelen zijn hierop ingericht. Sommige bieden het aan. Als een goed doel de enige erfgenaam is, lijkt me dat geen probleem, maar als meerdere goede doelen erfgenaam zijn of als er sowieso meerdere erfgenamen zijn, dan is het misschien niet verstandig één van hen als executeur te benoemen. Een executeur moet in ieders belang handelen; dat kan dus een spanning opleveren met het eigenbelang. Het is vaak beter dat te vermijden.

Ook notarissen zijn soms bereid om als executeur op te treden. Een gespecialiseerde notaris kan de nalatenschap snel en goed afwikkelen in het belang van alle erfgenamen en legatarissen. De notaris ontvangt hiervoor een loon dat gebaseerd zal zijn op de hoeveelheid werk. Omdat de afwikkeling van een nalatenschap veel werk is en zorgvuldig moet worden uitgevoerd, vinden mensen het prettig als een professional betrokken is. Tegenover de kosten staat een snellere afwikkeling en minder kans op onenigheid.

8. Wat kan ik met een verklaring van erfrecht?

Ik vraag me af hoe dat gaat als iemand is overleden. Dan moet ik een verklaring van erfrecht opvragen bij de notaris. Wat kan ik daarmee doen en wat niet? Kan ik er bijvoorbeeld digitale accounts (ook op sociale media) mee beëindigen?

De notaris:

Met een verklaring van erfrecht wordt duidelijk gemaakt wie de erfgenamen zijn en wie namens de erfgenamen mag handelen (met een volmacht of als executeur). Welke bevoegdheden een verklaring van erfrecht bevat, hangt af van het bestaan van een testament en wat daarin staat. Sommige executeurs mogen alleen de afgifte van legaten verzorgen, of alleen de begrafenis regelen. U kunt dus ook deeltaken vastleggen. Sommige sociale media bieden de mogelijkheid iemand aan te wijzen om een account na uw over-

lijden af te sluiten of sluiten het account zelf na een periode van inactiviteit.

9. Kan ik fluiten naar de erfenis?

Mijn moeder is getrouwd met een man die ook kinderen heeft. Na haar overlijden komt haar vermogen terecht bij haar man. Bestaat de kans dat ik naar haar erfenis kan fluiten?

De notaris:

Als er niets anders in een testament is geregeld, dan deelt de wet het bezit van uw moeder toe aan haar echtgenoot. U krijgt een vordering op uw stiefvader. Nu kan het zijn dat u nog een vordering op uw moeder had vanwege de nalatenschap van uw vader; deze moet dan wel direct na het overlijden van moeder worden uitbetaald. Daar kun je de nieuwe echtgenoot op aanspreken. Zo'n vordering loopt dus niet eeuwig door.

Uw stiefvader, de nieuwe man van uw moeder, wordt als >>

A photograph of an elderly couple standing in a park, embracing and looking at each other. The man is on the left, wearing a light blue striped shirt, and the woman is on the right, wearing a light grey top. They are surrounded by lush green trees and foliage.

**‘Ik wil jou later niet met
onverwachte kosten achterlaten.’**

Vooruitbetalen van een uitvaart

Om te zorgen dat uw nabestaanden zich later niet druk hoeven te maken over onverwachte uitvaartkosten, is het goed om nu al zaken te regelen. Met het DELA GarantiePlan Uitvaart betaalt u de uitvaart vooruit. U regelt nu dat bij overlijden geld vrijkomt om het afscheid te betalen. Zo ontzorgt u de mensen van wie u houdt.

Wat is het DELA GarantiePlan Uitvaart?

Met het DELA GarantiePlan Uitvaart zet u eenvoudig geld opzij voor een uitvaart. Met dit bedrag regelt u de uitvaart van degene voor wie het garantieplan is aangevraagd. Bij overlijden komt het volledige bedrag van het garantieplan vrij om de uitvaartkosten te betalen.

Hoeveel geld moet ik opzij leggen?

U bepaalt zelf de hoogte van de storting. U kunt dit bedrag in een keer opzij leggen, of in delen storten. Per garantieplan is de minimale inleg € 500 en de maximale inleg € 17.500. Voor een indicatie van uitvaartkosten kijkt u op dela.nl/garantieplan.

Wat levert het DELA GarantiePlan Uitvaart u op?

Stel, u stort € 6.000. U ontvangt jaarlijks **1,50% rente**. Na vijf jaar is dit bedrag **€ 6.464**. En na vijftien jaar **€ 7.501**.

Regel het direct

Heeft u interesse in het DELA GarantiePlan Uitvaart of wilt u hulp bij het bepalen van de hoogte van uw storting? Kijk voor meer informatie op dela.nl/vooruitbetalen of neem contact op met onze Klantenservice via **040 200 18 70** of via klantenservice@dela.org.

Het garantieplan valt niet onder het depositogarantiestelsel omdat DELA een verzekeraar is.

Daarom kiest u voor het DELA GarantiePlan Uitvaart

- ✓ Goed geregeld voor later, geen zorgen over uitvaartkosten
- ✓ Jaarlijkse rente tussen de 1,50% en 6%
- ✓ Voor iedereen: ongeacht leeftijd of gezondheid
- ✓ Vrije keuze van uitvaartonderneming
- ✓ Tot € 400 korting wanneer wij de uitvaart verzorgen

DELA
voor elkaar

Bekijk elke vijf jaar of uw testament aansluit bij uw wensen

langstlevende eigenaar van het vermogen van uw moeder. En ja, hij kan interen op dit vermogen. Dus is er een kans dat u uiteindelijk niets van de erfenis van uw moeder terugziet. Omdat het hier gaat om een vordering, is dat alleen het geval als zijn eigen vermogen ook geen verhaal biedt. Soms is een langstlevende bereid om te onderhandelen om de vordering vrijwillig eerder uit te keren. Overleg met de notaris, want zo'n vrijwillige uitkering kan een schenking inhouden waardoor extra schenkbelasting moet worden betaald.

10. Hoe vaak heb ik een nieuw testament nodig?

Ik hoor dat het verstandig is regelmatig je testament opnieuw te laten bekijken. Het mijne heb ik laten opstellen in de jaren negentig van de vorige eeuw en sindsdien zijn mijn wensen niet wezenlijk veranderd. Dan kan ik het toch zo laten?

De notaris:

Misschien kan het testament onge-

wijzigd blijven. Het gaat hier echter om een testament van bijna 30 jaar geleden. Inmiddels zijn het erfrecht en de erfbelasting ingrijpend veranderd. Waarschijnlijk kunt u in een nieuw testament gebruikmaken van de grotere vrijstellingen voor bijvoorbeeld kleinkinderen en de meer uitgebreide bevoegdheden die aan een executeur of bewindvoerder kunnen worden gegeven. Sinds 2003 geeft de wetgever degene die het testament laat opstellen, veel meer mogelijkheden om de nalatenschap te verdelen zoals hij of zij dat wil.

Ik adviseer u om in ieder geval een keer in de vijf jaar even te overleggen met een notaris of uw testament nog voldoende aansluit op uw wensen en uw vermogen.<<

De 10 vragen in dit artikel werden beantwoord door Jasper Nobel. Hij is kandidaat-notaris/partner bij Everest Legal Notariaat in Utrecht en beantwoordt regelmatig vragen van consumenten via de Notaristelefoon van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB).

Notaris.nl en de Notaristelefoon: handig voor een eerste advies!

Vindt u de drempel wat hoog om meteen naar een notaris te stappen? Dan kunt u zich eerst oriënteren op de website **www.notaris.nl**. Hier worden de basisbeginselen van erven, schenken en nalaten en veel andere onderwerpen waarvoor u een notaris kunt raadplegen, helder uitgelegd. U vindt er een eenvoudige checklist voor wat te doen bij iemands overlijden. Heel handig in een periode dat uw hoofd naar heel andere dingen staat dan naar het regelen van praktische zaken. Ook vindt u er een checklist die u antwoord geeft op de vraag of u een testament zou moeten opstellen en of uw huidige testament nog up-to-date is. Verder is er uitgebreide informatie inclusief checklist over de mogelijkheden van het levenstestament en tips over schenken bij leven.

Voor wie alles samen goed geregeld wil hebben, is er ook veel te vinden over samenlevingsafspraken (samenlevingscontract, huwelijk, geregistreerd partnerschap) en over alle officiële zaken rond de eigen woning. Wat precies de rol is van de notaris kunt u er ook te weten komen.

De website **www.notaris.nl**, die wordt beheerd door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), heeft ook applicaties die antwoord geven op vragen als: Had mijn overleden

naaste een testament? Mijn notaris is gestopt, waar is de akte nu? En wat u kunt doen bij een klacht over een notaris? Verder is er een adresgids met alle notariskantoren in Nederland.

Wilt u liever even spreken met een notaris om u op weg te helpen? Dan is er ook de Notaristelefoon, die wordt bemand door notarissen en notarieel deskundigen die hun sporen hebben verdiend in het vak. De Notaristelefoon wordt eveneens gerund door de KNB en is puur een informatielijn. U krijgt bijvoorbeeld uitleg over het verschil tussen beneficiair aanvaarden en een erfenis verwerpen. Of hoe de afwikkeling van een nalatenschap werkt en wat de rol van de notaris is. Bij meer gedetailleerde vragen, bijvoorbeeld over uw persoonlijke situatie, verwijzen zij u naar een notaris. Medewerkers van de Notaristelefoon stellen geen aktes op, leggen geen dossier van u aan en geven u ook geen second opinion.

De Notaristelefoon (0900 3469393) is iedere werkdag bereikbaar van 9.00 - 14.00 uur en kost 80 cent per minuut, met een starttarief van 4,54 cent. Het maximum is 40 euro per gesprek, plus uw gebruikelijke belkosten. De gesprekken van de Notaristelefoon duren gemiddeld 6 minuten.

DIT HEBBEN WIJ (GOED) GEREGELD

Laten we het er eens over hebben: wat heeft ú geregeld in uw testament? Hééft u het wel geregeld? Vijf Nederlanders willen het best vertellen. Wat hebben zij laten opschrijven in hun testament? En waarom?

Teksten **Barbara Schilperoort**
Fotografie **Marcel Molle**

Ans Tromp (60) is project officer bij PUM Netherlands Senior Experts

‘IK HOUD NIET VAN AFHANKELIJK ZIJN’

Een kinderzitje op het trottoir van de Haagse Bezuidenhoutseweg. Daar ondertekenden ze hun herziene testaments en huwelijkse voorwaarden. Kort na het uitbreken van corona waren ze namelijk verhuisd. En je kunt bijna alles wel digitaal voorbereiden, het ondertekenen moet in het bijzijn van een notaris gebeuren. Dus toen Nederland en ook het notaris kantoor op slot gingen, bedachten ze deze creatieve oplossing.

‘Al toen we 21 jaar geleden trouwden, hebben we huwelijkse voorwaarden én een testament opgesteld. Anders maakt de wet uit wie je erfgenaam is. Ik houd er nu eenmaal niet van om afhankelijk te zijn. Eerder dit jaar verruilden we onze huurwoning voor een koopappartement, ik bracht een groter financieel aandeel in, Ron werkt als verpleegkundige op de IC en liep daar meer gezondheidsrisico’s. Stel dat er iets met hem zou gebeuren, stel dat de kinderen uit zijn eerdere huwelijk, met wie geen contact is, op de stoep zouden staan? Om al die redenen wilden we het ondertekenen van die herziene documenten absoluut niet uitstellen.’

‘Veel mensen duwen de gedachte aan de dood ver weg. Voor ons is het heel vanzelfsprekend om dit soort dingen goed te regelen. We vinden dat je reëel moet blijven. En dat je ook zakelijk moet blijven. Ondanks de liefde. Een goede vriendin is executeur-testamentair. Ik heb een document voor haar opgesteld waar ze alles kan vinden, wat mijn laatste wensen zijn. Ron en ik doen dat op onze beurt voor een bevriend echtpaar.’

‘Vanwege mijn werk bij PUM, een organisatie waar deskundige vrijwilligers kleine ondernemers in ontwikkelingslanden adviezen geven, bezocht ik vaker zelf zulke landen. Daarom heb ik, net als mijn man, Wilde Ganzen als goed doel in mijn testament opgenomen. En als ik ooit een grote prijs win, begin ik een waterputtenproject in Ethiopië. Om het leven te verlichten van al die vrouwen die daar dagelijks op hun hoofd enorme teilen water moeten versjouden.’

Iets moois nalaten aan de wereld?

*Doe het
samen met Cordaid*

Ik wist niet waar ik moest beginnen

Ik zat met veel vragen. Zo vroeg ik me af of ik wel zou kunnen nalaten aan een goed doel, als ik ook mijn echtgenoot verzorgd wil achterlaten.

Wat zouden de kinderen ervan vinden?

En kan ik bepalen hoe mijn
nalatenschap wordt besteed?

Wilt u meer weten over nalaten aan Cordaid?

We hebben een boekje voor u samengesteld met praktische tips over de mogelijkheden om na te laten aan Cordaid. U kunt dit gratis bestellen via de website:
www.cordaid.nl/goedgeregeld.

U mag ook vrijblijvend bellen of mailen met onze notarieel jurist, Mr. Mariëlle Lindeboom.
T 070 313 62 64
E nalaten@cordaid.nl.

Cordaid strijdt voor een wereld zonder armoede waarin iedereen een menswaardig leven heeft. Cordaid is ontstaan uit de fondsen Memisa, Mensen in Nood, Microkrediet, Kinderstem en Bond zonder Naam.

T DIT HEBBEN WIJ (GOED) GEREGELD

Jack Plooi
(58) is tandarts-
implantoloog en
televisieverslaggever
Formule 1 voor
Ziggo Sport

**‘ONTFERD
WORDEN: EEN
VERVELENDE,
LEERZAME
ERVARING’**

Het was een vervelende, leerzame ervaring. Jack Plooi vertelt erover in de hoop dat – na het lezen hiervan – niemand dit meer hoeft mee te maken. Omdat het zó níet nodig is. Sleutelwoord: communicatie.

‘Een neefje *appte* dat het niet goed ging met mijn vader. Ik was in het buitenland bij de Dakar-rally. In mijn herinnering hadden we een goed gezinsleven, al meden mijn ouders ingewikkelde gesprekken. Maar dat doen meer mensen van die generatie. Op mijn 18e ging ik op kamers wonen. Mijn ouders scheidden. Mijn vader regelde voor mijn moeder een huisje en een toelage. Als enig kind deed ik mijn best om met allebei contact te houden.’

‘Op een gegeven moment meldde mijn vader, die inmiddels al verschillende vriendinnen had gehad, dat hij met zijn nieuwste partner een langstlevende verklaring en een testament had opgesteld. Diverse keren probeerde ik met hem een afspraak te maken om eens echt met elkaar te praten. Tevergeefs. Met de ‘nieuwe’ tak van de familie Plooi was geen klik.

Op 1 januari dit jaar overleed mijn vader. De rouwkaart vermeldde alleen de naam van zijn partner. Zijn broers en ik – zijn enig kind – werden niet genoemd, niet uitgenodigd voor de uitvaart. Mijn eigen zoon en vrouw gingen wel. *Wij zijn uitgegumd*, reageerden ze onthutst. Later bleek ik te zijn onterfd. Een koude douche? Dat is zacht uitgedrukt...’

‘Ik had meer moeten aandringen. Want kortgeleden ontdekte ik dat mijn vader wellicht niet élk contact wilde afhouden. De oorzaak ligt vooral bij de derde partij, zijn partner en haar familie. Hij had best wat centjes...’

‘Daarom vind ik dat je ook een moeilijk gesprek moet durven aangaan. Zeg hardop dat wegen scheiden, dat je iemand gaat onterven. Dat zou ons afscheid zijn geweest. Pijnlijk, maar eerlijk. Goede communicatie: dáár pleit ik voor! Prompt hebben we ons eigen testament herzien, in uitgebreid overleg met onze twee kinderen en de notaris. Niets is onbesproken gebleven. Daar ben ik trots op.’

Jacqueline, 58 jaar, kreeg MS toen ze 46 was

"Op een ochtend werd ik wakker en *dacht dat ik 'dronken'* was. Ik ging naar de opticien die me vertelde dat ik een oogzenuwontsteking had. Bij een bezoek aan de neuroloog, liet de MRI-hersenscan laesies zien. Later realiseerde ik me dat ik jaren hiervoor al de eerste symptomen had gehad..."

Mijn zus heeft ook MS

Mijn zus Yolanda kreeg zes jaar geleden ook MS. MS zit niet in onze familie en wij vroegen ons af of dit toeval was. *We lasen dat er eigenlijk meer kans is op het winnen van de loterij, dan dit!* Het hebben van MS heeft ons dichter bij elkaar gebracht en we steunen elkaar in hoogte- en dieptepunten. Ook geeft het ons hoop dat zoveel briljante wetenschappers dagelijks aan het werk zijn om MS een halt toe te roepen.

"Don't stop thinking about tomorrow"

Dit is de titel van onze campagne. Dit geldt ook voor uw nalatenschap. MS is meedogenloos, pijnlijk en vermoeiend. U kunt daar iets aan doen, ook na uw overlijden.

stichting **m** research

**Uw nalatenschap brengt ons
dichter bij de oplossing van MS
Geef! Ga naar MSresearch.nl**

**Uw nalatenschap
helpt een kinderwens
te vervullen.**

ReumaNederland
voorheen Reumafonds

Dat reuma impact op je leven heeft, daar weet Ingeborg (47) alles van. "Sinds 17 jaar heb ik reumatoïde artritis (RA). Toen de reuma onder controle was, wilde ik heel graag een kindje. Helaas kreeg ik weer steeds meer last van mijn reuma door de andere medicatie en moest ik mijn kinderwens opgeven. Gelukkig kwam ik in contact met een gespecialiseerd reumatoloog die mij verder kon helpen en nu heb ik inmiddels een dochter van vijf."

Steunt u ons?

Wanneer een zwangerschap uitblijft, gaat dat vaak gepaard met veel verdriet, teleurstelling, onbegrip en eenzaamheid. Meer onderzoek om te weten hoe ingegrepen kan worden om een zwangerschap te bespoedigen bij vrouwen met RA is nodig. Samen met u willen wij er alles aandoen om vrouwen met RA én een kinderwens te helpen.

Vraag de brochure aan of wilt u meer informatie neem dan contact op met

Margriet Westra
Servicebureau Schenken en Nalaten
T 020 589 64 50 | E nalaten@reumanederland.nl
www.reumanederland.nl/nalaten

Beschermvrouwe
Princes Beatrix

Ambassadeur
Anita Witzler

Erkend
als ANBI

T DIT HEBBEN WIJ (GOED) GEREGELD

Paula van Rijn (72)
is sluiswachter,
voormalig slager.
'Ik leef nog' is de
titel van haar eerste
boek, dat ze onlangs
publiceerde

‘TEN EINDE RAAD STAPTE IK NAAR DE NOTARIS’

Hoe haar ouders haar van school namen om mee te werken in de slagerij, hoe ze haar vakdiploma's bemachtigde en de beste worstenmaker werd, ondanks openlijke tegenwerking van mannelijke concurrenten. Hoe zwemmen haar passie werd, ze alle denkbare diploma's haalde omdat ze ooit zweminstructeur wilde worden. Dat ze later via zelfstudie deeltijdopleidingen deed en zodoende nu al ruim 15 jaar werkt als brug- en sluiswachter. 'Dit jaar voor het laatst, vanwege mijn leeftijd moet ik nu toch echt stoppen.'

Haar boek *Ik leef nog* is een bundel – soms hilarische – verhalen over haar jeugd en latere leven. Maar ze vertelt ook over haar eigen ziekte, de dood van haar beste vriendin, het overlijden van haar beide echtgenoten.

'Toen mijn tweede man Tjeerd en ik gingen samenwonen, lieten we én een samenlevingscontract én twee testamenten opmaken. Ik ging ervan uit dat ik als Tjeerds partner meer zou erven dan de vijf kinderen uit zijn vorige huwelijk. Dat was niet het geval. Hun vorderingen bleken groter dan ik had gedacht.'

'Ik begreep weinig van de juridische taal waarin de bepalingen stonden verwoord. Bovendien is de relatie met zijn kinderen niet heel goed. Ten einde raad ben ik naar een notaris gestapt en dat bleek het beste dat ik kon doen. Hij heeft met de kinderen onderhandeld en is met hen een regeling overeengekomen. Op mijn beurt heb ik mijn oppaskinderen – de kinderen van mijn neef – in mijn testament opgenomen.'

'Het geeft rust dat ik het op deze manier heb kunnen regelen. Ik ben opgelucht dat het nu is afgerond. Zo is ook voorkomen dat na mijn eigen overlijden ruzie zou ontstaan tussen de kinderen van Tjeerd en mijn erfgenamen.'

Ze schrijft, houdt lezingen, heeft volksdansen en toneelspelen als hobby. 'Optimist tot in de kist' is haar motto. De titel van het volgende boek...?

GEEF UW IDEALEN DOOR

Wat je op school leert, is voor altijd. Een kind dat leert, is een kind met kansen. Ook u heeft waarschijnlijk veel te danken aan onderwijs. Omdat u zelf opgeleid bent of omdat u werkzaam bent of was in het onderwijs.

Edukans is dé ontwikkelingsorganisatie voor onderwijs.

Wereldwijd gaan 258 miljoen kinderen en jongeren niet naar school of ze stoppen voortijdig. Met uw nalatenschap zorgt u samen met ons voor goed onderwijs in ontwikkelingslanden.

Martine van Os,
ambassadeur Edukans:

"DOOR NA TE LATEN AAN EDUKANS
GEEFT U KINDEREN DE KANS VAN
HUN LEVEN. EN HET GELD KOMT
ECHT GOED TERECHT!"

Meer informatie: edukans.nl/nalaten

Leven is ook doorgeven

Wilt u ook na uw leven van betekenis zijn voor de natuur in Fryslân? Door It Fryske Gea als begunstigde in uw testament op te nemen, beschermt u de Friese natuur voor later.

Over de mogelijkheden adviseren wij u graag persoonlijk. Ook is er een gratis brochure over nalaten beschikbaar. Voor contact met ons secretariaat bel 0512 - 381448.

T DIT HEBBEN WIJ (GOED) GEREGELD

Joost (39) is programmamanager bij Joolz (bedrijf dat design kinderwagens en accessoires ontwerpt en produceert). **Naomi (36)** is internist-anesthesist. Beiden willen om privacy-redenen hun achternaam liever niet vermeld zien

‘WIJ WILLEN
OOK ONZE
FAMILIE
IETS
NALATEN’

Ze geloven in hun hun liefde en eigen verdien-capaciteit. Toch stelden ze huwelijkse voorwaarden en testamenten op. Voor als het ooit mis mocht gaan. Want dan moet je bij alle ellende en verdriet niet ook nog eens financiële problemen krijgen. Ruzie maken om geld en de verdeling van de inboedel. Goede vriend en notaris Jasper haalde hen over om goed over dit soort zaken na te denken. Juist in die tijd ging een andere goede vriend van Joost scheiden. Onverwacht en met de nodige problemen. Toen kwam het wel erg dichtbij.

‘We hebben allebei een spaarpotje, verzamelden schilderijen en mooie spullen. Naomi heeft als specialist een eigen bedrijf waarmee ze participeert in de maatschap van het ziekenhuis. Een gangbare constructie maar ze wil Joost beschermen als er problemen ontstaan. Wij zijn echte familiemensen, hopen zelf een gezin te kunnen stichten. Onze eventuele kinderen zijn onze erfgenamen, maar we willen ook onze familie iets nalaten. De pleegbroer van Joost die in het gezin kwam wonen toen Joost één jaar oud was, zou volgens de wet nergens recht op hebben. Daarom hebben we als liefdevolle belofte ook een intentieverklaring opgesteld dat de langstlevende nalaat aan de familie van de ander.’

Joost koppelde zijn nichtje aan een goede vriend. Vervolgens grapte dat nichtje om Joost – bij wijze van ‘tegenprestatie’ – aan haar vriendin Naomi voor te stellen... Middenin de coronatijd zijn ze getrouwd. Met een bescheiden feestje en een huwelijksreis naar een huisje aan de bosrand in Overijssel. Naomi trok al eerder in bij Joost. Komend jaar wordt hun nieuwbouwappartement – er is genoeg ruimte voor de eventuele kinderen – in de Westelijke Houthavens opgeleverd.

‘We dromen ervan een bootje te kopen. Want achter het huis is plek voor een aanlegplaats. Dan kunnen we varen naar ons werk in Noord en weer terug naar huis. In ons huwelijksbootje het IJ over. Hoe romantisch...’

'Help een hartpatiënt om mens te zijn'

Voor veel mensen is niet alles even vanzelfsprekend. Want als een van de belangrijkste organen in je lijf wat mankeert, dan zit je ineens vol met vragen. Vragen waar je eerder nooit over nadacht, nooit over na hóefde te denken. Dan ontstaat de behoefte om met iemand te praten over alles wat er op je afkomt, wat je meemaakt. Je zoekt iemand om mee op pad te gaan of ervaringen mee te delen. Je bent op zoek naar betrouwbare informatie, zodat je weet waar je aan toe bent. Dé plek, waar je je hart kunt luchten en waar professionals belangeloos hulp bieden, is Hartpatiënten Nederland.

Onafhankelijk en objectief

'Binnen onze organisatie staan de patiënt, onafhankelijkheid en objectiviteit centraal,' zegt Marly van Overveld, coördinator bij Hartpatiënten Nederland. 'Al een halve eeuw staat het belang van de patiënt bij ons áltijd voorop. We zijn er om ze met raad en daad bij te staan en ze te helpen hun weg te vinden in de door winstdoelstellingen gedomineerde zorg en farmacie. Dat kunnen we alleen maar doen door zelf volledig onafhankelijk en objectief te zijn. In tegenstelling tot vele andere organisaties, nemen wij géén geld aan van de voedings-

middelenindustrie, de farmaceutische branche of van de overheid. Ook zijn wij CBF erkend en dragen wij de ANBI-status.'

Een goed hart is goud waard

'Dankzij de vrijgevigheid van donateurs die ons een warm hart toedragen, kunnen wij ons werk doen. We brengen lotgenoten samen, inventariseren wachttijden, hebben aandacht voor jonge hartpatiënten, lifestyle en vrouwencardiologie, maar organiseren ook reizen onder medische begeleiding, behartigen de belangen van patiënten én hun families en hebben ook een Meldpunt Hart-

patiënten opgericht. Daar kan men terecht als er sprake is van onjuiste behandeling (medische missers of onjuiste communicatie bijvoorbeeld). Om een nóg beter inzicht te krijgen in de ervaringen na een ziekenhuisbezoek, is Hartsignaal opgericht, waarmee we peilen en signaleren. Wij bekijken en belichten de positieve kanten en gaan aan de slag met diverse ziekenhuizen om verbeterpunten aan te dragen en door te laten voeren. We merken dat de ziekenhuizen hier open voor staan waardoor de zorg alleen maar beter wordt' aldus Marly.

'Nalaten met het hart op de goede plek'

**Hartpatiënten
Nederland**

Zwartbroekstraat 19
6041 JL Roermond

T +31 85 081 10 00

E roermond@hartpatienten.nl

W www.hartpatienten.nl

www.hartpatienten.nl/schenken-nalaten

IBAN NL35 INGB 0000 594 000

T DIT
HEBBEN
WIJ (GOED)
GEREGELD

Maja van Hal (59)
is docent recht

**‘GEEN
MISVERSTAND
OVER WAT WE
BEDOELEN’**

Het regelen van de voogdij over de kinderen. Iemand die voor ze zou zorgen en hun financiën kon regelen voor het geval hun ouders iets zou overkomen. Dat was reden om het testament dat ze na hun huwelijk hadden opgesteld voor een eerste keer aan te passen. Inmiddels zijn de kinderen twintigers. En is het testament nog een aantal maal herzien. Omdat onder andere fiscale bepalingen nu eenmaal regelmatig veranderen.

‘Natuurlijk ga je niet over één nacht ijs bij de keuze van een voogd. Het moet iemand zijn bij wie je kinderen zich thuis kunnen voelen, die goed voor ze zal zorgen. Die ze kan en wil opvoeden zoals jij dat zelf ook zou doen. Het werd een familielid in wie we alle vertrouwen hadden en nog steeds hebben. De kinderen weten van jongs af aan wat we voor ze geregeld hebben “voor het geval dat”. Ik denk dat ze dat een vertrouwd gevoel heeft gegeven.’

‘In ons testament hebben we verder elkaar en onze kinderen benoemd als erfgenamen. Ook hebben we de zeggenschap en positie van de achterblijvende echtgenoot bepaald. Zodat die bijvoorbeeld niet kan worden gedwongen tot verdeling van de nalatenschap, of tot verkoop van het huis. En we hebben een levenstestament opgesteld. We willen namelijk zelf de regie houden als een van ons beiden daartoe niet meer in staat is. Door zulke zaken vast te leggen, willen we voorkomen dat de kinderen onderling ruzie zouden krijgen. We hebben het heel precies geformuleerd. Want er mag geen misverstand ontstaan over wat we bedoelen. Dat is superbelangrijk.’

‘Ik doceer recht. In mijn eigen lessen besteed ik vanzelfsprekend ook aandacht aan erfrecht. Ik vertel mijn studenten welke keuzes je zelf hebt. Wat er gebeurt wanneer je niets vastlegt. Vaak komen ze dan met verhalen uit hun eigen familie, over wat er wel of niet fout kan gaan. Ze er echt over laten nadenken. Dat is wat ik wil.’

Stappenplan: wat
moet eerst en
wat kan later?

Een dierbare is overleden: wat nu?

Tekst **Dorine van Kesteren**
Beeld **iStockphoto**

Iemand in uw nabije omgeving komt te overlijden. Dan breekt er een verdrietige tijd aan. Tegelijk moet u als nabestaande veel regelen. Eerst de uitvaart, daarna de afwikkeling van de nalatenschap. Hoe pak je het aan? Een stappenplan.

1: REGEL DE UITVAART

Het begint met het regelen van de uitvaart. 'Soms heeft de overledene zijn wensen rond begraven, cremieren, kerk, muziek, toespraken en bloemen opgeschreven in een testament of brief. Of heeft hij deze verteld aan de nabestaanden', zegt Desiree van den Hoonaard, kandidaat-notaris bij Verhees Notarissen in Katwijk.

Een begrafenis of crematie kost zo enkele duizenden euro's. Veel mensen hebben hiervoor een verzekering afgesloten. Is dat niet zo, dan moeten deze kosten in principe worden betaald uit de nalatenschap. Zit daar niet voldoende geld in? Dan moet de nabestaande die de opdracht voor de uitvaart heeft getekend, de nota van de begrafenisondernemer betalen.

2: ZOEK UIT OF ER EEN TESTAMENT IS

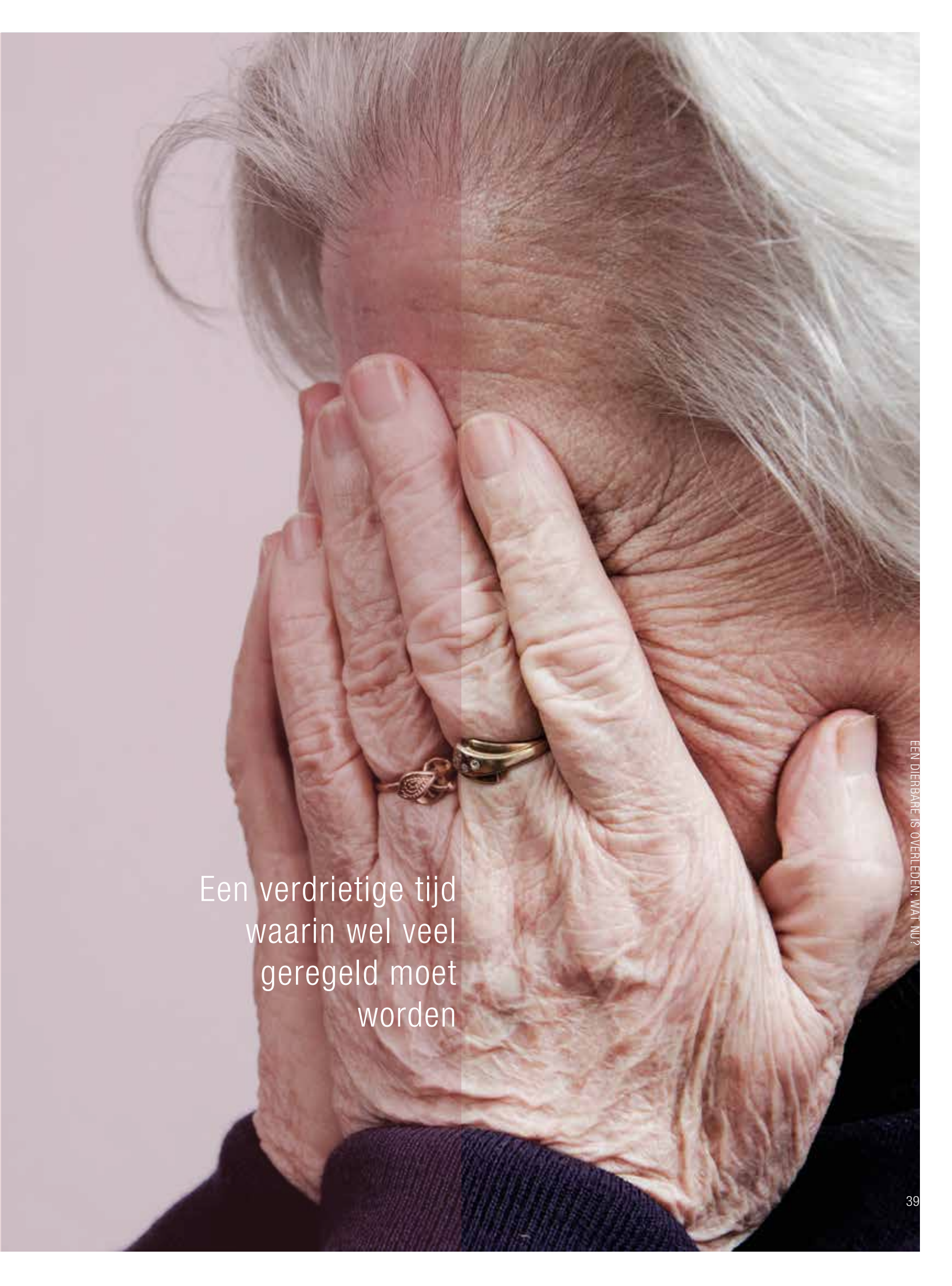
Heeft de overledene een testament opgesteld? Dan staat daarin wie de erfgenamen zijn en wat ze erven. Als er geen testament is, bepaalt de wet wie de erfgenamen zijn en

welk deel ze krijgen.

In eerste instantie zijn dit de echtgenoot en de kinderen. Laat de overledene geen echtgenoot of (klein)kinderen achter, dan erven ouders, broers en zusters. Zijn die er ook niet, dan komen verdere familieleden in beeld.

Heeft de overledene geen testament laten opstellen? En was hij getrouwd of geregistreerd partner en heeft hij één of meer kinderen? Dan staat er een basisregel in de wet: de wettelijke verdeling. Dit houdt in dat de langstlevende ouder enig eigenaar wordt van alle bezittingen en schulden. De kinderen krijgen een niet-opeisbare geldvordering, een soort tegoedbon. Zij moeten wachten op hun erfdeel totdat ook de tweede ouder is overleden.

Weet u niet of er een testament is, dan kan de notaris dit nagaan in het Centraal Testamentenregister (CTR). Dat is een landelijk register, waarin een notaris in Groningen kan zien of er ooit in Noord-Brabant een testament is opgesteld. U kunt ook zelf schriftelijk informeren bij het CTR. >>

Een verdrietige tijd
waarin wel veel
geregeld moet
worden

Om als erfgenaam iets te kunnen doen, is vaak een verklaring van erfrecht nodig

3: INFORMEER OF EEN VERKLARING VAN ERFRECHT NODIG IS

Banken, hypotheek- en pensioenverstrekkers en verzekeraars vragen vaak om een zogeheten verklaring van erfrecht. Voor zo'n verklaring moet u naar de notaris. Die stelt een akte op waarin staat wie is overleden, wie de erfgenamen zijn en wie mogen beslissen over de afwikkeling van de nalatenschap.

Van den Hoonaard: 'Het komt voor dat de bank de rekening van de overledene blokkeert. Er kan dan niets meer van worden afgeschreven. Sommige banken doen dit bij en/of rekeningen, andere alleen bij rekeningen op naam van de overledene en weer andere laten het afhangen van het saldo. De bankrekening wordt pas weer vrijgegeven als de bank een verklaring van erfrecht heeft gezien.'

Voor de verklaring van erfrecht controleert de notaris in het CTR of er een testament is (zie stap 2) en checkt in het bevolkingsregister de gegevens van de erfgenamen. 'Bij dit onderzoek duikt weleens een 'extra' kind op, soms zelfs tot verrassing van de langstlevende echtgenoot en de kinderen.'

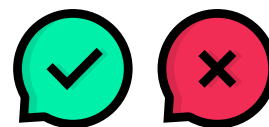
4: CHECK OF ER EEN EXECUTEUR IS

Uitvaart, administratie, belasting, allerlei formaliteiten: erfgenamen moet veel regelen. Het komt voor dat de overledene in het testament een persoon heeft benoemd

die hierbij de leiding heeft. Een executeur heeft van de overledene het vertrouwen gekregen om de nalatenschap namens de erfgenamen netjes af te wikkelen. Vaak is dit de echtgenoot of een kind maar soms ook een accountant of zakenpartner. Het is ook mogelijk dat de overledene een begrafenisexecuteur heeft aangewezen: die regelt alleen de begrafenis of crematie.

De aangewezen executeur is vrij om 'nee' te zeggen tegen deze taak. Als hij het wel wil doen, dan kan de notaris een verklaring van executele opstellen: een notariële akte waarmee de executeur kan aantonen dat hij executeur is en dus bevoegd is namens de erfgenamen op te treden, bijvoorbeeld bij banken en verzekeringsmaatschappijen.

De executeur brengt de bezittingen en schulden van de overledene in kaart en maakt een boedelbeschrijving (zie ook stap 6). Hij zegt abonnementen op en komt in actie als er bezittingen zijn die snel in waarde kunnen dalen, zoals aandelen. Zijn taak is ook om de laatste aangifte voor de inkomstenbelasting en de aangifte voor de erfbelasting te doen. De executeur is met zijn eigen geld aansprakelijk voor de erfbelasting. Van den Hoonaard: 'Hij doet er dus verstandig aan om hiervoor geld te reserveren op de bankrekening van de overledene. Dit geldt overigens ook voor erfbelasting over verzwegen buitenlandse bezittingen, zoals bijvoorbeeld een bankrekening in Zwitserland.'

Do's en don'ts

Do's:

Zijn er meerdere erfgenamen? Overleg goed met elkaar. Wijs één of twee personen aan die het regelwerk op zich nemen. Laat u adviseren door een notaris. Ook als u de hele nalatenschap zelf wilt afwickelen, is het handig om eerst een afspraak te maken. Goed geïnformeerd neemt u de beste beslissingen.

Don'ts:

Ruzie maken. Het verlies is al ingrijpend genoeg zonder bijkomend gedoe. En ook als alles soepel loopt, duurt de afwikkeling van een nalatenschap zomaar een jaar. Bij conflicten kan het jaren duren. Zomaar bezittingen weggooien of op Marktplaats zetten als u nog niet weet of de nalatenschap positief is en of u eigenlijk wel erfgenaam wilt zijn.

De executeur betaalt verder de openstaande rekeningen van de overledene en stelt na afloop een afrekening op, waarop de erfgenamen de uitgaven en inkomsten kunnen controleren. Tussentijds houdt hij de erfgenamen op de hoogte van de voortgang.

5: KIES: AANVAARDEN, VERWERPEN OF BENEFICIAIR AANVAARDEN?

Erfgenamen kunnen kiezen of en hoe zij een erfenis aanvaarden. Bij 'zuivere aanvaarding' erft u alle bezittingen en schulden: de lusten én de lasten.

'Dit kan ingrijpende financiële gevolgen hebben. Want laat de overledene meer schulden dan bezittingen achter, dan moeten de erfgenamen die schulden uit hun eigen vermogen >>

Maak **verschil** voor het **leven**

Piet doneerde zijn nier aan zijn kleindochter. In *Voortleven* vertellen Nikki en hij over hun bijzondere band. Verder leest u hoe wij als Nierstichting willen voortleven en de innovatieve projecten waar wij aan werken. Ook vindt u meer informatie over nalaten.

Vraag ons magazine *Voortleven* aan via nierstichting.nl/voortleven
of bel Cindy Letschert 035 697 80 74

WILT U BLIJVEND IETS VOOR DE NATUUR BETEKENEN?

De afgelopen maanden bleek hoe belangrijk even buiten uitwaaien en de gedachten verzetten in de natuur is. Maar natuur is niet vanzelfsprekend in ons volgebouwde land. De bossen, heide en landschappen die we nog hebben moeten we koesteren. Niet alleen nu, maar ook later. Wilt u ons helpen? Dat kan tijdens uw leven, maar ook als u er zelf niet meer bent. Zo kunt u een gift aan Natuurmonumenten opnemen in uw testament. Met uw steun kunnen wij de natuur blijven beschermen, ook voor de volgende generaties.

Natuurmonumenten

☐ Ik ontvang graag de brochure 'Blijvend iets voor de natuur betekenen?'

☐ Ik heb Natuurmonumenten al opgenomen in mijn testament.
U mag mij uitnodigen voor relevante bijeenkomsten.

Naam _____ m/v

Straat _____ Huisnummer _____

Postcode _____ Woonplaats _____

☐ Ik denk er over om Natuurmonumenten op te nemen in mijn testament. Neemt u contact met mij op voor een (telefonische) afspraak. Mijn telefoonnummer is: _____

Stuur dit formulier in een gesloten envelop zonder postzegel naar:

Natuurmonumenten
Ellen van Gerven
Antwoordnummer 9933
1200 WK 's Graveland

Heeft u vragen, dan kunt u contact opnemen met Ledenservice

T (035) 655 99 11
Wij helpen u graag.

Natuurmonumenten verwerkt uw persoonsgegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (de AVG) ten behoeve van deze aanvraag. Voor meer informatie lees het privacy statement op [nm.nl/uw-privacy](https://www.natuurmonumenten.nl/uw-privacy)

GOED DOEL

betalen. Zuiver aanvaarden doe je door bij de notaris een verklaring van aanvaarding te tekenen. Maar door je handelingen kun je ook een erfenis 'per ongeluk' zuiver aanvaarden. Bijvoorbeeld door de pinpas van de overledene te gebruiken of spullen uit de nalatenschap te verkopen. Pas hier dus mee op. Want heb je een erfenis eenmaal zuiver aanvaard, dan kun je niet meer terug. Ook niet als er later hoge schulden blijken te zijn', zegt Van den Hoonaard.

De voorzichtige route is die van de beneficiair aanvaarding. Dan aanvaardt de erfgenaam de erfenis onder voorbehoud, namelijk alleen als het saldo van de bezittingen en de schulden positief uitpakt. 'Vermoed je dat de nalatenschap vooral uit schulden bestaat of ken je het hele financiële plaatje niet, dan is het beter om het zekere voor het onzekere te nemen.

Beneficiair aanvaarden is wel iets meer werk voor de erfgenamen. Dit vindt plaats bij de rechtbank – kosten: 130 euro – en de nalatenschap moet volgens speciale regels worden afgewikkeld. Deze procedure heet 'vereffening' en is vergelijkbaar met een faillissement.'

De erfenis verwerpen, is de derde optie. Een erfgenaam doet dan volledig afstand van de erfenis. Hij heeft dan nergens recht op – ook niet op persoonlijke spulletjes. 'Verwerp je en heb je een kind, dan wordt dat in jouw plaats als erfgenaam aangemerkt. Het kind zal de erfenis dan eveneens moeten verwerpen. Is het kind in kwestie minderjarig, dan is hiervoor toestemming van de kantonrechter nodig.'

6: BRENG DE BEZITTINGEN EN SCHULDEN IN KAART

Het is aan de erfgenamen of

de executeur (zie stap 4) om de bezittingen en schulden zorgvuldig in kaart te brengen. Denk aan een koophuis, bankrekeningen en beleggingen. Check de bankafschriften voor abonnementsgelden en verzekeringspremies die worden afgeschreven. Informeer bij de bank of de overledene (hypothecaire) leningen had en bij het Bureau Krediet Registratie of er schulden zijn.

'Het startpunt is vaak de persoonlijke administratie. Is die een zootje, dat kan dit een behoorlijk tijdrovende klus zijn', zegt Van den Hoonaard. Een executeur mag spullen verkopen uit de nalatenschap om eventuele schulden te voldoen. Als er geen executeur is, dan is dit de taak van de erfgenamen samen. Zijn alle belastingen betaald? Zijn alle schulden voldaan? Dan is het tijd om de spullen en het geld op de bankrekening te verdelen onder de erfgenamen. <<

Wanneer verschijnt de notaris op het toneel?

Veel mensen denken dat de notaris een testament officieel opent of dat hij bij de erfgenamen op bezoek gaat om het testament voor te lezen. Maar dat is alleen zo in films. Vóór het overlijden stelt de notaris het testament op, maar na het overlijden komt hij niet in automatisch in actie. Toch is het verstandig om hoe dan ook even contact op te nemen. Want wat de notaris voor u kan doen:

- Controleren of er een testament en executeur is;
- Adviseren of en hoe u de erfenis moet aanvaarden;
- De procedure bij beneficiair aanvaarden of verwerpen begeleiden;
- De verklaring van erfrecht opstellen;

- De executeur helpen bij het opstellen van de boedelbeschrijving en de eindafrekening;
- Als de eerste ouder overlijdt: een notariële akte opmaken waarin de kindsdelen worden vastgelegd. Dit is van belang bij een eventuele echtscheiding van de kinderen, omdat zij dan weten welk bedrag ze niet hoeven te delen met hun ex. Ook als er lange tijd zit tussen het overlijden van de eerste en de tweede ouder, kan dit handig zijn. Want dan is duidelijk welke bedragen – de kindsdelen – moeten worden afgetrokken van het vermogen van de langstlevende voordat dit wordt verdeeld;
- De verklaring van erfrecht laten inschrijven bij het Kadaster, zodat

- de gezamenlijke koopwoning op naam van de langstlevende echtgenoot komt te staan;
- De aangifte erfbelasting doen. Zeker als er in het testament regelingen staan om erfbelasting te besparen, is het verstandig de gevolgen hiervan te bespreken met de notaris voordat de aangifte naar de Belastingdienst gaat.

De kosten hangen af van het aantal uren dat de notaris voor u werkt. Hoe ingewikkelder de nalatenschap en de familiesituatie, hoe meer uren.

Elk vak, elk beroep heeft zijn erfgoed. En soms is het de moeite waard dit te bewaren.

Tekst **Roel Smit**
Fotografie **Marcel Molle**

**VAK
WERK
ERF
GOED**

Het kappersmuseum
van Marco Leus

**‘IK ZOEK
SPULLEN MET
EEN EIGEN
IDENTITEIT’**

Marco Leus (49) heeft vier kapsalons in Hengelo. Daarnaast is hij bestuurlijk actief voor een regionale kappersorganisatie en voor de landelijke kappersvereniging ANKO. Het kappersmuseum doet hij erbij. Het is geen museum met officiële openingstijden en suppoosten; het gaat alleen open op verzoek van geïnteresseerden. Bijvoorbeeld voor een rondleiding voor studenten van de kappersopleiding. Soms leent Marco ook wat spulletjes uit. Zoals aan *André van Duin* (die voor een programma met 100-jarigen een paar oude droogkappen nodig had), aan de musical *Hair* (die het verzoek deed voor een stuk of tien klassieke föhns) of aan het tv-programma *De modepolitie* (een paar klassieke kappersstoelen).

Toch begint het op de eerste verdieping van een loods op het industrieterrein in Borne wel steeds meer op een echt museum te lijken. Marco heeft de verplichte sluiting tijdens coronacrisis aangegrepen om een grote glazen vitrinekast te bouwen, zodat hij nu veel spullen stofvrij kan tonen. Hij heeft ook een eigen website met veel foto's van de objecten die het museum inmiddels bevat.

In de loods zijn de vele scharen aan de wand (Marco heeft er een stuk of 300) het eerste dat opvalt. Dan de klassieke kappersstoelen en de droogkappen (in vele soorten) en de apparaten om permanent te zetten. De vitrinekast met de kleinere materialen geeft een mooi beeld van de ontwikkeling van het vak tussen pakweg 1900 en 1960. Een vak dat aanvankelijk vooral uit scheren bestond. Dus veel messen, maar ook apparatuur en gereedschap om ze te desinfecteren en weer scherp te maken, zoals aanzetstenen, - stokken en -riemen. Een ladenblok voor vaste klanten, zoals de notaris en de dokter, die niet geschoren wilden worden met de varkensharen kwast en het mes van de salon, maar die in hun eigen laatje (voorzien van naam of nummer) hun eigen scheermes en hun eigen kwast van dassenhaar bewaarden. En dan een enorme collectie voor het knippen en behandelen van vrouwen. Het vak van dameskapper ontstond pas na de Eerste Wereldoorlog, toen vrouwen zich soms ook graag een korte coupe lieten aanmeten.

Marco Leus begon een jaar of twaalf geleden met het opbouwen van zijn collectie. Dat kwam nadat hij een deel van zijn kapsalon aan de Venderinksweg in Hengelo ging ombouwen tot klassieke 'barbershop'. De shop kreeg een authentiek Engels interieur uit de jaren twintig, maar Marco vond het verzamelen van de oude spullen zo leuk dat die liefhebberij binnen een paar jaar uitgroeide tot het huidige kappersmuseum.

Heeft hij plannen voor de toekomst? 'Nog meer kwaliteit en meer verdieping', zegt Leus. Zijn focus blijft liggen op de periode tot 1960. 'Dat zijn spullen met karakter, met een eigen identiteit. Heel anders dan al dat plastic van tegenwoordig.'

www.kappersmuseum.nl

Even een kijkje nemen in het kappersmuseum? De redactie van Goed Geregeld! maakte een video van 1 minuut. Gebruik de QR-code of kijk op www.goedgeregeldmagazine.nl (Extra's wintereditie 2020-2021).

Over loslaten,
zeggenschap en
betrokkenheid

Wat te doen met een half miljoen?

Tekst **Corien Lambregtse**
Beeld **iStockphoto e.a.**

Hoeveel invloed wilt u hebben op de besteding van uw nalatenschap?

U bent succesvol geweest of hebt misschien gewoon zuinig geleefd. U denkt erover om een deel van uw vermogen weg te geven. Misschien wel een half miljoen. Hoe zou u dat doen? U kunt het hele bedrag aan goede doelen schenken. Een fonds op naam instellen. Of zou u liever een eigen stichting oprichten, zodat u helemaal zelf kan beslissen waaraan uw geld ten goede komt?

Een half miljoen heeft natuurlijk niet iedereen. Maar jaarlijks gaat er via erfenissen toch wel 323 miljoen euro naar geregistreerde goede doelen. Geven vraagt maatwerk. Banken hebben er speciale *charity desks* voor, waar u terecht kunt voor advies over schenkingen en nalatenschappen, ook in verband met de fiscale aspecten ervan. De eerste vraag die u zou kunnen krijgen is hoeveel invloed u wilt hebben op de besteding van uw geld. Mag een goed doel uw geld vrijelijk inzetten of hebt u specifieke ideeën en wensen over wat er met uw geld moet gebeuren? Uw antwoord bepaalt het vervolg.

LOSLATEN

Vindt u het prima dat uw vermogen in het algemeen ten goede komt aan bijvoorbeeld gezondheid, internationale hulp, kerk en levensbeschouwing of onderwijs en onderzoek, dan kunt u gemakkelijk

bij een van vele goede doelen terecht. Op Geefwijzer.nl, een samenwerking van het Kenniscentrum Filantropie en het magazine *Goed Geregeld!*, worden bijna 7.500 goede doelen gepresenteerd, te selecteren op organisatiegrootte, categorie, doelgroep, werelddeel en/of land.

Goede doelen werken veelal met programma's. U kunt bij leven of in uw testament aangeven voor welk programma uw gift mag worden ingezet, maar verder heeft u geen invloed op de besteding van het geld. U vaart op de expertise van de organisatie waaraan u nalaat. Deze vorm van schenken en nalaten is dus bij uitstek een vorm van loslaten.

VOLLEDIGE ZEGGENSCHAP

Wie maximale zeggenschap wil over zijn nalatenschap, kan het beste een eigen (vermogens)stichting oprichten. Ook dat kan al bij leven, met alle fiscale voordelen van dien. Als het fonds een >>

ANBI- status heeft, hoeft over het geld in de stichting geen vermogensrendementsheffing te worden betaald.

Een eigen stichting heeft echter ook nadelen. Vermogensbeheer, adviseurs, administratie en communicatie kosten geld en tijd. Een stichting is een onderneming die zich moet presenteren. Ook is een bestuur nodig. Daarin mogen familieleden zitten, maar de meerderheid moet uit onafhankelijke leden bestaan, om te voorkomen dat het geld via een omweggetje alsnog bij de familie terecht komt.

Ondanks de nadelen voorziet deze mogelijkheid toch in een behoefte, vertelt Norbert van Berckel, directeur van het Kenniscentrum Filantropie. Zijn database bevat zo'n 2.500 vermogensfondsen. Sommige dragen een familienaam, zoals de Stichting Van de Sande Vlissingen (zie kader *Stichting van de Sande doet wel in Vlissingen*), maar vaak ook een andere naam, zoals het Fonds Behoud Oude Handwerktechnieken.

'De meeste fondsen hebben een beperkt vermogen: rond de 100.000 euro. Soms ook nog met de doelstelling om het bronvermogen zoveel mogelijk in stand te houden. Dat betekent dat er jaarlijks maar een klein bedrag kan worden uitgegeven, zeker nu de rente laag is. Het is de vraag hoeveel impact je dan hebt.'

DE TUSSENWEG

Er is een middenweg tussen loslaten en maximale zeggenschap. Mogelijk wilt u wel invloed hebben op de besteding van het geld, maar zonder de kosten en de moeite van een stichting. Daar willen >>

450 Cultuurfondsen op naam: van Madelief Fonds tot Geert Mak Fonds

Het Prins Bernhard Cultuurfonds krijgt regelmatig telefoontjes van mensen die hun nalatenschap aan het regelen zijn en vragen wat de mogelijkheden zijn. De adviseurs mecenaat van het Cultuurfonds gaan hierover met hen in gesprek. Marceline Loudon is een van die adviseurs.

'In zo'n gesprek probeer ik de wensen te peilen en het bedrag waar het ongeveer om gaat. Wij zijn blij met elk bedrag dat mensen willen geven, maar afhankelijk van de hoogte zijn er verschillende mogelijkheden. Gaat het om 50.000 euro of meer en hebben mensen een specifieke bestemming in gedachten, dan kunnen we aan een fonds op naam denken en gaan we in overleg over de doelstelling van zo'n fonds. Het doel moet namelijk breed genoeg zijn om ervoor te zorgen dat wij het geld ook daadwerkelijk kunnen uitgeven. Het is mooi om het geld te bestemmen voor een *niche* in de muziek of een specifiek gezelschap, maar wat als dat gezelschap ophoudt te bestaan? Het is lastig om tien, twintig jaar vooruit te kijken.'

Als het om minder dan 50.000 euro gaat, adviseert Loudon om het bedrag te bestemmen voor een bepaald werkterrein van het Cultuurfonds óf om aan te sluiten bij een bestaand fonds op naam. 'Het kan zijn dat er een fonds op naam is dat heel goed past bij het doel waar iemand zelf ook aan denkt. De meeste fondsen op naam staan daarvoor open. Dat kan vanaf 1.000 euro.'

Het Cultuurfonds is er in 1957 mee begonnen om fondsen op naam in te stellen. Op dit moment zijn er 450 fondsen op naam, variërend van het Geert Mak Fonds tot het Madelief Fonds en het Zilveren Lint Fonds. Op de website van het Cultuurfonds staan ze allemaal. 'Een fonds op naam kan al bij leven worden ingesteld. Het voordeel is dat de insteller kan zien hoe zijn geld wordt besteed. Als het nodig is kunnen we de doelstelling nog bijstellen.'

Loudon gaat geregeld bij mensen op bezoek. 'Het zijn vaak heel gewone, bescheiden mensen. Vaak willen mensen anoniem blijven. Hun enige wens is dat dat het geld naar een bestemming gaat die hen na aan het hart ligt. Laatst kwam ik bij een meneer die erg van molens houdt en wil bijdragen aan de instandhouding daarvan. Een nieuw fonds op naam hoefde voor hem niet. Hij heeft zich aangesloten bij een bestaand fonds op naam en wilde zelfs niet eens contact met de insteller van dat fonds.'

Het Cultuurfonds onderhoudt een nauwe band met de instellers van een fonds op naam, als zij bij leven beginnen. 'Zij hebben geen zeggenschap over het fonds, maar we houden hen wel nauw betrokken door hen te informeren als er geld uit het fonds wordt besteed. Ook betrekken we hen bij activiteiten als prijsuitreikingen, bijeenkomsten of de uitreiking van een stipendium. Als de insteller overlijdt, houden we contact met de eerstvolgende contactpersoon, daarna houdt het op. Tenzij een fonds zeer omvangrijk is, is ons advies om een fonds tien tot twintig jaar in stand te houden. Hoe weet je of een doel dat nu belangrijk is, over twintig jaar nog steeds belangrijk is? Laat elke generatie daarin haar eigen verantwoordelijkheid nemen.'

Onder de paraplu van een goed doel kunt u een 'fonds op naam' oprichten

goede doelen graag bij helpen. Zeker als u een half miljoen inbrengt, maar ook met minder. Onder de paraplu van een goed doel kunt u een 'fonds op naam' oprichten, gekoppeld aan een specifieke doelstelling. Bij het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Kansfonds bijvoorbeeld, is het minimumbedrag om een fonds op naam te beginnen 50.000 euro. Zij nemen alle financiële en administratieve zaken voor hun rekening en zorgen dat het geschonken geld binnen uw doelstelling wordt besteed. Een fonds op naam hoeft overigens niet uw naam te dragen, het mag ook een fantasienaam zijn of een naam die het doel van het fonds aangeeft. Als u wilt, kunt u zelf geheel anoniem blijven, maar draagt het fonds met de door u gekozen naam uw ideaal voort. <<

Overweegt u zelf een fonds op te richten of een fonds op naam in te stellen? Overleg met uw notaris, bank of het Kenniscentrum Filantropie: www.kennisbankfilantropie.nl

Drummond Coenraad: 'Mijn oom en tante wilden graag iets terugdoen voor de stad'

Stichting van de Sande doet wel in Vlissingen

De Stichting van de Sande, een voorbeeld van een vermogensfonds met ANBI-status, is in 2000 opgericht door het apothekersechtpaar Van de Sande-Swart uit Vlissingen. Het fonds heeft als doel het sociale, maatschappelijk en culturele welzijn van de inwoners van Vlissingen en omgeving te bevorderen.

Tilly van de Sande was zelf tot 2010 voorzitter van de stichting. Na haar overlijden heeft haar neef Drummond Coenraad die functie overgenomen. De vijf andere bestuursfuncties worden door buitenstaanders vervuld. 'Mijn oom en tante hadden geen kinderen, maar waren heel erg gehecht aan Vlissingen', vertelt Coenraad. 'Het was hun wens om iets terug te doen voor deze stad, waar ze sinds 1947 een apotheek hadden. Trouwens niet alleen voor Vlissingen, ze bezaten ook twee bijzondere boekencollecties. Een collectie boeken over farmacie en homeopathie en een collectie boeken van en over Dante Alighieri. Beide collecties zijn ondergebracht bij de Universiteitsbibliotheek in Leiden. Als stichting blijven we de bekendheid en toegankelijkheid van deze collecties bevorderen, onder meer door fellowships.'

De Stichting Van de Sande beheert een fonds van 1,6 miljoen euro. 'We keren circa 20.000 euro per jaar uit, zodat we het eigen vermogen in stand kunnen houden. Het betekent wel dat we aan de hand van onze doelstelling een selectie moeten maken uit de aanvragen die we krijgen. Als bestuur komen we twee keer per jaar bij elkaar. Op onze website laten we zien waar giften naar toe gaan. We dragen bijvoorbeeld bij aan het jaarlijkse filmfestival Film by the Sea, maar ook aan een nieuw reddingsvest voor de KNZHRM en de instandhouding van de Zeeuwse klederdracht.

Coenraad hoopt nog jarenlang voorzitter van de stichting te kunnen blijven. 'Ik ben bijna zestig, ik ga door zo lang ik kan. Als ik er niet meer ben, zijn er geen familieleden meer die mij kunnen opvolgen, maar dan zullen er ook veel minder mensen zijn die nog weten wie mijn oom en tante waren. Tegen die tijd is het aan het dan zittende bestuur om goede beslissingen te nemen over de toekomst van het fonds.'

www.stichtingvandesande.nl

"Onze zoon leeft voort via deze reddingboot"

Het gezin Wijsenbeek had een gezamenlijke passie: zeilen. Maar toen ze terugkwamen van een zeilwedstrijd, gebeurde er iets verschrikkelijks: ze werden aangereden en dit ongeluk werd hun tienerzoon Nikolaas fataal... "Het was het begin van een inktzwarte periode", vertelt vader André. Het water bood het getroffen gezin troost. "We waren al heel lang donateur van de KNRM. En het leek ons een prachtig idee om een stap verder te gaan en een reddingboot te schenken."

Die boot, de Nikolaas Wijsenbeek, kwam er in 2009. "De schenking was in de eerste plaats bedoeld als In Memoriam, maar het heeft ons ook veel positivisme gebracht", aldus moeder Hetty. "Onze zoon leeft voort via deze reddingboot." *André en Hetty zijn 'gewone' mensen die buitengewone dingen doen voor de KNRM. Hun verhaal staat in het boek "Wie goed doet...". Een eerbetoon aan mensen die ons werk op een bijzondere manier steunen.*

Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

Ga naar www.knrm.nl/boek of stuur vrijblijvend deze bon op.

Bestel vandaag nog **GRATIS** het inspirerende verhalenboek!

Bestel nu gemakkelijk online!
www.knrm.nl/boek

☐ Ja, ik ontvang graag gratis het boek "Wie goed doet..., waarom heten reddingboten zoals ze heten".

☐ Ja, ik wil graag een vrijblijvend persoonlijk gesprek over schenken of nalaten met Cora Bartels of Cees Prins.

Achternaam

Voorletters

m/v

Straat

Postcode

Woonplaats

Telnr.

E-mail

Stuur deze bon in een envelop naar de KNRM, t.a.v. Cora Bartels, Antwoordnummer 507, 1970 WB IJmuiden. Een postzegel is niet nodig.

Wij leggen uw gegevens vast om uitvoering te geven aan uw aanvraag en u op passende wijze op de hoogte te houden van onze werkzaamheden en fondsenwervende acties. Als u daar geen prijs op stelt, kunt u een e-mail sturen naar donateur@knrm.nl. Zie ook: www.knrm.nl/privacy-statement.

CA274

Elke streek een eigen sport

Tekst Peter Boorsma

Veel sporten die nu bekend staan als typische streeksporten hebben een geschiedenis die eeuwen teruggaat. Ze horen bij ons historisch erfgoed. Hoe staat het er nu voor met kaatsen, klootschieten, ringrijden en de schutterij? Wat zijn de spelregels? En: leven de streeksporten nog?

Kaatsen

Oudste vermelding: 1200

Beoefend in: Friesland, Noord-Holland

Organisatie: Koninklijke Nederlandse Kaatsbond (lid van NOC*NSF)

Verenigingen: 129

Leden: 15.000

Kaatsen – deel van de Friese identiteit

WAT IS HET?

Kaatsen wordt in Nederland vooral met Friesland geassocieerd, maar wordt in varianten in vijftig andere landen gespeeld. Het spel is waarschijnlijk rond 1200 in Picardië in Noordwest-Frankrijk ontstaan en in de zestiende werd het in heel Noordwest-Europa gespeeld. De Nederlandse taal heeft enkele uitdrukkingen aan de sport te danken, zoals 'elkaar de bal toekaatsen' of 'Wie kaatst, moet de bal verwachten'. Aanvankelijk was het een elitesport. Zo waren de stadhouders Willem II en Willem III grote liefhebbers.

Kenmerkend voor kaatssporten is het slaan met de holle hand (beschermd door een handschoen) van een kleine, harde bal, meestal gevuld met dierenhaar. In de Friese variant staan de twee teams in een veld, maar bijvoorbeeld in Baskenland speelt men tegen een muur, zoals bij squash.

Hét jaarlijkse event van het kaatsen is de PC – de Permanente Commissie – dat sinds 1856 wordt gehouden op It Sjukelân in Franeker. Daarnaast staat deze stad in de

sportwereld ook nog bekend om de Franeker Balverkaatsdag, de oudste reguliere sportwedstrijd ter wereld. De oprichting van de PC droeg volgens historicus Pieter Breuker ook bij aan de beschaving van een sport, die sinds de Middeleeuwen veel werd geassocieerd met drankmisbruik, weddenschappen en opstootjes.

Het aantal leden van de kaatsbonden schommelt al jaren rond de 15.000. Volgens Justus de Boer op de website *Boppe yn Fryslân* heeft kaatsen zijn beste tijd gehad, "hoe treurig het ook is." Breuker denkt dat juist de band met de Friese identiteit, die in de laatste 150 jaar is opgebouwd, de sport kan ondersteunen. Maar hoe dan ook, kaatsen blijft dé Friese volkssport. Daar zijn beide auteurs het over eens.

HOE WORDT HET GESPEELD?

Kaatsen wordt gespeeld door twee teams ('parturen') van drie personen in een veld van 61 bij 32 meter. Het veld is opgedeeld in een opslagveld, een neutraal veld in het midden, een verdedigingsveld met daarin een kleiner 'perk'.

De spelregels zijn tamelijk ingewikkeld en lijken wel op die van tennis. De bedoeling is dat het partuur dat opslaat de bal in het perk krijgt, iets dat het verdedigende partuur probeert te voorkomen door de bal weg te slaan, het liefst helemaal over de achterlijn ('boppeline'). Het opslagpartuur kan directe punten winnen door de bal in het perk te slaan. Het perkpartuur kan directe punten halen wanneer de opgeslagen bal niet in het perk belandt of door de verdedigers over de boppeline wordt geslagen.

Na zes punten wisselen de parturen van rol. Dat kan ook als er twee 'kaatsen' zijn. Een kaats is een blokje dat in het middenveld wordt geplaatst wanneer de bal in dat neutrale veld terechtkomt.

Er zijn – in normale jaren – vrij intensieve wedstrijdschema's voor heren- en damesteams in verschillende klassen.

Meer weten over kaatsen?

Kijk dan (bijvoorbeeld via deze QR-code) op de website van het magazine Goed Geregeld!

(www.goedgeregeldmagazine.nl).

Ringrijden of ringsteken

Oudste vermelding: 1687

Beoefend in: Zeeland
en Vlaanderen

Organisatie: De Zeeuwse
Ringrijders Vereniging

Verenigingen: 16

Leden: 800

(plus leden van
lokale verenigingen)

Ringrijden – Zeeuwse pracht en praal

WAT IS HET?

Ringrijden – waarbij ruiters in galop een lans door een ring proberen te steken – is vooral een Zeeuwse aangelegenheid, met grote wedstrijden in Middelburg en Vlissingen. Hoewel de sport serieus wordt beoefend, worden de wedstrijden vaak gecombineerd met folkloristische dagen. Bijzonder aan de sport zijn de precieze kledingvoorschriften. Bij officiële wedstrijden van de Zeeuwse Ringrijders Vereniging (ZRV) zijn deelnemers verplicht een witte trui of shirt met een groen ZRV-embleem te dragen met groene randjes langs de mouwen en de kraag. Hier overheen draagt de ringrijder een oranje sjerp. De rest van het tenue moet volledig wit zijn. Ook het paard moet versierd zijn.

De geschiedenis van het ringrijden gaat terug tot in ieder geval 1687. Uit dat jaar stamt de klacht van de Middelburgse kerkenraad dat het ringsteken door de platte-landsjeugd op Walcheren verschillende keren is uitgedraaid

Foto archief Zeeuwse Ringrijders Vereniging

op 'vele wulpsche- en onge-rijmdheden van danserijen, drinkerijen'. De oudste ringrijdersvereniging is opgericht in Nieuwland in 1824, maar de meeste andere verenigingen zijn van na de Tweede Wereldoorlog. In 1950 is de koepel, de huidige Zeeuwse Ringrijders Vereniging opgericht.

Hoewel de sport een lastig jaar achter de rug heeft vanwege de corona-pandemie, houdt Martijn Minderhoud van de Zeeuwse Ringrijders Vereniging vertrouwen in een financieel gezonde toekomst. 'De meesten van ons zijn van boerenafkomst: we zetten zelf de baan en doen alles zelf. Zo houden we de kosten binnen de perken. Daarbij is ringrijden toeristisch gezien heel aantrekkelijk. Gemeenten zijn daardoor meestal wel bereid om na te denken over een bijdrage.'

Het sportelement dat tien, vijftien jaar geleden werd geïntroduceerd, is volgens Minderhoud een goede zet geweest. Voorheen had ringrijden vooral met de dorpsfeesten van doen. 'Dat ging vaak gepaard met veel drank en gezelligheid. Maar nu moet je wel zorgen dat je capabel op je paard zit.'

HOE WORDT HET GESPEELD?

Een ringrijder zit op een ongezadeld paard met in zijn hand een lans. In galop gaat hij door de ringbaan en probeert de

lans door de ring te steken, die halverwege de baan in een ijzeren bus hangt op 2,20 meter hoogte. Iedere deelnemer kan dertig ringen steken. De ringbaan is 36 meter lang en 1 meter breed.

De ring heeft een doorsnede van 38 millimeter. De rijders die na 30 ronden nog geen enkele ring gemist hebben, gaan door naar het zogenoemde 'kampen'. Hierbij wordt de wedstrijdruimte telkens een stap verkleind tot uiteindelijk 10 millimeter. Wie de ring mist, valt af. De laatste die overblijft, heeft gewonnen.

De Zeeuwse Ringrijders Vereniging kent vijf wedstrijdklassen, ieder bestaande uit dertien drietallen uit even zoveel dorpen (afdelingen). Aan het begin van het ringrijdseizoen - in mei of juni - wordt er per klasse één wedstrijd verreden. De beste twee drietallen van een klasse promoveren, de twee slechtste degraderen. Om te bepalen welke drie ringrijders worden afgevaardigd naar het klasserijden, organiseert iedere afdeling minimaal één wedstrijd per jaar. Maar meestal zijn er in de dorpen wel vier of vijf wedstrijden.

Meer weten over ringrijden?

Kijk dan (bijvoorbeeld via deze QR-code) op de website van het magazine Goed Geregeld!

(www.goedgeregeldmagazine.nl).

'Ook in de toekomst moet er iemand opkomen voor vluchtelingen'

'Ik heb als vrijwilliger en als medewerker van VluchtelingenWerk gezien hoe belangrijk het is dat er een onafhankelijke organisatie bestaat die vluchtelingen bijstaat. Een organisatie die fungeert als luis in de pels van de overheid. Dat was tóén belangrijk en dat zal het ook in de toekomst zijn. Daarom staat VluchtelingenWerk Nederland in mijn testament.'

Antoine Fonville - donateur

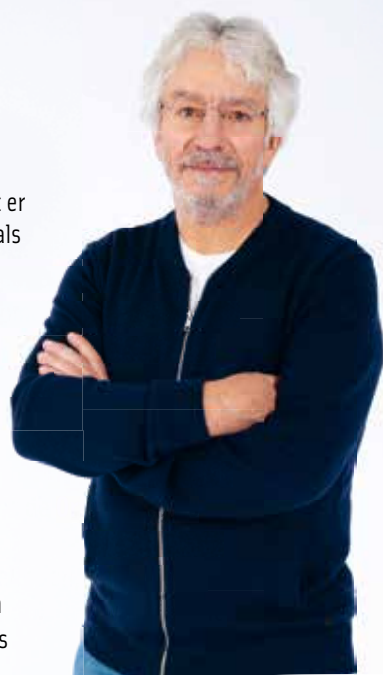
Lees het hele interview met Antoine Fonville op onze website:
www.vluchtelingenwerk.nl/nalaten

Wilt u meer weten over nalaten aan VluchtelingenWerk?

Vraag dan vrijblijvend en kosteloos de Oriëntatiegids nalaten aan. Naast praktische informatie, vindt u hierin inspirerende verhalen van vluchtelingen, vrijwilligers en donateurs. Dat maakt dit boekje tot een waardevolle gids bij uw oriëntatie op nalaten.

Bestel de 'Oriëntatiegids nalaten' op
www.vluchtelingenwerk.nl/nalaten
of bel naar 020 346 72 07.

Gun kinderen zoals Sem een littekenvrije toekomst

Ruim een kwart van de patiënten in brandwondencentra is jonger dan vijf jaar. Na een lange opname en revalidatieperiode hebben deze kinderen nog een heel leven voor zich. Een leven dat vaak ongevraagd in het teken staat van hun littekens.

Via wetenschappelijk onderzoek werken wij hard aan nieuwe behandelmethodes, om littekens na een brandwondenongeval te voorkomen. Door na te laten aan de Brandwonden Stichting helpt u mee onze droom te verwezenlijken: brandwonden genezen zonder littekens.

**Nalaten aan de Brandwonden Stichting,
méér dan een goed gevoel**

Wilt u meer weten over nalaten aan de Brandwonden Stichting?

Vraag dan de brochure aan of bel met
Marijne Landman via 0251 27 55 47 of 06 53 12 13 39
E-mail: mlandman@brandwondenstichting.nl
www.brandwondenstichting.nl

De toegift van Joop Valstar

Meer dan dertig jaar was Joop Valstar donateur van Aidsfonds. In 2018 overleed hij, na een kort ziekbed, op 72-jarige leeftijd. Hij had Aidsfonds opgenomen in zijn testament.

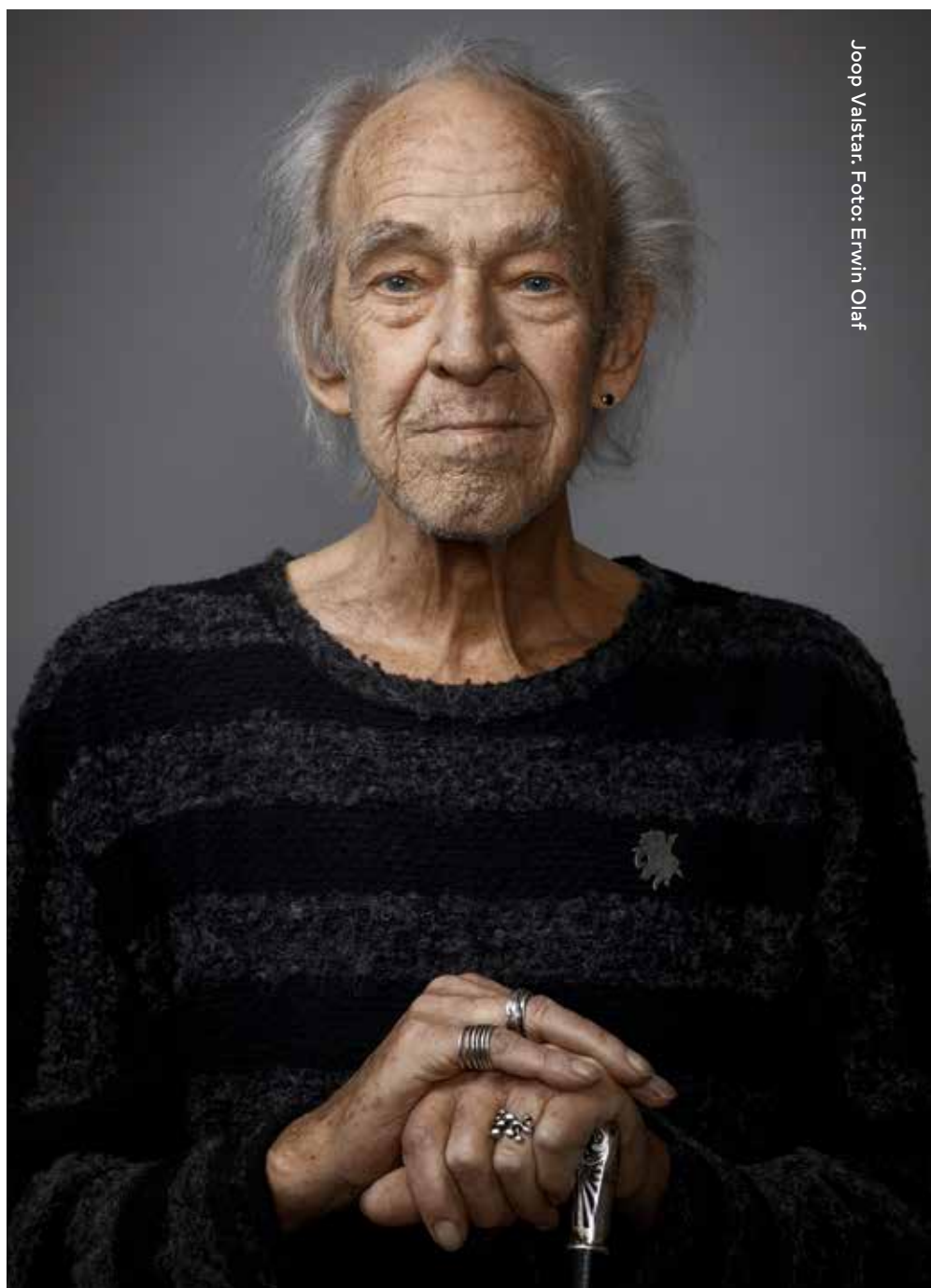
"Joop was een heel fijnzinnig en betrokken man. Hij liep niet te koop met zijn steun aan goede doelen", aldus een vriend.

Vlak voor zijn dood besloot Joop dat hij een afscheidsportret wilde. Hij vroeg fotograaf Erwin Olaf. Het resultaat is dit bijzondere portret. Een paar uur later is Joop overleden.

Met zijn nalatenschap wilde Joop eraan bijdragen dat er niemand meer overlijdt aan aids. Daarom wordt zijn toegift ingezet voor wetenschappelijk onderzoek naar de genezing van hiv. Zo'n 38 miljoen mensen hebben momenteel het hiv-virus. 33% van hen heeft nog steeds geen toegang tot de levensreddende medicijnen en er is nog steeds geen geneesmiddel of vaccin. Per jaar overlijden daardoor zo'n 690.00 mensen aan de gevolgen van aids. Dat zijn 1.890 per dag. Veelal mensen in de bloei van hun leven.

Meer weten over nalaten aan Aidsfonds

Vraag de gratis brochure aan op www.Aidsfonds.nl/nalaten of neem contact op met Noud Rietman via e-mail: nrietman@aidsfonds.nl of telefoon: 020 62 62 669

Joop Valstar. Foto: Erwin Olaf

Klootschieten, kogelwerpen

Oudste vermelding: 1392

Beoefend in: Drenthe,
Overijssel, de Achterhoek,
Duitsland, Ierland en Italië

Organisatie: Nederlandse
Klootschietbond (lid van
NOC*NSF)

Verenigingen: 65

Leden: 3.400

Klootschieten – de oudste sport van Nederland?

WAT IS HET?

Ooit werd klootschieten – het onderhands werpen van een met houten bal – in heel Nederland beoefend. Zo zijn er vermeldingen uit Noord- en Zuid-Holland en Friesland. Dit weten we uit de verordeningen die werden uitgevaardigd om het kloten te verbieden. De verzwaarde ballen vernielden ruiten en verwondden voorbijgangers. In 1747 liep een wedstrijd tussen Oldenzaal en Ootmarsum uit op grote ruzie. Het schuttersvaandel van Oldenzaal viel in handen van Ootmarsum, waar het zich nog steeds bevindt.

Tegenwoordig is het klootschieten vooral in Oost-Nederland een populaire sport. In Twentse dorpen kun je op zomeravonden vaak teams tegenkomen die op een landweg de kloot schieten. Daarnaast zijn er ook officiële wedstrijden, op de weg of op een veld. Het grootste jaarlijkse evenement is de wedstrijd om de Zilveren Kloot, die voor het eerst plaatsvond in 1919.

De oudste vereniging dateert uit 1911, maar de uniformering van de spelregels begon in 1931 met de oprichting van de Twentsche Klootschietbond ODA in café Reuver in Berghuize. Toch viel het niet mee iedereen op één lijn te krijgen: er volgde een

decennialange periode van afscheidingen en samenvoegingen van verenigingen en bonden. Men vloog elkaar in de haren over benamingen, spelregels en vooral de toegestane techniek van het werpen.

Pas toen in 2014 de Nederlandse Klootschietbond en de Nederlands'n Klootscheet Bond samengingen in de Nederlandse Klootschietbond (NKB), kwam hieraan een einde. Sindsdien is alleen de authentieke onderarmse werpmethode toegestaan. Andere werptechnieken zoals de slingerslag en het zogenoemde *kniep'n* mogen niet meer.

Naast de wedstrijdspelers die via de verenigingen lid zijn van de NKB, zijn er in Oost-Nederland ook veel mensen die het klootschieten puur recreatief beoefenen. Volgens het bestuur gaat het om 'duizenden mensen'. Het officiële ledental loopt wel terug, iets dat de NKB probeert te ondervangen door vooral de jeugd te interesseren voor de sport. Mogelijk dat de internationale component hierbij helpt: in 2024 vinden er in Duitsland Europese Kampioenschappen plaats.

HOE WORDT HET GESPEELD?

Klootschieten is het onderhands werpen van een met lood verzwaarde houten bal

– de kloot – over een parcours. De bedoeling is om met zoveel min mogelijk worpen een bepaalde afstand af te leggen óf om met een vast aantal worpen zover mogelijk te komen. Klootschieten kan op een veld, maar ook op een rustige landweg. Er zijn twee teams, ieder team bestaat uit twee of meer personen.

De kloot is van hout en heeft drie met lood gevulde doorboringen. Een klootschietster kan zijn eigen kloot kiezen. Het gewicht varieert van 200 tot 500 gram. De diameter is minimaal 5 centimeter, maar meestal tussen de 6 en 7 centimeter.

Voor het werpen mag een korte aanloop genomen worden en de kloot mag met een halve of volledige draai van de arm, onderhands, weggeslingerd worden, waarbij de kloot beneden schouderhoogte wordt losgelaten. Een goed schot kan wel 200 meter ver komen. De kloot moet altijd binnen het parcours blijven. Zit er een bocht in de weg, dan moet de kloot de weg volgen. Een bocht afsnijden mag niet.

Meer weten over
klootschieten?

Kijk dan (bijvoorbeeld via deze QR-code) op de website van het magazine Goed Geregeld!

(www.goedgeregeldmagazine.nl).

Schieten met de Oude
Limburgse Schuttersbuis,
schutterijen

Oudste vermelding: 1876

Beoefend in: Nederlands en
Belgisch Limburg en andere
katholieke delen van Nederland

Organisatie: Oud-Limburgse
Schuttersfederatie

Verenigingen: 155 (aangesloten
via tien schuttersbonden)

Leden: 10.000 lokale
verenigingen

Schutterijen – hoogmis van de Limburgse cultuur

WAT IS HET?

Het Oud Limburgs Schuttersfeest (OLS), ook wel *D'n Auwe Limburger* genoemd, op de eerste zondag van juli, geldt als de hoogmis van de Limburgse cultuur met tienduizenden bezoekers. Op die dag komen circa 150 schutterijen uit Belgisch en Nederlands Limburg samen voor een volksfeest en een schietwedstrijd 'met de Oude Limburgse Schuttersbuis'. Hierbij schieten de schutters met een zware buis op blokjes die op een hoge paal (hark) zijn bevestigd.

Het evenement werd voor de eerste keer georganiseerd in 1906, maar daarvoor vonden al vergelijkbare festijnen plaats onder andere namen, voor het eerst in 1876 in het Belgische Kessenich.

De winnende schutterij organiseert het volgende feest, waardoor het vaak ergens anders plaatsvindt.

Veel van de huidige folkloristische schutterijen zijn voortgekomen uit de historische schutterijen, die in de eeuwen voor Napoleon politie- en verdedigingsstukken uitvoerden in de dorpen. Vooral in Belgisch

en Nederlands Limburg, in Noord-Brabant, Zeeland, Zuid-Holland en in het zuiden en oosten van Gelderland zijn nog veel schutterijen te vinden.

De meeste schutterijen – bestaande uit mannen en vrouwen – oefenen in de zomer een of twee keer met het schieten ter voorbereiding van de bondschuttersfeesten, waarvan de OLS de allerbelangrijkste is.

Bernie van Lierop, secretaris van de Oud-Limburgse Schuttersfederatie, is vol vertrouwen over de toekomst van het schuttersfeest. Het ledenbestand is gevarieerd en van alle leeftijden. Bovendien vormt de schietwedstrijd maar een onderdeel van een veel groter feest, dat erkend is als historische erfgoed. De dag bestaat uit onder meer een defilé van de schutterijen in hun mooiste outfit begeleid door drumbands en koninginnen en koningen. Verder zijn er schoonheidswedstrijden van koninginnen en marktentsters en jurybeoordelingen van de vendeliers en de muzikanten.

Twee schutters van St. Johannes en St. Clemens (Merkelbeek) dragen de wisseltrofee 't Ummeke tijdens het Oud-Limburgse Schuttersfeest in Sevenum (2019)

HOE ZIJN DE REGELS?

Bij schuttersfeesten wordt geschoten met een circa 15 kilo zware buks. De buks wordt opgelegd op een oplegpaal onder een twaalf meter hoge schietboom – de hark of de 'raek' – met daarop 180 latten met blokjes (bölkes) van 1,5 centimeter. De bedoeling is deze blokjes van de stokjes af te schieten.

Iedere schutterij heeft zes schutters die in drie rondes één keer schieten, dus achttien in totaal. Elk zestal gebruikt één oplegpaal en dus één halve hark (negentig blokjes). Na vijf rondes moeten de latten dus verwisseld worden. Mist iemand van het zestal, dan ligt het hele zestal en dus de hele schutterij uit de race. Er volgen steeds weer nieuwe rondes, totdat er nog maar één schutterij in de race is. Als het te langzaam gaat, worden er kleinere blokjes gebruikt van 1 centimeter om het moeilijker te maken.

De Schietcommissie en de Wedstrijdcommissie van het Oud Limburgs Schuttersfeest zorgen voor een ordentelijk verloop van de dag en de strikte naleving van de regels tijdens het schieten.

Meer weten over de schutterijen? Kijk dan (bijvoorbeeld via deze QR-code) op de website van het magazine Goed Geregeld! (www.goedgeregeldmagazine.nl).

Financieel
misbruik

Hoezo, dat zal mij niet gebeuren?

Tekst **Roel Smit**
Beeld **iStockphoto**

Minstens 30.000 ouderen worden jaarlijks slachtoffer van financieel misbruik

Een man van negentig overlijdt. De notaris ontdekt dat een week eerder om vijf voor twaalf 's avonds duizend euro is gepind van zijn rekening. En om vijf over twaalf opnieuw duizend euro, het maximale bedrag per 24 uur. Dan weet je wel hoe laat het is, denkt elke notaris, maar bewijs maar eens dat sprake was van financieel misbruik. Wie zegt dat de 90-jarige niet zelf bij de pinautomaat heeft gestaan? En als hij het niet was, wie dan wel?

Dat is een van de problemen bij financieel misbruik van ouderen. Het is vaak niet te bewijzen. Het andere probleem is dat er vaak niet over gesproken wordt. Uit schaamte bijvoorbeeld, of omdat een oudere wordt opgelicht door een geldbelust familielid, dat hem of haar tegelijk ook minder eenzaam maakt. Als je er als oudere dus wat van zegt of er werk van maakt, bestaat de kans dat je alleen nog maar eenzamer wordt.

Er circuleert een getal van 30.000; zoveel ouderen zouden

jaarlijks het slachtoffer worden van financieel misbruik. Het lijkt een zeer voorzichtige schatting, in werkelijkheid zal het ongetwijfeld een veelvoud zijn. Vaak (volgens onderzoek in 80 procent van de gevallen) gebeurt het binnen de familie en daar blijft het ook. Een zoon die zomaar 60.000 euro van de bankrekening van zijn moeder naar zijn eigen rekening overschrijft. Hij had schulden. Het kan ook de vriendelijke buurman zijn die de auto van een bejaarde man voor een schijntje verkoopt aan zijn goede vriend. De oude man had de auto toch niet meer nodig? Het gebeurt overal, het gebeurt dagelijks en – omdat we allemaal steeds ouder worden en langer op onszelf blijven wonen – zal het ook steeds vaker gebeuren.

De traditionele rolverdeling tussen mannen en vrouwen kan ook een rol spelen, zeggen deskundigen. Mannen deden vaak de administratie en omdat die vaak als eerste overlijden, krijgen vrouwen op latere leeftijd te maken >>

Het aantal slachtoffers is nog niet bij benadering bekend, maar eigenlijk kent bijna iedereen wel een voorbeeld uit zijn eigen omgeving. Kwetsbare ouderen die financieel worden uitgekleeft door een zoon, een dochter, een buurvrouw of een zogenaamde hulpverlener. Is het te vermijden? Wat kunt u zelf doen om het te voorkomen? Bijvoorbeeld uw zaakjes nu goed regelen.

Samen iets blijvends achterlaten

Wilde Ganzen steunt aanpakkers: mensen die op eigen kracht hun toekomst en die van anderen verbeteren. Met kleine, slimme projecten zorgen zij op korte termijn voor zichtbaar resultaat in buurten en dorpen.

Door **Wilde Ganzen** op te nemen in uw testament geeft u, ook als u er niet meer bent, deze mensen de kans om armoede van onderop te doorbreken.

Meer informatie over onze projecten of de brochure over nalaten ontvangen? Bel of mail met Emmy Janssen: 033 - 204 5522, emmy@wildeganzen.nl. wildeganzen.nl/nalaten

WILDE
GANZEN
Klein project Groot verschil

met iets waarmee ze niet vertrouwd zijn: geldzaken. De verleiding is groot die dan aan een familielid over te laten, zonder een tweede persoon te laten meekijken. Digitalisering is een ander risico. Er is nog steeds een aanzienlijke generatie die moeite heeft met internetbankieren en apps op de smartphone. En dus is er vaak een familielid of een buurvrouw die daarbij helpt. Vaak te goeder trouw, maar niet altijd.

Financieel misbruik ontwikkelt zich vaak via een glijdende schaal. Iemand doet wat boodschappen voor haar oude vader en doet met zijn pinpas gelijk ook maar wat boodschappen voor haar-zelf. Het einde van de maand was in zicht... Een volgende keer zijn dat nog wat meer boodschappen en wordt ook meteen maar even de eigen auto volgetankt met de pinpas van vader. Met die auto doet ze toch de boodschappen? Zo gaat het van kwaad tot erger en ouderen durven het vaak aan niemand te vertellen dat ze op die manier door hun eigen kinderen bestolen worden.

Het is een probleem van alle tijden, maar de afgelopen tien jaar is wel veel gedaan aan bewustwording: we hebben bijna allemaal gehoord dat het kan spelen. Huisartsen, maatschappelijk werkers, notarissen, thuiszorg-medewerkers, bankpersoneel, wijkagenten, steeds meer mensen die veel contact hebben met ouderen, weten ervan. Er was een voorlichtingscampagne van de Rijksoverheid. In vele tientallen gemeenten werken al die partijen samen

Hoe voorkomt u dat u zelf later slachtoffer wordt van financieel misbruik?

in zogeheten *lokale allianties*, netwerken van mensen die problemen kunnen signaleren, met elkaar bespreken en maatregelen nemen.

Het onderwerp is inmiddels zo bekend geworden, dat ongetwijfeld nogal wat mantelzorgers zich afvragen: ik heb de beste intenties, maar hoe voorkom ik de schijn dat ik financieel misbruik maak van de oudere die ik wil helpen? Dek je altijd in, zeggen deskundigen. Ga bijvoorbeeld niet zomaar iemands financiën doen, maar zorg voor een officiële *notariële volmacht*, zodat duidelijk is dat de oudere jouw hulp ook echt gewild heeft. Zorg voor een extra paar ogen. Dus als je de geldzaken doet voor je oude vader of moeder, zorg dan dat een broer of zus met je kan meekijken. Dat voorkomt dat ook maar de geringste verdenking van financieel misbruik kan ontstaan.

Prima, maar hoe voorkomt u dat u zelf later – als het allemaal niet zo vlot meer gaat – slachtoffer wordt van financieel misbruik? Het beste kunt u nu al in actie komen. Het opstellen van een levenstestament is een belangrijke eerste stap. In zo'n levenstestament kunt u van alles regelen, precies volgens uw eigen wensen. Het verschil tussen een 'gewoon' testament en een levenstestament is dat het

eerste pas in werking treedt als u bent overleden, terwijl het levenstestament al tijdens uw leven hulp kan bieden. Het is een praktisch document met wensen en instructies voor het geval u uw eigen belangen niet meer goed kunt behartigen. Wat u bijvoorbeeld in een levenstestament laten opschrijven?

- Hoe wilt u dat uw eigen geld echt voor u wordt gebruikt?
- Wat moet er gebeuren met bezittingen en schenkingen?
- Wat wilt u op het gebied van medisch handelen?
- Hoe moeten digitale zaken beheerd worden?
- Hoe zorgt u ervoor dat dierbare foto's altijd in de buurt blijven?
- Hoe zorgt u dat u altijd op het einde van de dag uw vertrouwde borreltje krijgt en bij uw favoriete kapper blijft komen?
- Hoe zorgt u ervoor dat u uw hond zo lang mogelijk kunt houden – ook als u bijvoorbeeld aan huis gekluisterd bent – en dat het dier dagelijks zijn favoriete voer krijgt?

En overigens: een levenstestament is niet alleen handig voor ouderen. Iedereen kan om wat voor reden dan ook (tijdelijk) handelingen onbequaam worden. Denk aan een skiongeluk of een ziekte waardoor je even letterlijk >>

In een levens- testament legt u keuzes vast voor uw eigen toekomst

van de wereld bent. Voor iemand met een eigen bedrijf is het dan helemaal handig als zaken zijn vastgelegd. Anders kunnen wellicht de salarissen niet eens betaald worden.

Een levenstestament is dus maatwerk. De kern van elk levenstestament is echter meestal de keuze van een vertrouwenspersoon, die namens u zaken mag regelen als u daar zelf niet meer toe in staat bent. Met de keuze van zo'n vertrouwenspersoon voorkomt u dat een rechtbank zo iemand eventueel moet benoemen. Dat duurt namelijk vaak langer dan je zou willen en betekent voor iedereen die erbij betrokken is een behoorlijke emotionele belasting. De rol die u een vertrouwenspersoon geeft, kan overigens verschillen. In hoofdlijnen wordt onderscheid gemaakt tussen de mentor, de bewindvoerder en de curator.

Een **mentor** beschermt de persoon die zijn belangen (tijdelijk) niet meer kan behartigen op het persoonlijk vlak en gaat dus niet over geld of goederen. Hij beslist (mee) over verzorging, verpleging of medische behandeling van betrokkene.

Een **bewindvoerder** behartigt iemands financiële belangen. Zolang het enigszins mogelijk is, moet de bewindvoerder samen met de persoon in kwestie beslissen. De bewindvoerder moet jaarlijks rekening en verantwoording afleggen. Bovendien moet hij vooraf machtiging aanvragen

voor belangrijke zaken, zoals de verkoop van een huis of een schenking.

Een **curator** heeft de meest vergaande bevoegdheden. Bij ondercuratelestelling wordt niet alleen de persoon beschermd, maar ook zijn of haar vermogen. In dat geval mag eigenlijk geen enkele handeling meer worden verricht zonder toestemming van de curator.

Als u een levenstestament opstelt en daarin een vertrouwenspersoon aanwijst, is het wel belangrijk dat die persoon u goed kent en van uw wensen op de hoogte is. En het woord zegt het al: u moet een volkomen *vertrouwen* hebben in uw vertrouwenspersoon. En daaraan kunt u het beste blijven werken, ook na het opstellen van het levenstestament. Loopt het niet lekker meer tussen u en uw vertrouwenspersoon, pas dan uw levenstestament aan. Dat kan altijd, uiteraard zolang u wilsbekwaam bent. Dat laatste moet de notaris beoordelen.

Een levenstestament kan worden vastgelegd in een notariële akte, die net als een 'gewoon' testament door de notaris wordt bewaard en wordt geregistreerd in het Centraal Levenstestamentenregister. De kosten voor een eenvoudig levenstestament beginnen gemiddeld rond de 400 euro inclusief BTW. Dit is afhankelijk van uw wensen en situatie. Ieder notariskantoor heeft zijn eigen prijs en service.<<

Waar moet u op letten?

In een levenstestament legt u keuzes en wensen vast voor uw eigen toekomst. Wat er moet gebeuren als u zelf niet meer kunt handelen. Dat kan tijdelijk zijn, bijvoorbeeld door een ziekenhuisopname. Maar ook permanent, bijvoorbeeld door dementie.

Op de website www.notaris.nl (van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie KNB) vindt u een handige vragenlijst, die u kunt gebruiken als voorbereiding op een gesprek met de notaris over uw levenstestament.

De vragen laten u nadenken over de keuzes die u kunt maken. In het gesprek met de notaris kunt u doorpraten over de voordelen en nadelen van deze keuzes. Of extra uitleg krijgen bij de vragen die u nog niet kunt beantwoorden.

In deze checklist worden volgende onderwerpen gedetailleerd uitgewerkt:

1. Wat gaat uw vertrouwenspersoon voor u doen?
2. Wie wordt uw vertrouwenspersoon?
3. Hoe wilt u het toezicht regelen?
4. Wat kunt u regelen voor onvoorziene omstandigheden?
5. Wie informeert u over uw levenstestament?

www.notaris.nl

//
*Ik zou het mooi vinden als mijn
erfenis voor een doorbraak in
onderzoek zorgt, ook al ben ik er
dan zelf niet meer.* //

Twan Hendriks
(73, Parkinsonpatiënt)

Geef hoop met uw nalatenschap

De ziekte van Parkinson is nog ongeneeslijk. Medisch-wetenschappelijk onderzoek is de enige manier om dat te veranderen. Overweeg daarom Stichting ParkinsonFonds in uw testament op te nemen.

Uw nalatenschap kan zorgen voor een doorbraak in Parkinsononderzoek. Daarmee geeft u Parkinsonpatiënten hoop op een betere toekomst.

STICHTING

ParkinsonFonds

NL10 ABNA 0504 201 530

Stichting ParkinsonFonds financiert belangrijk onderzoek van vooraanstaande medici en wetenschappers om de ziekte van Parkinson te voorkomen of te genezen.

info@parkinsonfonds.nl • Hoofdweg 667-A • 2131 BB Hoofddorp • 023 - 5540755 • www.parkinsonfonds.nl

In Nederland leven ruim 12.000 jongeren zonder (t)huis. Daarnaast hebben deze jongeren vaak schulden, geen werk, geen inkomen en moeite om het dagelijks leven aan te kunnen. Met uw hulp wil Kansfonds dit veranderen. Deze jongeren een thuis geven: een stabiele plek waar hun kwaliteiten en toekomstperspectief voorop staat. Steun Kansfonds. Dan bouwt u mee aan een nieuw leven voor dak- en thuisloze jongeren.

Geven aan Kansfonds is geven om een ander

Ieder mens telt. Daarom ziet Kansfonds om naar de meest kwetsbare mensen: dak- en thuislozen, ongedocumenteerden, mensen die leven in armoede. Kansfonds helpt waar niemand anders dat doet of durft. We steunen lokale initiatieven, bieden een vangnet en zoeken naar een oplossing voor de oorzaken die de problemen in stand houden. Dat doen we met elkaar. Zodat er een samenleving ontstaat waarin plek is voor iedereen.

Samen maken we het verschil

U kunt het verschil maken voor kwetsbare mensen. Daarover gaan we graag met u in gesprek. Samen praten over hoe we uw gift of nalatenschap voor 100% kunnen besteden aan kansrijke projecten die omzien naar kwetsbare mensen. Meer weten? Bel dan met Erika van Harten, 035-624 96 51 of mail e.vanharten@kansfonds.nl.

De gratis brochure 'Nalaten aan Kansfonds' vraagt u aan via www.kansfonds.nl/brochure

www.kansfonds.nl
info@kansfonds.nl
IBAN: NL20 INGB 0660 9712 40

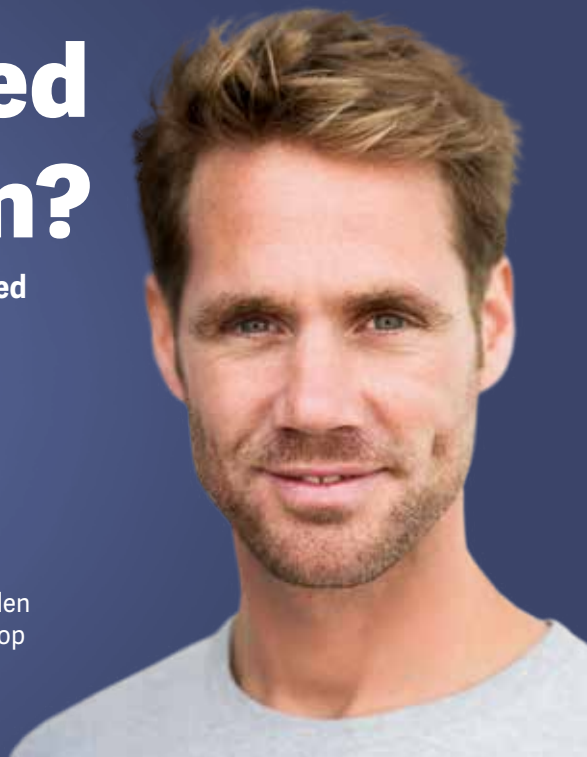
Zoekt u een goed doel in uw leven?

Doe de DonatieTest op cbf.nl en vind een Erkend Goed Doel dat bij u past

Een Erkend Goed Doel draagt bij aan een betere wereld, gaat zorgvuldig om met geld en legt verantwoording af. Toezichthouder CBF controleert de kwaliteitseisen door goede doelen jaarlijks te checken en eens in de drie jaar uitgebreid te toetsen.

Zorg uit handen nemen

Ons doel is om met de Erkenning de donateur een zorg uit handen te nemen. De Erkenning geeft aan dat je als goed doel de basis op orde hebt en dat je doet wat je hebt beloofd.

Geef gerust aan een Erkend Goed Doel

Ziet u het CBF-logo? Dan kunt u gerust geven. Meer weten of de test doen? Ga naar cbf.nl

Liliane
Fonds

40 jaar

open de wereld
voor een kind
met een handicap

Een geschenk voor het leven

Het Liliane Fonds steunt kinderen met een handicap op de armste plekken van de wereld met individuele hulp op maat. Zoals Sophia uit Oeganda, die geboren is met klompvoetjes. Kleinschalig, concreet en doeltreffend.

U kunt ons helpen levens te veranderen. Duizenden kwetsbare kinderen danken hun levensgeluk aan een gift via een testament.

Overweegt om na te laten aan kinderen met een handicap?

Kijk voor meer informatie op www.lilianefonds.nl/nalaten of bel geheel vrijblijvend met Hester Klute op ons gratis servicenummer 0800 - 7 800 800.

10 praktische tips voor schenken en nalaten

Belasting betalen? Ok, maar niet te veel!

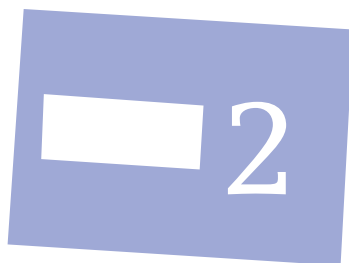
Is het slim te schenken bij leven en de kinderen niet te laten wachten op de erfenis? Soms wel. Geef je de fiscus het nakijken als je schenkt aan een goed doel? Klopt meestal ook. Hoe zit het precies met schenken bij leven (of nalaten als u er niet meer bent)? Wie rekent wat af met de fiscus?

Tekst **Roel Smit**
Beeld **iStockphoto**

Wie betaalt de belasting?

Bij schenken en bij nalaten is degene die ontvangt belastingplichtig. De hoogte van de belasting hangt vooral af van de relatie tussen de schenker/erflater en de ontvanger. Het principe is: hoe dichterbij, hoe lager de belasting.

Hoeveel moeten mijn erfgenamen na mijn overlijden afrekenen met de fiscus?

Afhankelijk van uw relatie tot uw erfgenamen gelden verschillende tarieven (10 tot 40 procent) en verschillende vrijstellingen.

Stel, u heeft een echtgenoot en twee kinderen en u heeft geen testament laten maken. De wet bepaalt dan dat uw vermogen (geld en goederen) wordt toebedeeld aan uw echtgenoot (de langstlevende). Uw twee kinderen krijgen op hem of haar een vordering (elk van een derde van de nalatenschap), die pas opeisbaar is bij het overlijden van deze echtgenoot.

Het kan echter zijn dat nu al de erfbelasting om de hoek komt kijken. Erfgenamen hoeven alleen erfbelasting te betalen als zij meer erven dan de vrijstelling van 661.328 euro

(bedrag in 2020). Als de langstlevende ouder alle bezittingen erft, krijgen de kinderen een geldvordering (een *tegoedbon*). Als die vorderingen hoger zijn dan de vrijstelling voor kinderen (20.946 euro, in 2020), dan moet meestal direct worden afgerekend met de fiscus. Omdat de kinderen de erfenis nog niet uitbetaald hebben gekregen, moet de langstlevende deze erfbelasting betalen. Dit kan een ongewenste situatie zijn, bijvoorbeeld als er geen liquide middelen zijn omdat het hele vermogen in de woning zit.

Kunnen we via een testament de erfbelasting beperken?

Met een testament kan de betaling van belasting, afhankelijk van een aantal persoonlijke factoren, worden verschoven naar het moment dat beide ouders zijn overleden. Bij een zogenoemd tweestaptestament wordt de langstlevende partner tot enig erfgenaam benoemd. De kinderen krijgen dan geen vordering en ontvangen beide nalatenschappen als de tweede ouder is overleden en deze nog iets nalaat. Pas dan betalen zij erfbelasting, waarvoor twee vrijstellingen (want: twee erfenissen, van vader én moeder) gelden. De notaris kan u vertellen of een dergelijk testament voor u gunstig is. Daarnaast kunt u in een testa-

ment opnemen dat de geldvorderingen van uw kinderen opeisbaar worden op het moment dat de langstlevende langdurig wordt opgenomen in een verzorgingsinstelling. Wanneer de kinderen hun geldvorderingen opeisen, neemt het vermogen van de langstlevende af, waardoor de eigen bijdrage voor de Wet langdurige zorg (voorheen AWBZ) mogelijk lager wordt.

Hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn kinderen zo min mogelijk erfbelasting betalen?

Het beste advies dat we kunnen geven, is: laat u hierover adviseren door een deskundige, bijvoorbeeld een notaris, een estate planner of een belastingadviseur. Het kan echter zeker verstandig zijn om bij leven al een deel van het vermogen weg te schenken. Wat u bij leven vrijgesteld schenkt, kan niet meer belast worden met erfbelasting. Door slim om te gaan met schenkingen kunt u het bedrag dat uiteindelijk bij de begunstigten terechtkomt substantieel verhogen. Dat geldt zeker bij wat grotere vermogens. Door de schenkingen te spreiden, kunt u maximaal profiteren van lagere tarieven en optimaal gebruikmaken van de vrijstellingen in het schenkingsrecht. Maar pas op: ook hier gelden beperkingen! >>

Molenfonds

**LAAT UW MOLENHART
SPREKEN, EN MOLENS
DRAAIEN. GEEFT U OOK?**

**GEVEN OM MOLENS IS
GEVEN AAN
MOLENS**

molenfonds.nl/doneren

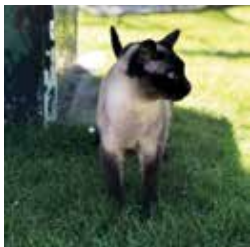
Wij dragen uw huisdier een warm hart toe! Steunt u ons?

De Seniorenclub is het eerste bejaardentehuis voor honden en katten in Nederland.

De "Club" is in eerste instantie opgezet voor de opvang van dieren waarvan de eigenaar niet meer in staat is te zorgen, bijvoorbeeld doordat de eigenaar zelf in een bejaarden- c.q. verpleeghuis opgenomen moest worden.

Onze bejaarde of door een ongemak, moeilijk te plaatsen asioldieren vinden hier ook een warme mand.

Het adoptiefonds helpt, helpt u mee?

Stichting Nationale Dierenzorg
Zijdeweg 56
2245 BZ Wassenaar
070-5179852
info@ndz.nl
www.ndz.nl

ASIEL PENSIOEN DIERENBEJAARDETEHUIS CRECHE DIERENAMBULANCE

LAAT ZE MEEDOEN!

Zelfs in Nederland krijgen kinderen met een handicap of chronische ziekte lang niet altijd de kans zich optimaal te ontwikkelen of hun dromen waar te maken.

Voor die kinderen springen wij in de bres.
Als ze overal 'nee' hebben gekregen op hun verzoek om hulp, willen wij 'ja' tegen ze zeggen.

Maakt u het verschil voor een kind?

Kijk op fondskinderhandicap.nl/nalaten

De fiscus is het vriendelijkst voor (officiële) partners

Als er toch erfbelasting betaald moet worden, hoeveel dan?

Zoals gezegd is de fiscus het vriendelijkst voor partners. Dat wil zeggen: mensen die met elkaar gehuwd zijn, een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan of een notarieel samenlevingscontract hebben gesloten. Zij hoeven over de eerste 661.328 euro (bedrag in 2020) geen belasting te betalen en over het meerdere 10 procent. Wordt het belastbare bedrag hoger dan 126.722 euro (bedrag in 2020) dan moet over het meerdere 20 procent worden afgerekend met de fiscus.

Het is de moeite waard om te kijken hoe u die vrijstelling optimaal kunt benutten ten behoeve van de langstlevende partner in een testament.

Kinderen vallen in hetzelfde belastingtarief (10 tot 20 procent) als partners. Hun vrijstelling is echter een stuk lager: 20.946 euro (bedrag 2020). Voor een gehandicapt kind dat grotendeels door de overleden ouder onderhouden werd, is de vrijstelling overigens drie keer zo hoog. Voor ouders geldt een vrijstelling van 49.603 euro (bedrag 2020). Zij erven echter pas als er geen partner of kinderen zijn. Voor alle overige partijen is de vrijstelling voor erfbelasting slechts 2.208 euro (bedrag 2020). De tarieven voor deze groep liggen ook aanzienlijk hoger (30 tot 40 procent).

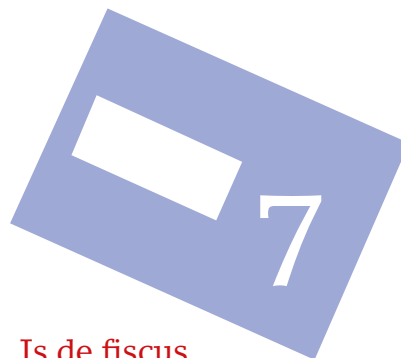
Dan toch maar schenken vóórdat ik er straks niet meer ben?

Dat kan slim zijn, maar overleg dit met een deskundige (notaris, estate planner of uw belastingadviseur).

Over schenkingen moet immers ook belasting betaald worden. Er gelden echter vrijstellingen. De basisregels zijn: kinderen (ongeacht leeftijd) mogen jaarlijks 5.515 euro (bedrag 2020) belastingvrij ontvangen. Wie zijn twee kinderen tien jaar lang het maximum schenkt, schuift dus zonder tussenkomst van de fiscus zomaar een ton door naar de volgende generatie.

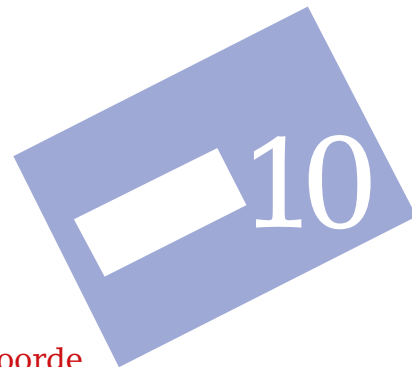
Daarnaast is het mogelijk om kinderen tussen 18 en 40 jaar eenmalig 26.457 euro (bedrag 2020) belastingvrij te schenken. Dat kan overigens ook een schenking op papier zijn. Dat laatste kan handig zijn wanneer u als ouder dat geld eigenlijk niet contant hebt liggen of het nog niet echt weg wilt geven. Door een toezegging te doen van schenking wordt er op papier een schuld aan het kind gecreëerd. Over die schuld moet de ouder wel elk jaar rente betalen. Het voordeel is dat het kind straks minder erfbelasting betaalt, mits de schenking op papier via de notaris gaat.

Slim schenken betekent ook dat u optimaal gebruikmaakt van de mogelijkheden voor verhoogde vrijstelling. U mag iedereen die u hiervoor in aanmerking wilt laten komen (hoeft dus geen familie te zijn), mits tussen 18 en 40 jaar, eenmalig 103.643 euro (bedrag 2020) belastingvrij schenken. Deze 'jubelton', zoals het wel wordt genoemd, moet de ontvanger dan wel gebruiken voor zijn woning of voor het aflossen van de hypotheek. Let hierbij goed op de precieze voorwaarden.

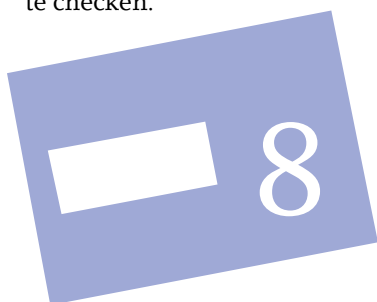

Is de fiscus vriendelijker voor goede doelen dan voor mijn familie?

In zekere zin wel. Goede doelen hoeven geen schenken en erfbelasting te betalen. Dat wil zeggen: goede doelen met de status van algemeen nut beogende instelling (ANBI). Met andere woorden: wat u geeft of nalaat, komt ook echt volledig ten goede aan het doel. Hebben we het over een erfenis, dan moet het goede doel wel met name genoemd worden in het testament dat u bij de notaris hebt laten opstellen. Het is handig om bij de Belastingdienst (www.belastingdienst.nl) even te checken of het doel dat u in gedachten hebt inderdaad nog steeds de ANBI-status heeft. Dat verandert nog weleens. >>

Ook sociaal belang behartigende instellingen (SBBI's) hoeven geen erf- en schenkbelasting af te dragen. SBBI's zijn geen goede doelen, maar organisaties die een bepaalde maatschappelijke waarde hebben, zoals zangkoren, buurtverenigingen, hobbyclubs en dergelijke. Ook goed om even te checken.

Is een gift aan een goed doel voor mijzelf fiscaal aantrekkelijk?

Als u bij leven een bedrag schenkt aan een goed doel, dan kunt u deze gift onder voorwaarden aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.

Een van die voorwaarden is dat de instelling die de gift ontvangt bij de Belastingdienst geregistreerd staat als ANBI (of als 'culturele ANBI', waarover straks nog wat meer). Giften aan SBBI's zijn niet fiscaal aftrekbaar. Wél aftrekbaar zijn giften aan een 'Steunstichting SBBI'. Dit zijn speciale stichtingen die worden opgericht om geld op te halen voor bijvoorbeeld een jubileumfeest.

Een andere voorwaarde is dat u de gift vrijwillig doet en dat u er niets voor terugkrijgt. Als u dus bij een patiëntenvereniging een speciaal kookboek koopt of als u een lot koopt in een loterij, dan zijn dit geen aftrekbare giften.

Hoe groot is mijn fiscale voordeel bij schenkingen aan een goed doel?

Er zijn voor de Belastingdienst twee soort schenkingen aan goede doelen.

De eerste is de eenmalige schenking. Een geschonken bedrag is pas aftrekbaar als het meer is dan 1 procent van het belastbaar inkomen (met een minimum van 60 euro). Schenkingen in één kalenderjaar mogen bij elkaar worden opgeteld en de totale aftrekbare schenking is maximaal 10 procent van het inkomen.

De tweede categorie is die van de periodieke schenking. Dan geeft u minimaal vijf jaar achtereenvolgens (minimaal eens per jaar) aan hetzelfde goede doel. Het leuke daarvan is dat dan de hele gift aftrekbaar is; er geldt dus geen drempel. Een voorwaarde is dat u de periodieke gift laat vastleggen in een notariële akte of (ondershandse) schenkingsovereenkomst. Een model daarvoor is te vinden op de website van de Belastingdienst of bij veel goede doelen verkrijgbaar.

Ik hoorde dat het fiscale voordeel nog groter kan zijn voor wie schenkt aan een culturele instelling. Klopt dat?

Dat is juist. De overheid wil op die manier de cultuur in Nederland stimuleren. Als u een gift doet aan een culturele instelling (met een ANBI-status), mag u voor het berekenen van de aftrek deze gift verhogen met 25 procent. Voor deze verhoging geldt een maximum van 1.250 euro.

Het maakt hierbij niet uit of u een gewone gift doet of een periodieke gift, of beide. Voor gewone giften geldt wel het drempelbedrag. De verhoging die u krijgt voor de gift telt niet mee voor de berekening van uw maximum voor gewone giften.

Bij een gift van bijvoorbeeld 2.000 euro mag dus 2.500 euro als aftrekpost worden opgevoerd.

Of een instelling een culturele ANBI is, kunt u nagaan via de website van de Belastingdienst. Let op: kerken en kerkelijke instellingen zijn geen culturele ANBI's. <<

2021

De vrijstellingen en drempelbedragen voor erf- en schenkbelasting die in dit artikel worden genoemd, gelden in 2020. Ze liggen in 2021 iets hoger. Kijk voor de juiste bedragen op de website van de belastingdienst. www.belastingdienst.nl

**Ik ben
er weer.**

Tomás Ameneiro

Voetballen met vrienden. Daar hou ik van. En van fietsen. Dat doe ik het liefst in Spanje, in de bergen. Iedere keer als ik tegen een berg op fiets, is het afzien. De top bereiken voelt dan als een overwinning. Niet de grootste overwinning trouwens. Want dat is en blijft dat ik kanker heb overwonnen.

Tomás hoort bij de 75% van de kinderen met kanker die genezen. Dat percentage moet en kan omhoog. Wij streven naar minstens 95%. Om dit te bereiken moet er meer wetenschappelijk onderzoek worden gedaan. Daar hebben wij uw steun hard bij nodig. Wilt u meer weten over ons fonds en hoe u ons kunt steunen met schenkingen en nalatenschappen, stuur dan een e-mail naar nalaten@kika.nl of ga naar www.kika.nl.

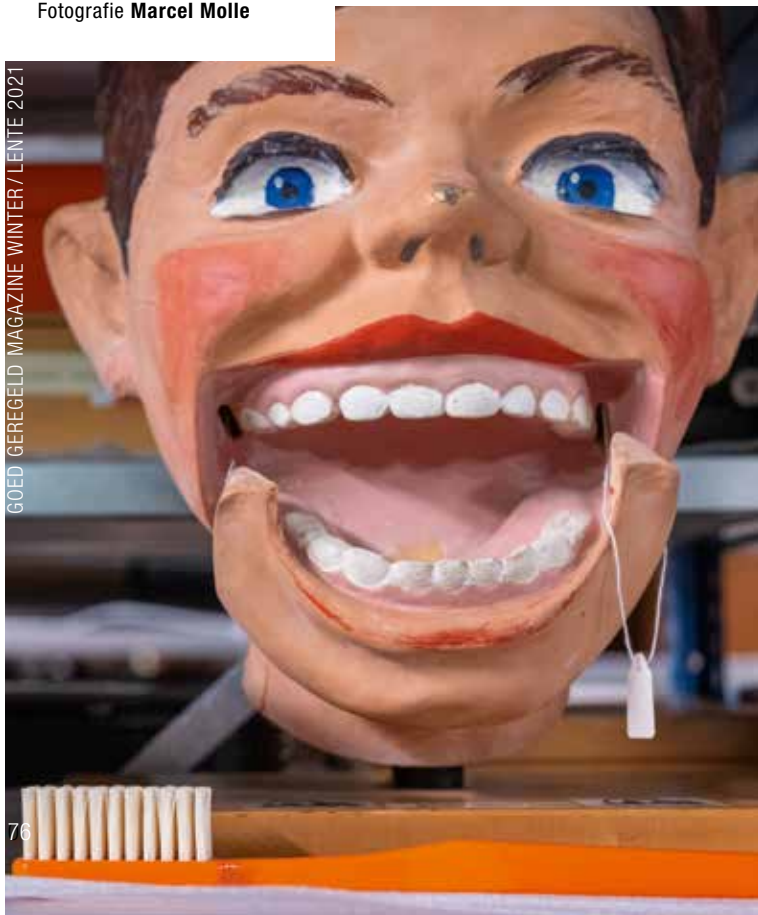
Maak het verschil, schenk aan de toekomst.

Elk vak, elk beroep heeft zijn erfgoed. En soms is het de moeite waard dit te bewaren.

Tekst Roel Smit
Fotografie Marcel Molle

GOED GEREELD MAGAZINE WINTER/LENTE 2021

VAK WERK ERF GOED

Het heiligenbeeld is een afbeelding van Apollonia van Alexandrië, beschermheilige van de tandlijders. Meestal draagt ze een extractietang

Reina de Raat en de
tandheelkundige collectie

**'WE BEWAREN
NIET MEER
ALLES'**

Tandartsen hadden 200 jaar geleden meestal een simpele uitrusting. De 'tandmeester' – zo werd deze handwerksman genoemd – werkte op de markt. Hij had een tang op zak om wie zich bij hem meldde, te verlossen van een pijnlijke tand of kies. Pas later ging de tandarts binnen werken, in een eigen praktijk.

In 1877 startte in Utrecht de eerste tandheelkundige opleiding. Het is opvallend dat inmiddels geen tandheelkunde meer gestudeerd kan worden aan de Universiteit Utrecht, maar dat hier nog altijd dé historische tandheelkundige collectie van Nederland (25.000 verschillende voorwerpen) een plek heeft. Reina de Raat is conservator.

Het 'tandartsenmuseum' is verder dan andere collecties. Het grootste deel van de voorwerpen is beschreven ('met dank aan oud-tandartsen die hier veel vrije tijd in gestoken hebben'). De hebberigheid is ook een beetje weg: 'Wij bewaren niet meer alles wat we te pakken kunnen krijgen, maar proberen met onze objecten een beeld te schetsen van de ontwikkelingen in het vak.'

Zo'n trend is de veranderde houding van de patiënt: vroeger zittend (met de tandarts ernaast staand), nu liggend (met een zittende tandarts). Voor beiden prettiger? Dat zal best, maar deze verandering heeft meer te maken met de ontwikkeling van de boormachines. 'Eerst kwam de trapboormachine (die een snelheid van wel 3.000 rotaties per minuut kon halen), vervolgens in de jaren vijftig van de vorige eeuw de luchtdruk machines, die nu meer dan 300.000 omwentelingen per minuut maken. Dat maakte waterkoeling nodig en om dat water goed te kunnen afvoeren, was het handiger de patiënt achterover te kantelen.'

Naast tandartsstoelen, staan in het depot veel instrumentkasten. Soms donkere exemplaren vol met versieringen, onmiskenbaar uit een tijd dat er andere hygiënevoorschriften golden. Het aantal laden met gereedschappen en materialen is enorm. Bij elke lade die Reina opentrekt heeft ze een verhaal. Over extractietangen, zoals de oorspronkelijke pelikaan en de latere tangsleutel. Daarna kwam er rond 1850 voor elk gebitselement een eigen tang. Volgens dat principe trekken tandartsen nog steeds tanden en kiezen.

Reina opent een laatje met kunstgebitten. 'Kijk, deze protheses komen van de Oosterbegrafplaats in Amsterdam, toen deze geruimd moest worden. We weten precies wanneer de dragers zijn gestorven.' Een andere la gaat open: 'En dit zijn protheses van ivoor, met echte tanden. Vaak afkomstig van jonge mensen, die gestorven waren op het slagveld. Daarom worden het ook wel Waterloo-tanden genoemd.'

Reina bekommert zich even om haar bezoeker: 'Gaaf het goed met je? Ik vraag het maar even, want ik had een tijdje geleden een boomlange vent op bezoek, die in één keer plat ging.'

Even een kijkje nemen bij de tandheelkundige collectie? De redactie van Goed Geregeld! maakte een video van 1 minuut. Gebruik de QR-code of kijk op www.goedgeregeldmagazine.nl (Extra's wintereditie 2020-2021).

Hoe voorkom
je herrie rond
een erfenis?

**Geen ruzie
bij de kist!**

Tekst **Berber Bijma**
Beeld **iStockphoto**

Het aantal rechtszaken over de verdeling van een erfenis neemt de laatste jaren explosief toe. Hoe komt dat? Is dat de tijdgeest? En hoe is gedoe over de nalatenschap te voorkomen?

Er is gewoon veel meer te verdelen dan een jaar of vijftig geleden.' Dat is volgens Wilbert Kolkman, hoogleraar Algemene Rechtswetenschap en Familievermogensrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen, een belangrijke oorzaak voor de toename van het aantal ruzies over erfenissen. 'Over een tientje valt niet zoveel te discussiëren. Over een ton wel.' Die 100.000 euro is vandaag de dag het gemiddelde bedrag dat beschikbaar komt uit een erfenis.

Kolkman onderzocht het aantal rechtszaken dat wordt gevoerd over de verdeling van erfenissen, en zag dat het er tussen 2003 en 2015 *acht* keer zoveel zijn geworden. 'De grote stijging zit in de laatste jaren, vanaf 2010.' Naast de gemiddeld grotere erfenis spelen volgens Kolkman ook andere factoren een rol. 'Mensen zijn de afgelopen decennia minder geworden. Ze nemen minder snel genoegen met wat de notaris zegt, gaan toch zelf ook even googlen en stellen zich assertiever op. Het spreekwoord zegt niet voor niets: *Waar goud gloort, vergaat de rede*. Mensen die een rechtsbijstandsverzekering hebben, spreken die eerder aan om te procederen over een erfenis – want daarvoor heb je immers al die jaren premie betaald.'

'Wat ook meespeelt: mensen overlijden op steeds hogere leeftijd. Dat zorgt er niet alleen voor dat de erfenis steeds groter wordt, maar ook dat de erfgenamen steeds ouder zijn.

Eenzijds betekent dit dat ze het geld minder hard nodig hebben, maar je ziet ook een tegengesteld effect: ze hebben doorgaans meer tijd om het allemaal goed uit te zoeken. Er zijn gevallen bekend van zestigers die er bijzonder veel tijd in steken om alles eens even goed uit te spitten. Een dertiger heeft doorgaans wel wat beters te doen.'

VERANDERING ERFRECHT

Ook de verandering in het erfrecht in 2003 heeft bijgedragen aan de groei van het aantal rechtszaken. Kolkman: 'Sinds 2003 kunnen echtgenoten en kinderen die in een testament onterfd zijn, via de rechter hun legitieme portie en andere claims opeisen. Die legitieme portie is de helft van het gebruikelijke erfdeel dat de kinderen gekregen zouden hebben als er geen testament was geweest. Als iemand bijvoorbeeld twee kinderen heeft en één van hen is onterfd, kan die – al dan niet via de rechter – toch nog een kwart van de erfenis krijgen.' Het komt ook voor dat echtgenoten of echtgenotes via deze weg een erfdeel opeisen. 'Bijvoorbeeld als iemand heeft vastgelegd dat zijn of haar hele nalatenschap naar een goed doel gaat. De vernieuwing van het erfrecht in 2003 heeft ervoor gezorgd dat aan relatief meer mensen rechten zijn toegekend die je niet met een testament kunt *overrulen*. Er zijn meer soorten aanspraken mogelijk. Maar bij onenigheid daarover moet je dus wel naar de rechter, ook als het in het testament anders is vastgelegd.' >>

Frans laat na aan KWF

Bij het leven hoort ook: nadenken over wat er met je eigendommen gebeurt op het moment dat je er niet meer bent. Frans heeft daar goed over nagedacht. 'Ik draag mijn steentje bij aan de gezondheid van anderen.'

Dit voelt goed

'Gekscherend zeg ik weleens dat ik uit een kankerfamilie kom. Mijn moeder ben ik jong verloren aan kanker. En ook mijn broer en zus verloor ik aan de ziekte. Mijn zus vorig jaar. Zij had alvleesklierkanker en dan ben je de pineut. Tussen haar diagnose en dood zat slechts drie maanden. Kanker is verschrikkelijk. Zelf heb ik nierkanker en een melanoom gehad. Beiden goed behandeld, dus ik klaag niet. Maar ik hoop dat dit anderen bespaard blijft. Daarom gaat mijn erfenis naar KWF Kankerbestrijding. Mijn man en ik hebben geen kinderen, dus nalaten aan dit doel voelt voor mij goed. Dat ik na mijn dood van betekenis ben voor anderen, vind ik een mooie gedachte.'

Wilt u meer weten over de mogelijkheden om na te laten aan KWF?

Kijk op kwf.nl/nalaten of neem contact op met Claire Stam via 020 - 57 00 460, van maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 17.00 uur.

Tegen kanker. Voor het leven.

**Geeft u
om haar
toekomst?**

Steun straatkinderen in Latijns-Amerika.

Kijk op www.juconi.nl of
maak uw gift over op
NL44 INGB 0004 7841 41

Stichting Blindenhulp

Opgericht 1899

Gevestigd te 's-Gravenhage

Het doel van de Stichting is:

- het verlenen van financiële hulp aan visueel gehandicapten, ongeacht gezindte of leeftijd;
- het verlenen van financiële steun aan:
 - personen werkzaam in- of in opleiding voor onder meer de blindenzorg;
 - instellingen werkzaam op het gebied van de voorkoming, bestrijding en/of genezing van gehele of gedeeltelijke blindheid dan wel op het gebied van de revalidatie van visueel gehandicapten;
 - personen en instellingen anderszins direct of indirect werkzaam ten behoeve van visueel gehandicapten;
- het bevorderen van oogheelkunde en de blindenzorg.

Zij tracht dit doel te bereiken door het verstrekken van eenmalige giften, periodieke uitkeringen of het verlenen van voorschotten.

Het adres van de stichting is:

Vliegvangerlaan 16, 2566 RN 's-Gravenhage
telefoon 070 - 3683966, E-mail: info@blinden hulp.nl
internet: www.blinden hulp.nl

IBAN: NL10 ABNA 0472 9814 98

Kamer van Koophandel Haaglanden 41149688

En dan zijn er nog de nieuwe gezinsstructuren die, zegt Kolkman, 'gewild of ongewild de boel op scherp zetten'. 'In een traditioneel gezin verloopt de verdeling van het geld doorgaans geruisloos. De verdeling van de spullen kan nog weleens gedoe opleveren, maar dan meestal pas na het overlijden van de tweede ouder. Als er half- of stiefbroers en -zussen zijn, gaat het vaker én eerder hard tegen hard, al na het overlijden van de eerste ouder. Voor kinderen is het soms moeilijk te verkroppen dat het vermogen van hun ouder helemaal buiten beeld raakt omdat ze geen contact hebben met de nieuwe partner van hun vader of moeder. Ook dat leidt tot allerlei nieuwe rechtszaken.'

ZORG VOOR EEN TESTAMENT
Petra IJdema, notaris in Franeker, ziet ook regelmatig ruzies om erfenissen in samengestelde gezinnen. 'Vaak spelen er dan tegengestelde belangen omdat de relatie met de stiefouder minder goed is dan die met de eigen ouder. In Friesland valt het met het aantal rechtszaken in verhouding nog mee, vermoedt ze. 'Misschien omdat de gemiddelde waarde van een nalatenschap niet heel hoog is. Sterker nog: je moet er eerder voor oppassen dat je niet te snel een erfenis aanvaardt, want het kan zomaar zijn dat je schulden erft.' Toch maakt ze gemiddeld zeker eens per jaar een hooglopende ruzie rondom een erfenis mee. 'Zo'n rechtszaak kan jaren duren. Mijn voorganger had de verdeling van een erfenis in behandeling die pas na ongeveer vijftien jaar – na diverse

rechtszaken – werd afgerond. Toen ik hem opvolgde, maakte ik daar nog net het staartje van mee. Er was inmiddels een karretje vol dossiers van die ene erfenis.'

Geen of een onduidelijk testament is nogal eens aanleiding voor ruzie, merkt IJdema. 'Soms weten mensen vrijwel zeker dat er gedoe komt over hun nalatenschap, maar willen ze er toch helemaal niets voor regelen. Dat is hun goed recht, maar verstandig is het niet. Zeker als je het idee hebt dat er gedoe kan komen na je overlijden, is een testament van groot belang.'

ONAFHANKELIJKE EXECUTEUR

In een testament kan een executeur worden aangewezen: iemand die het recht heeft om het voortouw te nemen bij de afwikkeling, die bepaalde handelingen mag uitvoeren en beslissingen mag nemen namens alle erfgenamen. Zowel Kolkman als IJdema benadrukken het belang van een onafhankelijke executeur bij 'ruzie-erfenissen'. Kolkman: 'Je mag ook een van de kinderen of bijvoorbeeld een oom als executeur benoemen, maar met een onafhankelijke derde, zoals een notaris, voorkom je iedere schijn van partijdigheid.'

Verder is het belangrijk in het testament zoveel mogelijk zaken vast te leggen en daarbij steeds 'man en paard' te noemen, zegt IJdema. 'Het gebeurt bijvoorbeeld nogal eens dat een van de kinderen ooit een lening heeft gekregen van de ouders. Moet die wel of niet worden verrekend met het erfdeel? Als de ouders >>

7 TIPS: HOE RUZIE TE VOORKOMEN?

1. Zorg voor een duidelijk testament, dat met verschillende scenario's rekening houdt.
2. Leg in uw testament vast of eerdere schenkingen moeten worden verrekend bij de afwikkeling van uw nalatenschap.
3. Houd uw testament up-to-date als uw situatie of uw wensen veranderen.
4. Benoem in uw testament een onafhankelijke executeur.
5. Schenk – zo mogelijk – al bij leven.
6. Wilt u uw (stief) kinderen onderling verschillend behandelen of juist niet? Denk goed na over de mogelijke gevolgen van uw keuze.
7. Vertel uw erfgenamen (in grote lijnen) wat er in uw testament staat; zo voorkomt u onaangename verrassingen.

Praat over je wensen en je testament zolang het nog kan

Boeken over erfenisruzies

Geloof het of niet; het kan altijd nóg gekker dan in uw familie. Familietherapeut Else-Marie van den Eerenbeemt beschreef in haar boek *Wie krijgt de gouden armband van moeder?* opmerkelijke ruzies over erfenissen. Volgens Van den Eerenbeemt komen bij de afwikkeling van de nalatenschap vaak moeilijke verhoudingen of oud zeer boven via ogenschijnlijk onbelangrijke beslissingen of voorwerpen.

Van iets zakelijker aard, maar ook boordevol voorbeeldverhalen is *Voorkom ruzie bij de kist, 101 spraakmakende erfrechtelijke kwesties en fiscale tips* van hoogleraar succesrecht Bernard Schols en journalist Heidi Klijsen.

daarover niets vastleggen, is de kans op ruzie een stuk groter dan wanneer dat duidelijk is. De verdeling van spullen was vroeger belangrijker dan nu. Oudere dames willen nog wel eens vastleggen wie wat krijgt, maar de erfgenamen van tegenwoordig zitten doorgaans niet zo te wachten op bijvoorbeeld allerlei meubels.'

Een van de kinderen onterven is een stap die ouders niet snel nemen, maar die soms juist ruzie kan voorkómen, is IJdema's ervaring. 'Als je een van de kinderen uitsluit, hoeft die niet mee te werken aan de afwikkeling. Hij of zij kan nog wel zijn legitieme portie opeisen, maar die is enkel financieel. Hij of zij zit niet aan de zogeheten *verdelingstafel* en hoeft niet overal voor mee te tekenen. Dat kán gedoe voorkomen, maar is tegelijk emotioneel een moeilijke stap. De meeste mensen gaan niet zover dat ze een van de kinderen buitenspel zetten.'

GEEN GARANTIE

Een testament kan veel gedoe voorkomen, maar is nooit 100 procent garantie op een vreedzame afwikkeling. 'Dat zou fantastisch zijn', zegt Kolkman. 'De familie staat in de startblokken voor ruzie, maar met een testament gaat het tóch allemaal soepeltjes. Zo is het in de praktijk helaas niet. Er zijn jaarlijks 140.000 nalatenschappen in ons land. Dat is *gefundenes Fressen* voor mensen die willen procederen. Daar kun je altijd wel een manier voor vinden.'

Gaat het echt wel om het geld, bij al die rechtszaken? Kolkman treedt regelmatig op als raadsheer-plaatsvervanger bij rechtszaken over erfenissen. 'Bij iedere zaak hoor je wel iemand zeggen: "Het gaat me niet om het geld, maar..." Dat "maar" komt er altijd achteraan, want het gaat natuurlijk óók om het geld. Maar daarnaast vaak ook om oud zeer of familieverhoudingen die verscherpt aan de oppervlakte komen.' Dat laatste ziet ook IJdema: 'De rol in het gezin komt vaak terug in ruzies over de erfenis. Een of twee kinderen voelden zich altijd al wat benadeeld, wantrouwen de oudste zus die altijd al alles heeft geregeld en misschien al een tijdje een volmacht had. Partners vallen niet goed, waardoor erfgenamen het gevoel krijgen dat ze moeten kiezen tussen hun partner en hun familie. Er kunnen allerlei aanleidingen zijn voor gedoe. Als je dat ziet aankomen, is niets doen geen optie voor degene die de erfenis gaat nalaten. Leg je wensen zo goed mogelijk vast en benoem een onafhankelijke executeur.'

En, voegt Kolkman daaraan toe: 'Praat over je wensen en je testament zolang dat nog kan. Hoe opener je bij leven bent, hoe meer schrik en pijn je voorkomt voor later. Vertel je nabestaanden wat ze ongeveer kunnen verwachten, ook als dat wellicht niet is wat ze hopen. Met aangekondigde ongelijkheid wordt de kans op ruzie altijd iets kleiner dan met plotselinge schrik.' <<

Een wereld zonder kanker

Kunt u zich dat voorstellen? Het is onze droom en ambitie. Elke dag werken wij daaraan.

Een gift uit een nalatenschap is een bijzondere manier om hieraan bij te dragen.

Het is geven uit liefde voor morgen.

In onze **gratis Gids over nalaten** leest u stap voor stap hoe u uw nalatenschap kunt regelen. En hoe u kunt bijdragen aan onze missie met de mooiste gift die u kunt geven aan toekomstige generaties.

Vraag vandaag nog de gids aan door een e-mail te sturen naar **nalaten@wkof.nl** of u kunt ons bellen op **020 344 95 95**.

Wij helpen u graag verder.

Geef uit liefde voor morgen

**JANTJE
BETON**
STOP NOOIT
MET SPELEN!

Jantje Beton zet zich samen met kinderen in voor meer en uitdagender speelruimte en meer speelkansen.

Met uw gift zorgen we ervoor dat buiten spelen altijd blijft.

Samen zeggen we...
STOP NOOIT MET SPELEN!

www.jantjebeton.nl

T 030-2447000

E m.vangaalen@jantjebeton.nl

IBAN NL25 ABNA 0605 9595 95

Onze vrijwilligers, hebben een
passie voor dieren én Amsterdam

Voor meer informatie of vragen
Voorlandpad 2
1098 TZ Amsterdam
Telefoon 020 - 626 21 21
directie@dierenambulance-amsterdam.nl

Dierenambulance
Amsterdam

www.dierenambulance-amsterdam.nl

Wie zorgt er voor Floris?

Mijn man en ik zijn de trotse ouders van Floris. Tijdens een weekendje weg bedachten we dat er niets is geregeld voor als ons iets overkomt. Wie gaat dan voor Floris zorgen? Met mijn zus en zwager hebben we goede afspraken gemaakt. Bij de notaris hebben we alles in onze testamenten laten vastleggen. Een hele geruststelling!

Lees meer op

[notaris.nl/
voogdij](http://notaris.nl/voogdij)

Je regelt het bij de notaris

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

'Goed terechtkomen is niet vanzelfsprekend'

legerdesheils.nl/nalaten

'Iedereen kan in omstandigheden terecht komen waarin je hulp van een ander nodig hebt. Het Leger des Heils helpt kwetsbare mensen die verder niemand hebben. Dat vind ik geweldig,' vertelt nalater Petra Roos (62). Als maatschappelijk werker was ze altijd onder de indruk van de aanpak van het Leger: iedereen helpen, zonder te kijken naar afkomst of religie. Daarom laat ze na aan het Leger des Heils.

Petra heeft zelf ook de nodige problemen gehad. 'Samen met mijn tweede man hebben we zes kinderen, elk drie. Elk van hen is goed terecht gekomen. Dat is echt een zegen, maar niet iets waar je zomaar vanuit kan gaan. Daarom vind ik het belangrijk om na te laten aan mensen die verder geen helper hebben.' Die wetenschap geeft Petra een heel voldaan gevoel.

Uw toegift verandert

Met uw nalatenschap geeft u mensen een nieuwe kans als u er niet meer bent. Vraag de brochure aan op legerdesheils.nl/nalaten of neem telefonisch contact op met Rita Beullens: 088-065 31 62.

Scan QR voor snelle aanvraag

Zoekt uw geld een goed doel?

Nederland telt veel goede doelen. Enkele brengen zichzelf graag via dit speciale katern van *Goed Geregeld!* onder uw aandacht.

Handig voor als u een keuze wilt maken voor uw donatie of nalatenschap.

SUPPLEMENT
VOOR GULLE
GEVERS >>

A

AFRICAN PARKS

African Parks is een natuurbeschermingsorganisatie die voor lange duur het management van wildparken overneemt van de overheid, met als doel deze ecologisch, sociaal en financieel te verduurzamen.

CONTACT

T: 0343 565019
E: netherlands@africanparks.org
I: www.africanparks.org
IBAN: NL41 ABNA 0432 6337 90

STICHTING AIDSFONDS

Aidsfonds financiert projecten op het gebied van wetenschappelijk onderzoek, voorlichting en preventie, hulp en zorg in ontwikkelingslanden en in Nederland, lobby en toegang tot behandeling.

CONTACT

T: 020 62 62 669
E: nalaten@aidsfonds.nl
I: aidsfonds.nl
IBAN: NL37 INGB 0000 0089 57

STICHTING ASTMA BESTRIJDING

Het doel van de stichting Astma Bestrijding is belangenbehartiging van hen die geconfronteerd worden met astma, chronisch obstructieve long- en luchtwegaandoeningen in de ruimste zin des woords.

CONTACT

T: 035-6981078
E: fhvanbeek26@hotmail.com
I: www.astmabestrijding.nl
IBAN: NL54 GILL 0265 9532 00

B

Stichting Blindenhulp

Opgericht 1899
Gevestigd te 's-Gravenhage

STICHTING BLINDENHULP

Stichting Blindenhulp geeft financiële hulp aan visueel gehandicapten, werknemers, studenten en instellingen binnen de blindenzorg. De stichting bevordert de oogheelkunde en de blindenzorg.

CONTACT

T: 070-3683966
E: info@blindenhelp.nl
I: www.blindenhelp.nl
IBAN: NL10 ABNA 0472 9814 98

Zie ook
pag.80

nederlandse brandwonden stichting

NEDERLANDSE BRANDWONDEN STICHTING

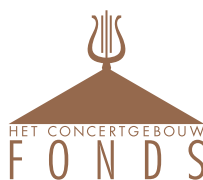
Brandwonden zijn extreem pijnlijk. De behandeling is erg complex. We willen brandwonden voorkomen en leed door brandwonden beperken. Met uw hulp streven we naar een toekomst zonder littekens!

CONTACT

T: 0251 275 555
E: info@brandwondenstichting.nl
I: www.brandwondenstichting.nl
IBAN: NL93 RABO 0388 013 222

Zie ook
pag.56

C

HET CONCERTGEBOUW FONDS

Doel: Financieren van de instandhouding en verduurzaming van Het Concertgebouw en het realiseren van het grootschalige muziek-educatieprogramma.

CONTACT

T: 020-5730459
E: fonds@concertgebouw.nl
I: www.concertgebouw.nl/steun-ons
IBAN: NL90 ABNA 0584 7414 21

Zie ook
cover2

STICHTING CORDAID

Cordaid zet zich al 105 jaar in voor armoedebestrijding wereldwijd. Cordaid is de drijvende kracht achter de voormalige fondsen Memisa, Mensen in Nood, Kinderstem, Microkrediet en Bond Zonder Naam.

CONTACT

T: 070 313 6 233
E: info@cordaid.nl
I: www.cordaid.nl
IBAN: NL57 INGB 0000 0009 34

Zie ook
pag.30

D

#samenvoerdieren

STICHTING DIERENLOT

Voor hulp aan dieren in nood, ook bij u in de buurt.

CONTACT

T: 0183-563912
E: info@dier.nu
I: www.dier.nu
IBAN: NL28 INGB 0000 0023 29

Zie ook
pag.30

STICHTING DIERENNOOD

Als dierenvriend wil je juist die dieren helpen die dit het meest nodig hebben. Stichting Dieren nood doet dat. Heel betrouwbaar, want ook CBF-erkend. Kijk voor de actuele hulpprojecten op: www.dieren nood.nl

CONTACT

T: 010 - 420 23 44
E: info@dieren nood.nl
I: www.dieren nood.nl
IBAN: NL16 INGB 0004 7841 60

STICHTING NATIONALE DIERENZORG

De Seniorenclub, onderdeel van Stichting Nationale Dierenzorg, zorgt voor een mooie ouderdagvoorziening voor uw huisdier(en) als u en uw familie niet meer in staat zijn voor hen te zorgen.

CONTACT
T: 070-5179852
E: info@ndz.nl
I: www.ndz.nl
IBAN: NL66 INGB 0000 2242 60

Zie ook
pag. 72

EPILEPSIEFONDS

Het Epilepsiefonds zet zich al meer dan 125 jaar in voor mensen met epilepsie. We willen ervoor zorgen dat epilepsie een behandelbare aandoening wordt waar mensen zo min mogelijk last van hebben.

CONTACT
T: 030 - 634 40 63
E: info@epilepsiefonds.nl
I: www.epilepsie.nl
IBAN: NL83 INGB 0000 2221 11

EYE CARE FOUNDATION

Door Eye Care Foundation (ECF) op te nemen in uw testament geeft u oog patiënten -jong en oud- in Laos, Cambodja, Vietnam, Nepal en Tanzania zicht op een zelfstandige en gezonde toekomst.

CONTACT
T: 020-6473879
E: k.vlug@eyecarefoundation.nl
I: www.eyecarefoundation.nl
IBAN: NL14 ABNA 0543 4445 54

HARTPATIËNTEN NEDERLAND

Bij Hartpatiënten Nederland staat het belang van de patiënt centraal; Onafhankelijk en objectief. We bieden betrouwbare informatie, brengen lotgenoten samen en staan patiënten bij met raad en daad.

CONTACT
T: 085 - 081 1000
E: roermond@hartpatienten.nl
I: www.hartpatienten.nl
IBAN: NL35 INGB 0000 5940 00

Zie ook
pag. 36

HERSENSTICHTING

1 op de 4 mensen heeft een hersenaandoening. Hersenaandoeningen zijn helaas hard op weg de grootste ziekte van Nederland te worden. Dit moet stoppen. Want een hersenaandoening zet je leven op z'n kop.

CONTACT
T: 070- 360 48 16
E: hhindriks@herenstichting.nl
I: www.hersenstichting.nl
IBAN: NL18 INGB 0000 000 860

Zie ook
cover 3

STICHTING IFAW

IFAW onderneemt actie in het veld of lobbyt bij regeringen op het hoogste niveau, ons wereldwijde team zet zich in om haalbare oplossingen te bieden voor dieren, mensen en onze leefomgeving.

CONTACT
T: 070-335 50 11
E: info-nl@ifaw.org
I: www.ifaw.org
IBAN: NL58 INGB 0654 7693 46

JUCONI

Juconi zet zich in voor kinderen die op straat leven in Latijns-Amerika. Door middel van opvang, onderwijs, voeding, begeleiding en (medische) verzorging geven wij hen zicht op een hoopvolle toekomst.

CONTACT
T: 070 365 56 50
E: info@juconi.nl
I: www.juconi.nl
IBAN: NL44 INGB 0004 7841 41

Zie ook
pag. 80

KANSFONDS

Kansfonds ziet om naar de meest kwetsbare mensen: dak- en thuislozen, ongedocumenteerden en mensen in armoede. We helpen waar niemand anders dat doet of durft. Zodat er plek is voor iedereen.

CONTACT
T: 035-624 96 51
E: info@kansfonds.nl
I: www.kansfonds.nl
IBAN: NL20 INGB 0660 9712 40

Zie ook
pag. 68

FONDS KIND & HANDICAP

Kinderen met een handicap of chronische ziekte krijgen lang niet altijd de steun die ze nodig hebben. Fonds Kind & Handicap laat ze meedoen. Zodat ook zij hun dromen waar kunnen maken.

CONTACT
T: 070 351 27 84
E: nalaten@fondskinderhandicap.nl
I: fondskinderhandicap.nl/nalaten
IBAN: NL61 INGB 0000 2713 95

Zie ook
pag. 72

K

STICHTING KINDEREN KANKERVRIJ

KiKa zet zich in voor meer onderzoek naar kinderkanker omdat het doodsoorzaak nummer 1 door ziekte is. Met uw donatie helpt u mee aan betere behandelingen en snellere genezing van zieke kinderen.

CONTACT

T: 020 3458535
E: nalaten@kika.nl
I: www.kika.nl
IBAN: NL89 INGB 0000 0081 18

Zie ook
pag. 75

L

LEGER DES HEILS

Uw gift heeft impact op iemand als Jacoba, die dood wilde, en toen in een buurthuis van het Leger des Heils een luisterend oor kreeg. Het veranderde haar leven. Nalaten kan! legerdesheils.nl/nalaten.

CONTACT

T: 088-065 31 62
E: nalaten@legerdesheils.nl
I: www.legerdesheils.nl
IBAN: NL72 RABO 0707 0701 71

Zie ook
pag. 84

LILIANE FONDS

Het Liliane Fonds steunt kinderen met een handicap op de armste plekken van de wereld. Wij bieden deze kwetsbare kinderen sinds 1980 individuele hulp op maat. Klein-schalig, concreet en doeltreffend.

CONTACT

T: 073 - 5189420 /
0800 - 7 800 800 (gratis)
E: voorlichting@lilianefonds.nl
I: www.lilianefonds.nl/help-mee
IBAN: NL08 RABO 0303 0800 00

Zie ook
pag. 69

M

STICHTING MS RESEARCH

Stichting MS Research is dé organisatie die wetenschappelijk onderzoek naar MS financiert en stimuleert. Ook geeft zij voorlichting over (leven met) MS en bevordert zij goede zorg voor mensen met MS.

CONTACT

T: 071-5 600 500
E: contact@msresearch.nl
I: www.msresearch.nl
IBAN: NL17 INGB 0000 0069 89

Zie ook
pag. 32

N

NIERSTICHTING

Nierschade voorkomen en nierziekten genezen; nierpatiënten hun leven teruggeven en de best mogelijke behandeling en steun bieden.

CONTACT

T: 035-6978074
E: cindyletschert@nierstichting.nl
I: www.nierstichting.nl
IBAN: NL55 INGB 0000 3880 00

Zie ook
pag. 41

P

STICHTING PARKINSONFONDS

Dankzij de steun van donateurs financiert Stichting ParkinsonFonds vernieuwend medisch-wetenschappelijk onderzoek. Gericht onderzoek is de enige manier om Parkinson in de toekomst te voorkomen of te genezen.

CONTACT

T: 023-5540755
E: info@parkinsonfonds.nl
I: www.parkinsonfonds.nl
IBAN: NL10 ABNA 0504 2015 30

Zie ook
pag. 67

R

STICHTING PARKINSON NEDERLAND

STICHTING PARKINSON NEDERLAND

Bijeenbrengen, beheren en toewijzen van gelden om de kwaliteit van leven en de zorg voor Parkinsonpatiënten te verbeteren.

CONTACT

E: info@stichtingparkinson.nl
I: www.stichtingparkinson.nl
IBAN: NL07 ING 0009 4757 27

Zie ook
pag. 24

PRINS BERNHARD CULTUURFONDS

Het begin van iets moois

PRINS BERNHARD CULTUURFONDS

Het Prins Bernhard Cultuurfonds brengt mensen, werelden en ideeën samen om cultuur en natuur te laten leven, dankzij de bijdrage van de loterijen en giften en nalatenschappen van cultuurliefhebbers.

CONTACT

T: 020 540 6130
E: info@cultuurfonds.nl
I: www.cultuurfonds.nl
IBAN: NL32 INGB 0000 3333 18

Zie ook
pag. 48

Stichting ReumaNederland

ReumaNederland werkt keihard aan een toekomst zonder reuma en een beter leven met reuma. Uw bijdrage maakt het mogelijk om fors te blijven investeren in wetenschappelijk onderzoek. Helpt u ons ook?

CONTACT

T: 020-5896464
E: nalaten@reumanederland.nl
I: www.reumanederland.nl
IBAN: NL64 ABNA 0433 533 633

Zie ook
pag. 32

**Ronald McDonald
Kinderfonds™
Nederland**

Keeping families close™

RONALD MCDONALD KINDERFONDS

Door de Ronald McDonald Huizen op te nemen in uw testament geeft u iets moois door. Elke nalatenschap brengt ouders en hun zieke kind dichter bij elkaar. Dank u wel.

CONTACT

T: 088-2119000
E: info@kinderfonds.nl
I: www.kinderfonds.nl
IBAN: NL61 RABO 0393 2000 00

V

VERENIGING REMBRANDT

De Vereniging Rembrandt zet zich sinds 1883 in voor een bloeiend openbaar kunstbezit.

CONTACT

T: 070-4271720
E: pelsrijcken@verenigingrembrandt.nl
I: <https://www.verenigingrembrandt.nl/nl/steun-ons/nalaten>
IBAN: NL21 ABNA 0252 2008 61

Zie ook pag. 11

VLUCHTELINGENWERK NEDERLAND

Wilt u ook in de toekomst iets betekenen voor vluchtelingen in ons land? Neem dan VluchtelingenWerk Nederland op in uw testament. Vraag vrijblijvend onze Oriëntatiegids aan of bel met Onno Yska.

CONTACT

T: 020 346 72 15
E: oyska@vluchtelingenwerk.nl
I: www.vluchtelingenwerk.nl/nalaten
IBAN: NL60 INGB 0000 1234 88

Zie ook pag. 56

W

**Wereld
Kanker
Onderzoek
Fonds**

WERELD KANKER ONDERZOEK FONDS

Wij zijn al meer dan 25 jaar de autoriteit in Nederland op het gebied van voeding, leefstijl en kanker. Wij helpen mensen gezonde keuzes te maken om sterker te staan tegenover kanker.

CONTACT

T: 020-344 9595
E: informatie@wkof.nl
I: www.wkof.nl
IBAN: NL51 ABNA 0424 3563 09

Zie ook pag. 83

WILDE GANZEN

Per jaar steunt Wilde Ganzen honderden projecten in Afrika, Zuid-Oost Azië en Midden Amerika op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, water-en sanitatie, en voedselzekerheid.

CONTACT

T: 033-2045555
E: info@wildeganzen.nl
I: www.wildeganzen.nl
IBAN: NL53 INGB 0000 0400 00

Zie ook pag. 64

WWF

Wat wilt u de wereld graag meegeven? Naast uw dierbaren kunt u ook de natuur opnemen in uw testament. Daarmee geeft u bedreigde diersoorten en hun leefomgeving een toekomst. Meer weten? wwf.nl/nalaten

CONTACT

T: 030-6937333
E: Liedewey.deHaas@wwf.nl
I: wwf.nl/nalaten
IBAN: NL31 RABO 0300 0000 30

**Uw organisatie vermeld in het
Supplement voor Gulle Gevers?**

Neem voor meer informatie en de voorwaarden contact op met Sales and Services via **0229 211 211** of per email administratie@salesandservices.nl

Deelnemende Organisaties

African Parks www.africanparks.org	86	Eye Care Foundation www.eyecarefoundation.nl	87	Liliane Fonds www.lilianefonds.nl	69/88
Aidsfonds www.aidsfonds.nl	57/86	Fryske Gea, It www.itfryskegea.nl	34	Molenfonds www.molenfonds.nl	72
Astma Bestrijding, Stichting www.astmabestrijding.nl	24/86	Hartpatiënten Nederland www.hartpatienten.nl	36/87	MS Research, Stichting www.MSresearch.nl	32/88
Blinden hulp, Stichting www.blinden hulp.nl	80/86	Hartstichting www.hartstichting.nl	23	Natuurmonumenten www.natuurmonumenten.nl	42
Brandwonden Stichting, Nederlandse www.brandwondenstichting.nl	56/86	Hersenstichting Nederland Cover 3 /87 www.hersenstichting.nl		Nierstichting www.nierstichting.nl	41/88
Centraal bureau Fondsenwerving www.cbf.nl	68	IFAW, International Fund for Animal Welfare www.ifaw.org	87	ParkinsonFonds, Stichting www.parkinsonfonds.nl	67/88
Concertgebouw Fonds, Het Cover 2/86 www.concertgebouw.nl		Jantje Beton www.jantjebeton.nl	84	Parkinson Nederland, Stichting www.stichtingparkinson.nl	24/88
Cordaid www.cordaid.nl	30/86	Juconi www.juconi.nl	80/87	Prins Bernhard Cultuurfonds www.cultuurfonds.nl	48/88
DELA www.dela.nl	26	Kansfonds www.kansfonds.nl	68/87	ReumaNederland, Stichting www.reumanederland.nl	32/88
Dierenambulance Amsterdam www.dierenambulance-amsterdam.nl	84	Kind & Handicap, Fonds www.fondskinderhandicap.nl	72/87	Rijksmuseum Fonds, Stichting Het www.rijksmuseum.nl	15
Dierenlot, Stichting www.dier.nu	16/86	Kinderen Kankervrij (KiKa), Stichting www.kika.nl	75/88	Ronald McDonald Kinderfonds www.kinderfonds.nl	89
Dierennood, Stichting www.dierennood.nl	86	KNB, Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie www.notaris.nl/voogdij	84	Vereniging Rembrandt www.verenigingrembrandt.nl	11/89
Dierenzorg, Stichting Nationale www.ndz.nl	72/87	KNRM www.knrm.nl	51	VluchtelingenWerk Nederland www.vluchtelingenwerk.nl	56/89
Edukans www.edukans.nl	34	KWF Kankerbestrijding www.kwf.nl	80	Wereld Kanker Onderzoek Fonds www.wkof.nl	83/89
Epilepsiefonds www.epilepsie.nl	87	Leger de Heils www.legerdesheils.nl	84/88	Wilde Ganzen www.wildeganzen.nl	64/89
Erasmus MC Foundation www.erasmusfoundation.nl	Cover 4			WWF, Wereld Natuur Fonds www.wwf.nl	89

'Ik wil een wereld nalaten waarin hersenaandoeningen steeds draaglijker worden'

Mevrouw Onland weet wat het betekent om iemand te verliezen aan dementie. In 2016 overleed haar broer aan deze veelvoorkomende hersenaandoening. In korte tijd zag ze hem een heel ander mens worden. Bang. Verward. Afhankelijk. Mevrouw Onland besloot te willen nalaten aan de Hersenstichting. 'Ik wil verlichting bieden aan iedereen die door dementie in het duister tast.'

'Een hersenaandoening zet je leven op z'n kop. Ook dat van mij en mijn broer. Hij was een grote, leuke man die langzaam uit het leven verdween. Heel confronterend. Toen hij overleed, was dat verdrietig, maar het verloor hem ook uit zijn lijden. Hij kreeg al op zijn 63^e dementie. Het zet je aan het denken over je eigen bestaan en het einde daarvan.

Naasten tasten vaak in het duister over waar je nou goed aan doet. Je wilt het voor iemand zo leuk mogelijk maken. Nog even een uitstapje, nog even naar buiten. Terwijl die persoon zelf daar juist helemaal onregelmatig kan worden. Als omgeving ga je maar door. Daardoor heb je niet in de gaten hoe snel de situatie verergert.

Waardig ouder worden

Als iemand dementie krijgt, lijdt de omgeving mee. Dat je diegene als een heel nieuw persoon moet gaan zien, is zwaar. Ik wil iets doen om de ziekte leefbaarder te maken. Onze hersenen hebben nu eenmaal een houdbaarheidsdatum. Ik geef om waardig ouder te worden met dementie. Niet om allemaal 400 jaar oud te worden. Dan moeten we nog heel wat hobby's verzinnen.

Draaglijkheid

Ik vind het een mooie gedachte om na te laten aan de wereld, door de Hersenstichting op te nemen in mijn testament. Met name omdat dementie een grote rol speelt in mijn familiegeschiedenis. Zelf ben ik inmiddels alleen en dat beangstigt me weleens. Wat als ik op een dag ook mezelf niet meer ben? Dat ik geen schone kleren meer aantrek? Of steeds melk ga kopen, terwijl ik dat helemaal niet drink? Wie stuurt mij dan bij?

Als ik er opeens niet meer zou zijn en ik had niks geregeld, zou een groot gedeelte naar de staat gaan. Of naar familie die het waarschijnlijk niet echt nodig heeft. Door na te laten, hoop ik iets bij te dragen aan de draaglijkheid van dementie. Die verlichting gun ik iedereen. Daar voel ik me goed bij.'

Met de steun van mevrouw Onland kan de Hersenstichting straks nóg grotere stappen zetten op weg naar genezing van zoveel mogelijk hersenaandoeningen. Voor die nalatenschap willen we haar nu alvast van harte bedanken.

**Ook als u er niet meer bent,
kunt u er nog voor anderen zijn.**

Meer weten?

Kijk op herenstichting.nl/nalaten
Heeft u liever persoonlijk advies?
Neem dan vrijblijvend contact op
met Henriëtte Hindriks,
via 070-302 47 40 of
hhindriks@herenstichting.nl

Hersenstichting

LAAT EEN GEZONDE TOEKOMST NA

De Erasmus MC Foundation maakt veelbelovend wetenschappelijk onderzoek in het Erasmus MC in Rotterdam mogelijk. Onze donateurs steunen artsen en onderzoekers in hun toegewijde zoektocht naar betere preventie, behandeling en genezing van de ziektes van vandaag en van morgen. Voor een gezonde toekomst voor iedereen. Helpt u ook mee?

Overweegt u een bijzondere gift voor een project dat u na aan het hart ligt? Of denkt u aan nalaten aan een goed doel? Neem vrijblijvend contact op met dr. Leonore Tuijt; 010 – 70 34 802 of foundation@erasmusmc.nl.

SAMEN VOOR EEN GEZONDE TOEKOMST
www.erasmusmcfoundation.nl

Erasmus MC Foundation

